

PŘÍLOHA 1 SOUHRNNÁ VÝZKUMNÁ ZPRÁVA (Vsouhrn)

Číslo výzkumného úkolu: 9121_V12_S4_VUBP

Název výzkumného úkolu: Analýza a hodnocení současného praktického a právního stavu oblasti BOZP na staveništích v České republice s akcentem na výkon činnosti koordinátora BOZP na staveništi s komparací stavu před a po novele č. 88/2016 Sb. zákona č. 309/2006 Sb.

Hlavní řešitel: JUDr. Lenka Scheu, Ph.D.

Spoluřešitel: Právnická fakulta UK

Obsah

1. Obecně k problematice Koordinátora BOZP na staveništi	3
1.1 Úvod	3
1.2 Právní úprava	3
1.3 Vymezení pozice koordinátora BOZP na staveništi	3
1.4 Práva a povinnosti koordinátora	7
1.4.1 Práva koordinátora	7
1.4.2 Povinnosti koordinátora	8
1.5 Závěr	12
1.6 Použité zdroje	12
2. Dotazníkové šetření k Výzkumnému projektu „Analýza a hodnocení současného praktického a právního stavu v oblasti BOZP na staveništích v České republice“	14
2.1 Srovnání české právní úpravy s vybranými členskými státy Evropské unie	26
3. Dotazníkové šetření – praktické zkušenosti koordinátorů bezpečnosti a ochrany a zdraví při práci na staveništích v ČR	30
4. Porovnání právního stavu zákona č. 309/2006 Sb., ze dne 23. května 2006, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci) před a po novele č. 88/2016 Sb.	43
5. Judikatura	86
6. Trestněprávní odpovědnost koordinátora BOZP	117
6.1 Právní úprava	117
6.2 Trestní odpovědnost	119
6.2.1 Obecné ohrožení z nedbalosti	120
6.2.2 Usmrcení z nedbalosti	121
6.2.3 Těžké ublížení na zdraví z nedbalosti	122
6.3 Analytická část	123
6.3.1 Rozhodnutí	125
6.3.2 Relevantní rozhodnutí	125
7. Roční souhrnné zprávy o výsledcích kontrolních akcí za roky 2019 – 2016	128

1. Obecně k problematice Koordinátora BOZP na staveništi

1.1 Úvod

Přelomovým rokem, pokud se týká změn v oblasti bezpečnosti práce u nás, byl rok 2006, kdy u nás byly přijaty nové právní předpisy, na které měla vliv politika Evropské unie. Po vstupu České republiky do Evropské unie se významně zvýšily požadavky jednak na environmentální aspekty, ale především na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništi. Evropská unie se touto problematikou začala ve větší míře zabývat v roce 2004, a sice na základě alarmujícího rozboru úrazovosti ve stavebnictví v členských státech. Tehdy vyslovila Evropská unie požadavek na transpozici Směrnice Rady 92/57/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na dočasných nebo mobilních staveništích do vnitrostátních právních úprav jednotlivých členských států. Zákony a navazující právní předpisy, které byly v České republice přijaty během roku 2006, a jež vstoupily v účinnost dne 1. ledna 2007, zapracovávají tento požadavek Evropské unie. Jednou z nejvýznamnějších takových změn bylo zřízení funkce koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále také jen „koordinátor“).

1.2 Právní úprava

Činnost koordinátora je upravena především následujícími právními předpisy:

- Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“);
- Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NV č. 591/2006 Sb.“);
- Nařízení vlády č. 592/2006 Sb., o podmínkách akreditace a provádění zkoušek z odborné způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NV č. 592/2006 Sb.“)

V zákoně o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou vymezeny předpoklady odborné způsobilosti fyzické osoby k činnostem koordinátora, jakož i úkoly a povinnosti koordinátora. NV č. 591/2006 Sb. upravuje další činnosti, jež je koordinátor povinen provádět při přípravě a realizaci stavby. V NV č. 592/2006 Sb. jsou uvedeny zkušební okruhy teoretických znalostí a praktických dovedností pro zkoušku z odborné způsobilosti a periodickou zkoušku k činnosti koordinátora (příloha č. 2) a dále je zde upraven postup akreditace pro provádění zkoušek odborné způsobilosti (včetně koordinátora).

Dílní aspekty činnosti koordinátora jsou pak zakotveny v celé řadě dalších právních předpisů, z nichž část je zmíněna v této části.

1.3 Vymezení pozice koordinátora BOZP na staveništi

Kdo je koordinátorem, to vymezuje ustanovení § 14 odst. 2 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. V souladu s tímto ustanovením se za koordinátora považuje fyzická nebo právnická osoba, kterou zadavatel stavby určil k provádění stanovených činností při přípravě stavby, eventuálně při realizaci stavby na staveništi. Dále je ve zmíněném ustanovení stanoveno, že za koordinátora lze určit fyzickou osobu, jež splňuje předpoklady odborné způsobilosti, které jsou stanoveny v ustanovení § 10 zákona o zajištění dalších podmínek

bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (viz níže). V případě právnických osob mohou tyto osoby vykonávat činnost koordinátora toliko tehdy, pokud výkon této činnosti zabezpečí odborně způsobilou fyzickou osobou. Uvedené ustanovení taktéž stanoví, že koordinátorem nemůže být ani zhotovitel či jeho zaměstnanec, ani fyzická osoba, jež odborně vede realizaci stavby.

Ve vztahu k výše uvedenému pojmu „fyzická osoba, která odborně vede realizaci stavby“ je třeba vycházet z ustanovení § 160 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). V souladu s tímto ustanovením může stavbu jako zhotovitel prováděn pouze ten stavební podnikatel, jenž při její realizaci zabezpečí odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím, není-li v odst. 3 a 4 stanoveno jinak. Současně je v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 stavebního zákona povinností stavebního podnikatele zabezpečit, aby práce na stavbě, k jejichž provádění zákon (např. zákon České národní rady č. 360/1992 Sb. o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů nebo zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřičství a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů) předepisuje zvláštní oprávnění, vykonávaly toliko osoby, které jsou držiteli takového oprávnění.

Koordinátor se v souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci **neurčuje** při přípravě a realizaci následujících staveb:

- u kterých nedochází ke vzniku povinnost doručení oznámení o zahájení prací podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- jež provádí stavebník sám pro sebe svépomocí v souladu s ustanovením § 160 odst. 3 stavebního zákona;
- které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení, jak má na mysli ustanovení § 103 stavebního zákona.

Povinnost určit koordinátora se podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci **nevztahuje** rovněž na zadavatele stavby, jenž je fyzickou osobou a splňuje stanovené předpoklady odborné způsobilosti, jestliže bude činnost koordinátora vykonávat sám.

Z ustanovení § 14 odst. 1 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vyplývá, že pokud budou na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, pak vzniká zadavateli stavby povinnost určit jednoho či více koordinátorů. Musí tak učinit obligatorně v písemné formě, přičemž při stanovování jejich počtu musí zohlednit druh a velikost stavby i její náročnost z hlediska koordinace opatření k zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce na staveništi. Koordinátor musí být podle téhož ustanovení určen:

- při přípravě stavby – od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení do jejího předání zadavateli stavby;
- při realizaci stavby – od převzetí staveniště prvním zhotovitelem do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby.

Též ustanovení připouští, aby činnosti koordinátora při přípravě stavby a při její realizaci byly vykonávány stejnou osobou.

Pokud fyzická osoba v rozporu s ustanovením § 14 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci neurčí jednoho nebo více koordinátorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi, pak se dopustí přestupku na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 17 odst. 1 písm. ze) zákona o inspekci práce. Za tento přestupek je možno uložit

pokutu až do výše 400 000 Kč.¹ Identicky je vymezena i skutková podstata přestupku právnických a podnikajících fyzických osob na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. zc) zákona o inspekci práce v případě právnických a podnikajících fyzických osob. Výše sankce je i v tomto případě až 400 000 Kč.² Problematika odpovědnosti viz v dalších částech zprávy.

Pokud je zadavatelem stavby určeno více koordinátorů, kteří působí při přípravě či realizaci stavby zároveň, pak mu ustanovení § 14 odst. 3 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci stanoví za povinnost vymezit obligatorně v písemné formě pravidla jejich vzájemné spolupráce.

Jak vyplývá již ze samotného názvu jeho funkce, koordinátorovi náleží na staveništi koordinační role ve vztahu k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Nejvyšší správní soud k pojmu „koordinace“ ve své rozhodovací činnosti uvedl následující: *„Z pojmu koordinace ve spojení s obecnými požadavky na činnost koordinátora plynoucími z jeho zákonného postavení (§ 10 odst. 2 zákona o zajištění podmínek), tedy s požadavkem individualizace činnosti koordinátora ve vztahu ke konkrétní stavbě a profesionalitě jeho postupu, zahrnující především schopnost předvídání rizik a předkládání adekvátních návrhů řešení, plyne požadavek, aby koordinátor byl v oboru své činnosti aktivní a iniciativní. To znamená, že pokud provádí svou činnost i během realizace stavby, je povinen, aniž by jej k tomu kdokoli vyzýval, původně zpracovaný plán přizpůsobovat případným nově se objevivším okolnostem. Je tomu tak proto, že od profesionála v oboru předvídání rizik a jejich předcházení se očekává, že bude takříkajíc ‚myslet dopředu‘ – jeho úkolem je právě takovéto myšlení. Výslovné vyjádření povinnosti aktualizovat plán a přizpůsobovat jej tedy v daném kontextu toliko jednoznačněji formulovaným vymezením koordinátorových povinností bezpečně plynoucích již z textace dřívější právní úpravy, jakož i jejího smyslu a účelu.“³*

Z dostupné judikatury je třeba zmínit rovněž tu, která se věnuje pojmu „staveniště“. V souvislosti s tímto pojmem Nejvyšší správní soud konstatoval, že pojem „staveniště“ ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. n) zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci není totožný s tím, jak je staveniště vymežováno projektovou dokumentací stavby. Uvedený soud konkrétně k předmětnému pojmu ve svém rozsudku konstatoval následující: *„[10] S tímto souvisí též další námitka, kde stěžovatelka tvrdošijně opakuje svou tezi o tom, že práce na mostu, na straně jedné, a práce pod mostem, na straně druhé, byly práce na dvou odlišných pracovištích. Tato argumentace se týká výkladu § 30 odst. 1 písm. q) zákona o inspekci práce, podle něhož se právník osoba dopustí správního deliktu na úseku bezpečnosti práce tím, že neplní povinnosti týkající se pracoviště a pracovního prostředí stanovené v zákonu č. 309/2006 Sb., konkrétně v jeho § 3 odst. 2 písm. n) – povinnost předcházet rizikům vzájemného působení činností prováděných na staveništi nebo v jeho těsné blízkosti. Stěžovatelka opakuje, že v projektové dokumentaci byla staveniště na mostě a pod mostem vyznačena jako dvě odlišná pracoviště – staveniště S 201 a S 202. [11] NSS k obsáhlé argumentaci stěžovatelky stručně uvádí, že jde o argumentaci zcela absurdní a nesmyslnou. Pokud si vskutku stěžovatelka myslí, že staveniště pod mostem tvořilo z hlediska předpisů o bezpečnosti práce entitu zcela izolovanou od staveniště na mostě, je to v naprostém rozporu s jakýmkoliv rozumným chápáním ochrany zaměstnanců vůči rizikům vznikajícím při různých pracích vícero subjektů. Není snad třeba, aby NSS dalekosáhle vysvětloval nesmyslnost takového výkladu shora uvedených zákonných norem. Výklad stěžovatelky by chránil zaměstnance pracující pod mostem jen proti činnostem pod mostem, ale už vůbec ne proti aktivitám probíhajícím přímo nad nimi, aktivitám ohrožujícím život a zdraví zaměstnanců často*

¹ Srovnej ustanovení § 17 odst. 2 písm. b) zákona o inspekci práce.

² Viz ustanovení § 30 odst. 2 písm. b) zákona o inspekci práce.

³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. května 2019, č. j. 2 As 77/2017-70.

mnohem více. NSS proto shodně s krajským soudem dodává, že již jen z povahy rekonstrukce mostu plyne, že se tu prolíná činnost a bezpečnost práce na stavbě mostu na něm i pod ním. O tom nakonec svědčí i pád mostu a smrt osob pod ním. Práce pod mostem a na mostě tvořily z hlediska účelu předpisů na ochranu bezpečnosti práce jeden funkční celek. Pracovní prostor, v němž se pohybovali zaměstnanci obou zhotovitelů, je proto nutno ve vztahu k ochraně životů a zdraví zaměstnanců vnímat jako jedno pracoviště. Ostatně zaměstnanci pracující nahoře i dole se samozřejmě mohli navzájem ohrozit (krajský soud na s. 21 násl. odkazuje na provedené důkazy; NSS na tyto pasáže stěžovatelku odkazuje).“⁴

Vzhledem k významu pozice koordinátora na něj zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci klade požadavky, které se týkají **odborné způsobilosti fyzických osob z hlediska předpokladů k získání osvědčení v oblasti odborné způsobilosti koordinátora**. Konkrétně tak činí v ustanovení § 10. Jak je zřejmé z ustanovení § 10 odst. 2 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví předpokladem odborné způsobilosti fyzické osoby k činnostem koordinátora je:

- nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání technického zaměření, popřípadě vysokoškolské vzdělání technického zaměření;
- odborná praxe v délce nejméně 3 let, jestliže fyzická osoba získala vzdělání uvedené v předchozí odrážce, nebo v délce alespoň 1 rok, pokud fyzická osoba získala vysokoškolské vzdělání stavebního zaměření – za odbornou praxi je považována doba činnosti vykonávané při přípravě či realizaci staveb;
- osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti nebo periodické zkoušce;
- osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, jestliže bude vykonávat činnost koordinátora při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem.

Shora uvedené předpoklady musejí být splněny kumulativně. Nejsou-li splněny, pak fyzická osoba nemůže osvědčení k výkonu činnosti koordinátora získat. Tyto předpoklady je třeba chápat jako určitý standard, jenž zákonodárce požaduje po výkon této důležité profese, poněvadž je nezbytné zachovat její vysokou odbornou úroveň.⁵

Pokud jde o vhodné vzdělání pro fyzickou osobu, která hodlá vykonávat pozici koordinátora, z přílohy Nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství je možno zjistit, že takové vysokoškolské vzdělání poskytují bezpečnostní obory (Část druhá), kde je mezi relevantními charakteristickými profesemi uveden i koordinátor, stejně jako obor stavebnictví (Část dvacátá šestá), kde je rovněž mezi relevantními charakteristickými profesemi uveden koordinátor. Obdobně lze uvažovat i o zaměření středních škol, které poskytují vhodné vzdělání pro koordinátory.

Z ustanovení § 10 odst. 3 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vyplývá, že osvědčení o získání odborné způsobilosti se vydává na základě úspěšného vykonání zkoušky z odborné způsobilosti. Všechny další zkoušky z odborné způsobilosti, na něž se žadatelé o vykonání zkoušky z odborné způsobilosti přihlásí, vykonali-li již v minulosti úspěšně zkoušku z odborné způsobilosti, jsou posuzovány jako zkoušky periodické. Osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti stejně jako osvědčení o úspěšně vykonané periodické zkoušce má platnost 5 let ode dne jejího vykonání.

Pokud jde o uznávání odborné kvalifikace, kterou fyzická osoba získala v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve

⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. února 2019, č. j. 10 As 144/2018-65.

⁵ BĚLINA, Miroslav. *Zákoník práce: komentář*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019, s. 600.

Švýcarské konfederaci, pak je v souladu s ustanovením § 10 odst. 5 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci třeba postupovat podle zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů. Jako uznávací orgán zde vystupuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Toto ministerstvo rovněž ověří odbornou kvalifikaci fyzické osoby, jež je oprávněna vykonávat obdobnou činnost v členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, a to před zahájením jejího dočasného nebo příležitostného výkonu činnosti na území České republiky.

Jestliže fyzická osoba v rozporu s ustanovením § 10 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vykonává činnost koordinátora bez příslušného oprávnění, pak se dopouští přestupku na úseku bezpečnosti práce ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 písm. zd) zákona o inspekci práce. Za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 400 000 Kč.⁶

Jak vyplývá z ustanovení § 6 odst. 1 písm. e) zákona o inspekci práce, na inspektora se vztahuje působnost Státního úřadu inspekce práce (dále jen „úřad“) oblastních inspektorátů práce.

Činnost koordinátora náleží k vázaným živnostem. Jak je zřejmé z Přílohy 2 Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů, jedná se konkrétně o živnost „poskytování služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“. Součástí obsahové náplně této živnosti je také činnost koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi při přípravě stavby a při její realizaci. I u této živnosti platí, že předmětem obsahové náplně živnosti je rovněž poradenství věcně související s obsahem živnosti, nestanoví-li jiný právní předpis jinak.

1.4 Práva a povinnosti koordinátora

Práva a povinnosti koordinátora stanoví jednak zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jednak NV č. 591/2006 Sb.

1.4.1 Práva koordinátora

K tomu, aby mohl koordinátor plnit povinnosti, které mu vyplývají ze zákona, je nezbytné, aby mu zadavatel stavby předal všechny podklady a informace, které jsou zapotřebí pro jeho činnost, především pro zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „plán“), včetně informace o fyzických osobách, jež se mohou s jeho vědomím zdržovat na staveništi. Současně musí zadavatel stavby poskytovat koordinátorovi nezbytnou součinnost a zavázat veškeré zhotovitele, eventuálně jiné osoby k součinnosti s koordinátorem po celou dobu přípravy a realizace stavby.⁷ V praxi je při určování koordinátora zadavatelem stavby s druhou smluvní stranou využívána na celou dobu výstavby písemná smlouva podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Pokud fyzická osoba v rozporu s ustanovením § 14 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nezajistí součinnost všech zhotovitelů nebo jiné osoby s koordinátorem po celou dobu přípravy a realizace stavby, pak se dopustí přestupku na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 17 odst. 1 písm. zg) zákona o inspekci práce. Za tento přestupek je možné uložit pokutu až do výše 400 000 Kč.⁸ Týmž jednáním se dopustí přestupku právnických a podnikajících fyzických osob na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. ze) zákona

⁶ Viz ustanovení § 17 odst. 2 písm. b) zákona o inspekci práce.

⁷ Srovnej ustanovení § 14 odst. 4 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

⁸ Viz ustanovení § 17 odst. 2 písm. b) zákona o inspekci práce.

o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Sankce za tento přestupek je stejná jako u identického přestupku spáchaného fyzickou osobou.⁹

V souladu s ustanovením § 18 odst. 2 písm. a) zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je koordinátor oprávněn navrhnout přiměřená oprávnění ke zjednání nápravy při vzniku nedostatků v uplatňování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci zjištěné na pracovišti převzatém zhotovitelem, nebo na nedodržení plánu.

Z ustanovení § 16 vyplývají následující povinnosti zhotovitele vůči koordinátorovi:

- nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi písemně informovat určeného koordinátora o pracovních a technologických postupech, jež pro realizaci stavby zvolil, jakož i o řešení rizik vznikajících při těchto postupech, včetně opatření přijatých k jejich odstranění;
- poskytovat koordinátorovi součinnost potřebnou pro plnění jeho úkolů po celou dobu svého zapojení do přípravy a realizace stavby, zvláště mu včas předávat informace a podklady potřebné pro zhotovení plánu a jeho změny, brát do úvahy podněty a pokyny koordinátora, zúčastňovat se zpracování plánu, tento plán dodržovat, zúčastňovat se kontrolních dnů a postupovat podle dohodnutých opatření, a to v rozsahu, způsobem a ve lhůtách uvedených v plánu – jestliže zhotovitel nesplní tuto svoji povinnost, pak se fyzická osoba dopouští přestupku na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 17 odst. 1 písm. z) zákona o inspekci práce, popřípadě právnická a podnikající fyzická osoba přestupku právnických a podnikajících fyzických osob na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. z) zákona o inspekci práce, za což jí může být uložena pokuta až do výše 1 000 000 Kč¹⁰.

V souladu s ustanovením § 157 odst. 2 stavebního zákona je koordinátor oprávněn provádět záznamy do stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě.

1.4.2 Povinnosti koordinátora

Jednou ze stěžejních povinností koordinátora, která mu vyplývá z ustanovení § 15 odst. 2 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, je zpracování **plánu BOZP**. Z téhož ustanovení vyplývá, že je povinností zadavatele stavby zajistit, aby byl při přípravě stavby zpracován v závislosti na druhu a velikosti plán, který plně vyhovuje potřebám zajištění bezpečné a zdravé neohrožující práce, a aby byl při realizaci stavby aktualizován. Tato povinnost zadavateli stavby vzniká v některém z těchto případů:

- jestliže budou na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, jež jsou stanoveny prováděcím právním předpisem – takové práce a činnosti jsou blíže specifikovány v příloze 5 NV č. 591/2006 Sb.;
- při realizaci stavby celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, v nichž budou vykonávány práce a činnosti a bude na nich pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den;
- při realizaci stavby celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu.

Nezajistí-li fyzická osoba v rozporu s ustanovením § 15 odst. 2 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví

⁹ Srovnej ustanovení § 30 odst. 2 písm. b) zákona o inspekci práce.

¹⁰ Viz ustanovení § 17 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce, respektive ustanovení § 30 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce.

při práci na staveništi před zahájením prací nebo nezajistí jeho aktualizaci při realizaci stavby, pak se dopouští přestupku na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 17 odst. 1 písm. zf) zákona o inspekci práce. Za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 400 000 Kč.¹¹ Stejným jednáním naplní skutkovou podstatu přestupku právnických a podnikajících fyzických osob na úseku bezpečnosti práce podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. zd) zákona o inspekci práce právnická a podnikající fyzická osoba. Za tento přestupek lze rovněž uložit pokutu až do výše 400 000 Kč.¹²

Podle ustanovení § 15 odst. 2 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci musí plán obsahovat základní informace o stavbě a staveništi, dále postupy navrhované pro jednotlivé práce a pracovní činnosti zahrnující konkrétní požadavky pro jejich bezpečné provádění, jejich předpokládané časové trvání a posloupnost či souběh. Z téhož ustanovení rovněž vyplývá, že plán musí být přizpůsobován skutečnému stavu a podstatným změnám stavby během její realizace. Bližší požadavky na obsah a rozsah plánu jsou stanoveny přílohou č. 6 k NV č. 591/2006 Sb.

Plán je možno označit za jeden z nejdůležitějších dokumentů stavby, přičemž jej lze charakterizovat jako něco mezi harmonogramem prací a technologickými postupy prací. Jeho obsahem jsou informace nezbytné k zajištění bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci na stavbě.¹³

Ze zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vyplývají koordinátorovi **následující povinnosti**:

- vést písemně chronologický seznam smluvních vztahů o výkonu své činnosti jakožto koordinátora – tento seznam musí opatřit svým jménem a vlastnoručním podpisem (§ 10 odst. 4 písm. a));
- opatřovat zpracované dokumenty, které mají souvislost s výkonem jeho činnosti jakožto koordinátora, jeho jménem a vlastnoručním podpisem (§ 10 odst. 4 písm. b));
- oznamovat Ministerstvu práce a sociálních věcí změny údajů uváděných v evidenci odborně způsobilých fyzických osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátorů, a to do 15 dnů od jejich vzniku (§ 10 odst. 4 písm. c));
- zachovávat mlčenlivost o veškerých informacích a skutečnostech, o nichž se v souvislosti s činností dozvěděl a které nelze sdělovat dalším osobám, pakliže zvláštní právní předpis nestanoví jinak (§ 14 odst. 5);
- **při přípravě stavby** (§ 18 odst. 1):
  - v dostatečném časovém předstihu před výběrem zhotovitelů předat zadavateli stavby plán, jenž vedle náležitostí uvedených v ustanovení § 15 odst. 2 obsahuje rovněž:
    - přehled právních předpisů, jež mají vztah k dané stavbě;
    - informace o rizicích, jež se mohou při realizaci stavby vyskytnout vzhledem k práci a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života či poškození zdraví;
    - další podklady nezbytné k zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a podmínek výkonu práce, které je zapotřebí vzít v potaz se zřetelem k charakteru stavby a její realizaci;

¹¹ Viz ustanovení § 17 odst. 2 písm. b) zákona o inspekci práce.

¹² Viz ustanovení § 30 odst. 2 písm. b) zákona o inspekci práce.

¹³ ČERMÁK, Jaroslav. *Bezpečnost práce: aktualizované okruhy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Praha: Eurounion, 2008, s. 509.

- bez zbytečného odkladu předat projektantovi, zhotoviteli (byl-li již určen), eventuálně jiné osobě veškeré další informace o bezpečnostních a zdravotních rizicích, jež jsou mu známy a které se dotýkají jejich činnosti;
- provádět další činnosti, které stanovuje prováděcí právní předpis – tímto prováděcím právním předpisem je NV č. 591/2006 Sb. (viz níže);
- **při realizaci stavby (§ 18 odst. 2):**
  - bez zbytečného odkladu informovat všechny dotčené zhotovitele o bezpečnostních a zdravotních rizicích vzniklých na staveništi v průběhu postupu prací;
  - bez zbytečného odkladu upozornit zhotovitele na nedostatky v uplatňování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, které byly zjištěny na pracovišti převzatém zhotovitelem;
  - bez zbytečného odkladu oznámit zadavateli stavby případy uvedené v předchozí odrážce, jestliže nebyla zhotovitelem neprodleně přijata přiměřená opatření ke zjednaní nápravy – na základě tohoto oznámení vzniká zadavateli stavby povinnost přijmout opatření k odstranění nedostatků vytykaných koordinátorem;
  - postupovat při výkonu své činnosti v součinnosti s dalšími odborně způsobilými fyzickými osobami, které vykonávají svoji působnost dle zvláštních právních předpisů;
  - provádět další činnosti, které stanovuje prováděcí právní předpis – tímto prováděcím právním předpisem je NV č. 591/2006 Sb. (viz níže).

Pokud fyzická osoba-koordinátor nesplní některou z povinností koordinátora podle ustanovení § 10 odst. 4 nebo § 18 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pak se dopouští přestupku na úseku bezpečnosti práce ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 písm. za) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“). Za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 300 000 Kč.¹⁴ Obdobně se dopustí přestupku právnických a podnikajících fyzických osob na úseku bezpečnosti práce ve smyslu ustanovení § 30 odst. 1 písm. za) zákona o inspekci práce právnická nebo podnikající fyzická osoba, která nesplní některou z povinností koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi podle ustanovení § 10 odst. 4 nebo ustanovení § 18 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Rovněž v tomto případě lze za takový přestupek uložit pokutu až do výše 300 000 Kč.¹⁵

Z ustanovení § 7 NV č. 591/2006 Sb. vyplývají koordinátorovi v průběhu přípravy stavby níže uvedené povinnosti:

- dávat podněty a doporučovat technická řešení či organizační opatření, jež jsou z hlediska zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a podmínek výkonu práce vhodná pro plánování jednotlivých prací, především pak těch, která jsou uskutečňována současně nebo v návaznosti;
- dbát na to, aby doporučované řešení bylo technicky realizovatelné a ve shodě s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a aby bylo, se zřetelem k účelu stanovenému zadavatelem stavby, ekonomicky přiměřené;
- poskytovat odborné konzultace a doporučení, které se týkají požadavků na zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce, odhadu délky času nezbytného k provedení plánovaných prací nebo činností s přihlédnutím ke specifickým opatřením, pracovním nebo technologickým postupům a procesům a potřebné organizaci prací během realizace stavby;

¹⁴ Viz ustanovení § 17 odst. 2 písm. a) zákona o inspekci práce.

¹⁵ Viz ustanovení § 30 odst. 2 písm. a) zákona o inspekci práce.

- zpracovávat plán tak, aby přiměřeně povaze a rozsahu stavby a místním a provozním podmínkám staveniště obsahoval údaje, informace a postupy zpracované v podrobnostech nezbytných pro zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce, přehledné schematické znázornění časového trvání, posloupnosti anebo souběhu a věcné vazby jednotlivých opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi;
- nechat plán odsouhlasit a podepsat tak, aby byl odsouhlasen a podepsán všemi zhotoviteli, jsou-li v době zpracování plánu známi;
- zapracovat do plánu požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci během udržovacích prací.

Povinnosti koordinátora v průběhu realizace stavby jsou zakotveny v ustanovení § 8 NV č. 591/2006 Sb. V souladu se zmíněným ustanovením je koordinátor během realizace stavby povinen:

- koordinovat přijímání opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jednotlivými zhotoviteli nebo jimi pověřenými osobami s přihlédnutím k povaze stavby a ke všeobecným zásadám prevence rizik a činnosti prováděné na staveništi současně, eventuálně v návaznosti, a to s cílem chránit zdraví fyzických osob, zabránit pracovním úrazům a předcházet vzniku nemocí z povolání;
- dávat podněty a na vyžádání zhotovitele doporučovat technická řešení nebo opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro stanovení pracovních nebo technologických postupů a plánování bezpečného provádění prací, jež se se zřetelem k věcným a časovým vazbám v průběhu realizace stavby uskuteční současně nebo budou na sebe bezprostředně navazovat;
- spolupracovat při stanovení času nezbytného pro bezpečné provádění jednotlivých prací nebo činností;
- sledovat provádění prací na staveništi a ověřovat, jsou-li dodržovány požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci s cílem zajištění bezpečného provádění prací na staveništi a upozorňovat na konkrétně zjištěné nedostatky a požadovat, aby byla bez zbytečného odkladu zjednána náprava;
- kontrolovat zabezpečení obvodu staveniště, včetně vstupu a vjezdu na staveniště, a to s cílem zamezit vstupu nepovolaných fyzických osob;
- spolupracovat se zástupci zaměstnanců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s příslušnými odborovými organizacemi, eventuálně s fyzickou osobou provádějící technický dozor stavebníka – spolupráce koordinátora se zástupci zaměstnanců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s příslušnými odborovými organizacemi vychází z ustanovení § 108 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů;
- zúčastňovat se kontrolní prohlídky stavby, ke které byl přizván stavebním úřadem podle stavebního zákona;
- v součinnosti se všemi zhotoviteli na dané stavbě aktualizovat a přizpůsobovat plán zpracovaný během přípravy stavby skutečnému průběhu prací v průběhu realizace stavby na staveništi a nechat plán odsouhlasit a podepsat všemi zhotoviteli, nebyli-li v době zpracování tohoto plánu známi;
- navrhopvat termíny kontrolních dnů k dodržování plánu za účasti zhotovitelů, popřípadě osob jimi pověřených, a organizovat jejich konání;
- sledovat, zda zhotovitelé dodržují plán a projednávat s nimi přijetí opatření a termíny k nápravě zjištěných nedostatků;
- provádět zápisy o zjištěných nedostacích v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci na staveništi, na které prokazatelně upozornil zhotovitele;
- zapisovat údaje o tom, zda a jakým způsobem byly tyto nedostatky odstraněny.

Z ustanovení (§ 133 odst. 4 stavebního zákona) vyplývá koordinátorovi povinnost zúčastnit se na výzvu stavebního úřadu kontrolní prohlídky stavby.

Dostupná judikatura k povinnostem koordinátora doplňuje následující: *„Koordinátor jako profesionál v oboru předvídání rizik a jejich předcházení je povinen od jiných osob podílejících se na realizaci stavby způsobem, jenž může být relevantní pro bezpečnost práce, aktivně, důsledně a včas vyžadovat součinnost k tomu, aby sám mohl plnit své úkoly. Pokud tyto osoby součinnost neposkytnou, je na to povinen neprodleně a tak, aby pokud možno nemohlo dojít k nežádoucím následkům, upozornit zadavatele stavby a důsledně od něho vyžadovat nápravu. Nedočká-li se jí, je povinen mu oznámit, že nadále již nemůže plnit své úkoly, a případně, vyžaduje-li to povaha věci, učinit i další vhodná opatření k tomu, aby nedošlo k újmám na zdraví či životech osob, jichž se stavební činnost může dotknout.“* Z uvedeného je tak zřejmé, že se od koordinátora očekává proaktivní přístup k plnění jeho povinností.

1.5 Závěr

Ačkoliv od vstupu zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a prováděcích předpisů v účinnost uplynulo již bezmála patnáct let, je doposud úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na různých stavbách odlišná. Existují tak stavby, kde bezpečný provoz představuje běžnou součást realizačního procesu, přičemž na nich úspěšně funguje řízení rizik, avšak také se lze setkat se stavbami, na kterých řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci naprosto selhává, což má za následek výrazně vyšší riziko vzniku mimořádných událostí, které mohou vést jak k materiálním škodám, tak i k újmě na zdraví pracovníků, v krajním případě i k úmrtí. Jednou z cest k nápravě tohoto nežádoucího stavu je právě řádné fungování koordinátora, jehož základy byly představeny v této stati.

1.6 Použité zdroje

BĚLINA, Miroslav. *Zákoník práce: komentář*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. xxii, 1508 s. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-759-0.

ČERMÁK, Jaroslav. *Bezpečnost práce: aktualizované okruhy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci*. Praha: Eurounion, 2008. 710 s. ISBN 978-80-7317-071-4.

Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 592/2006 Sb., o podmínkách akreditace a provádění zkoušek z odborné způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 275/2016 Sb., o oblastech vzdělávání ve vysokém školství.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. února 2019, č. j. 10 As 144/2018-65.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. května 2019, č. j. 2 As 77/2017-70.

Směrnice Rady 92/57/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na dočasných nebo mobilních staveništích (osmá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).

Zákon České národní rady č. 360/1992 Sb. o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů

2. Dotazníkové šetření k Výzkumnému projektu „Analýza a hodnocení současného praktického a právního stavu v oblasti BOZP na staveništích v České republice“

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i. provedl v rámci tohoto projektu vlastní dotazníkové šetření zaměřené na mezinárodní komparaci právní úpravy plánu BOZP a postavení koordinátora BOZP na staveništích v České republice s vybranými členskými státy Evropské unie (Rakousko, Slovensko, Spolková republika Německo, Maďarsko, Irsko, Polsko, Švédsko). Jako respondenti byli osloveni zejména představitelé státních orgánů a autorit v oblasti dohledu nad BOZP.

Veškeré podkladové materiály k této části jsou uvedeny v samostatné příloze:

„Příloha 3_1_dotazníkové šetření“

Rakousko

1. V jakých případech musí být určen koordinátor BOZP?

Koordinace stavebních prací je upravena v zákoně BGBI. I 37/1999 (BauKG). Účelem zákona BauKG je zvýšit bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků na staveništích prostřednictvím koordinace a provádění stavebních prací. Článek 3 zákona BauKG upravuje jmenování koordinátora. Odpovědnost za jmenování koordinátora nese zadavatel (klient). V případě, že ve stejném okamžiku nebo postupně pracují na jednom staveništi zaměstnanci alespoň dvou zaměstnavatelů, zadavatel (klient) musí jmenovat koordinátora pro plánování a provádění stavebních prací. Činnost koordinátora pro plánování a provádění stavebních prací může vykonávat tatáž osoba. Zadavatel (klient) může vykonávat činnost koordinátora osobně, pokud splňuje předepsané požadavky. Příkaz vyžaduje písemnou formu a doklad o souhlasu.

2. Kdo je oprávněn vykonávat činnost koordinátora BOZP?

Koordinátorem může být jmenována pouze osoba, která má odpovídající vzdělání v oboru projektování nebo provádění stavebních prací a která má zároveň alespoň 3 roky odborné praxe. Odpovídající vzdělání zahrnuje zejména stavební mistry a osoby, které úspěšně dokončily jiné vzdělání spojené s prováděním stavebních prací, stejně tak osoby s ukončeným vysokoškolským vzděláním v oboru aplikované vědy, technické vysoké školy a jiné srovnatelné instituce v oboru civilního inženýrství. Pokud činnosti koordinátora vykonává právnická osoba, musí taktéž splňovat výše uvedené požadavky.

3. Může činnost koordinátora vykonávat zhotovitel, případně zaměstnanec zhotovitele?

Ne. Jmenování koordinátora musí být provedeno zadavatelem (klientem). Stejná osoba může vykonávat činnost koordinátora pro plánování a provádění stavebních prací (případně tuto činnost může vykonávat sám zadavatel).

4. Jaké jsou hlavní povinnosti koordinátora dle Vaší národní legislativy?

Podle čl. 3 až 5 BauKG hlavní povinnosti koordinátora zahrnují:

Na začátku přípravných a plánovacích prací musí být klientem jmenován koordinátor pro plánování.

Koordinátor pro plánování má za povinnost:

- koordinovat implementaci všeobecných principů prevence rizik při navrhování, plánování realizaci a přípravě stavebního projektu,
- sestavit nebo připravit plán BOZP,
- zajistit, aby klient zohledňoval při své činnosti plán BOZP,
- sestavit dokument pro pozdější práci,
- zajistit, aby klient tento dokument vzal v úvahu během plánování.

Pro fázi samotného provádění stavebních prací platí, že pokud na staveništi budou pracovat zaměstnanci alespoň dvou zaměstnavatelů, musí být klientem jmenován koordinátor BOZP nejpozději při zadání zakázky.

Koordinátor BOZP na staveništi musí koordinovat:

- zavádění obecných zásad prevence v technologickém a organizačním plánování, během klasifikace prací, které mají být provedeny současně nebo po sobě, během odhadu pravděpodobné doby provádění těchto prací, a během samotného provádění prací;
- implementaci právních předpisů o BOZP vztahujících se k danému staveništi;
- sledování správné aplikace pracovních postupů.

Koordinátor BOZP musí zajistit, aby:

- zaměstnavatelé uplatňovali plán BOZP;
- zaměstnavatelé uplatňovali obecné zásady prevence rizik;
- samostatně výdělečně činné osoby pracující na staveništi uplatňovali plán BOZP a obecné zásady prevence rizik, pokud je to nezbytné pro ochranu pracovníků.

Koordinátor BOZP musí:

- organizovat spolupráci a koordinaci činností pro ochranu pracovníků a pro prevenci úrazů a zdravotních rizik při práci mezi zaměstnavateli, a to včetně osob samostatně výdělečně činných;
- poskytnout vzájemné informace mezi zaměstnavateli a samostatně výdělečně činnými osobami na staveništi;
- přizpůsobit nebo nechat přizpůsobit plán BOZP a dokument s ohledem na postup prací a jakékoli změny, ke kterým došlo;
- přijmout nezbytná opatření a zajistit, že na stavenišť vstoupí pouze oprávněné osoby.

Pokud koordinátor při návštěvě staveniště zjistí rizika pro bezpečnost a zdraví zaměstnanců, musí o tom neprodleně informovat klienta, zaměstnavatele a osoby samostatně výdělečně činné, kteří na staveništi pracují. Koordinátor stavby má právo obrátit se na inspektorát práce, pokud má za to, že přijatá opatření a poskytnuté prostředky nejsou dostatečné k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti poté, co je neúspěšně požadoval jejich odstranění.

5. V jakých případech musí být vypracován plán BOZP?

Klient musí zajistit, že před uvedením staveniště do provozu bude zpracován plán BOZP pro staveniště, pro která je vyžadováno předběžné oznámení, a dále pro staveniště, kde budou prováděny práce se zvláštními riziky pro bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků (čl. 7 odst. 1 BauKG).

Podle čl. 7 (2) BauKG mezi práce spojené se zvláštními riziky pro bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků patří zejména:

- Práce, u nichž existuje riziko pádu, zavalení nebo propadnutí, pokud je toto riziko zvýšeno povahou činnosti, použitými pracovními metodami nebo okolními podmínkami na staveništi, např. práce v dopravní zóně nebo v blízkosti plynových potrubí.
- Práce, kde jsou pracovníci vystaveni nebezpečným látkám, které buď představují zvláštní riziko pro bezpečnost a zdraví pracovníků, nebo je vyžadováno následné vyšetření v souladu s Nařízením o monitoringu zdraví při práci.
- Práce s ionizujícím zářením, které vyžaduje definice o oblasti kontroly a sledování v souladu se Zákonem o radiační ochraně.
- Práce v blízkosti vedení vysokého napětí.
- Práce v místě, kde existuje riziko utopení.
- Stavba vrtů, podzemní zemní práce a stavba tunelů.

6. Kdo je oprávněn vypracovat plán BOZP?

Klient – viz předchozí odpověď.

7. Je ve Vaší národní legislativně taxativně určen obsah plánu BOZP? Pokud ano, jaké jsou jeho náležitosti?

Ano.

Plán BOZP musí obsahovat (podle článku 7, odst. 3 BauKG):

- Informace o staveništi a prostředí stavebních prací nezbytné ke stanovení ochranných opatření, zejména o možných nebezpečích, které se vyskytují v oblasti provádění stavebních prací.
- Seznam všech předpokládaných prací na staveništi jako jsou zemní práce, demoliční práce, stavební práce v užším slova smyslu, malířské práce, atd. V rámci seznamu musí být zohledněna časová posloupnost provádění prací.
- Ochranná opatření specifikovaná podle časové posloupnosti a vývoje stavebních prací, stejně tak místní vyhlášky a regulativy s odkazem na konkrétní předpis o BOZP.
- Nezbytná koordináční opatření, ochranná opatření a zařízení k odstranění nebo minimalizování vzájemných nebezpečí, která mohou vzrůst při souběžné nebo postupné práci.
- Ochranná a jiná zařízení, u kterých je plánováno společné užívání na staveništi.
- Opatření spojená s pracemi se zvlášť vysokým rizikem pro bezpečnost a zdraví pracovníků.
- Určení odpovědnosti za implementaci opatření.

Slovensko

1. V jakých případech musí být určen koordinátor BOZP?

Koordinátor BOZP, popřípadě více koordinátorů, musí být určen pro každé staveniště, na kterém bude vykonávat práci víc než jeden zaměstnavatel nebo víc než jedna fyzická osoba, která je podnikatelem a není zaměstnavatelem.

Koordinaci projektové dokumentace a jejích změn z hlediska zajištění BOZP zabezpečuje pověřený koordinátor dokumentace, který je projektantem.

2. Kdo je oprávněn vykonávat činnost koordinátora BOZP?

Koordinací plnění úloh při realizaci práce na staveništi může být pověřena fyzická osoba oprávněná pro výkon činnosti stavbyvedoucího, fyzická osoba oprávněná pro výkon stavebního dozoru nebo autorizovaný bezpečnostní technik. Fyzická osoba oprávněná pro

výkon činnosti stavbyvedoucího nesmí být koordinátorem bezpečnosti na staveništi, na kterém vykonává činnost stavbyvedoucího.

3. Může činnost koordinátora vykonávat zhotovitel, případně zaměstnanec zhotovitele?

Ano.

4. Jaké jsou hlavní povinnosti koordinátora dle Vaší národní legislativy?

Koordinace zahrnuje:

a) Uplatnění požadavků:

- Architektonických, technických nebo organizačních řešení, na jejichž základě se plánují práce, které se budou vykonávat současně nebo budou na sebe navazovat;
- Na určování času trvání jednotlivých prací nebo jejich etap;
- V projektové dokumentaci a při jejích změnách se musí zohlednit plán BOZP a úpravy plánu BOZP, které budou zohledňovat postup prací se zřetelem na změny v průběhu práce.

b) Vypracování plánu BOZP, který stanoví pravidla na provádění práce na staveništi, plán obsahuje i zvláštní opatření pro jednotlivé práce se zvláštním nebezpečím.

c) Vypracování podkladu, který obsahuje příslušné informace o BOZP, které je potřeba zohlednit při všech dalších pracích.

5. V jakých případech musí být vypracován plán BOZP?

Plán BOZP musí být vypracován pro každé staveniště, na kterém bude vykonávat práci víc než jeden zaměstnavatel nebo víc než jedna fyzická osoba, která je podnikatelem a není zaměstnavatelem.

6. Kdo je oprávněn vypracovat plán BOZP?

Plán BOZP je povinen vypracovat projektant.

7. Je ve Vaší národní legislativně taxativně určen obsah plánu BOZP? Pokud ano, jaké jsou jeho náležitosti?

Ne.

Spolková republika Německo

1. V jakých případech musí být určen koordinátor BOZP?

Pro každé staveniště, na kterém budou zaměstnání zaměstnanci několika zaměstnavatelů, bude jmenován jeden nebo několik vhodných koordinátorů.

2. Kdo je oprávněn vykonávat činnost koordinátora BOZP?

Koordinátoři jsou odborníci na bezpečnost práce a spolupráci na staveništích (podle nařízení o staveništích). Jejich úkoly a kritéria týkající se jejich vhodnosti jsou stanoveny v nařízení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci na staveništích RAB 30: Vhodný koordinátor (oddíl 3 BaustellV). Vhodným koordinátorem ve smyslu BaustellV je osoba, která má odpovídající arelevantní znalosti týkající se stavby a BOZP, zvláštní znalosti pro práci koordinátora a odbornou praxi.

Pro plánování a provádění stavby s nízkými až středními bezpečnostními požadavky je požadováno vzdělání alespoň na úrovni stavebního dozoru, stavebního mistra nebo stavebního technika.

Pro všechna ostatní plánování a provádění stavby je obvykle požadováno vzdělání architekta nebo inženýra.

3. Může činnost koordinátora vykonávat zhotovitel, případně zaměstnanec zhotovitele?
Ne, z důvodu eliminace případného střetu zájmů.

4. Jaké jsou hlavní povinnosti koordinátora dle Vaší národní legislativy?

Při přípravě a plánování stavebního projektu koordinátor:

- koordinuje opatření stanovená v § 2 odst. 1,
- vypracovává nebo nechává vypracovat plán BOZP,
- připraví dokument obsahující příslušné informace o bezpečnosti a ochraně zdraví, které je třeba vzít v úvahu při jakémkoliv následné práci na konstrukčních prvcích.

Při provádění stavebních prací koordinátor:

- koordinuje provádění obecných zásad stanovených v § 4 zákona o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci,
- dohlíží na to, aby zaměstnavatelé a dodavatelé bez zaměstnanců plnili své povinnosti podle tohoto nařízení,
- provádí nebo nechává provádět jakékoli úpravy plánu BOZP v případech, kdy došlo k podstatným změnám v realizaci projektu,
- organizuje spolupráci mezi zaměstnavateli a
- koordinuje opatření ke kontrole, zda zaměstnavatelé řádně provádějí pracovní postupy.

5. V jakých případech musí být vypracován plán BOZP?

V případě staveniště, na nichž budou pracovat zaměstnanci několika zaměstnavatelů a na nichž je

- práce plánována na dobu delší než 30 pracovních dnů a na kterém současně pracuje více než 20 zaměstnanců, nebo
- plánovaný objem práce má překročit 500 člověkodní nebo
- pokud se na staveništi provádějí práce, které představují zvláštní rizika uvedená v příloze II.

6. Kdo je oprávněn vypracovat plán BOZP?

Vhodný koordinátor.

7. Je ve Vaší národní legislativě taxativně určen obsah plánu BOZP? Pokud ano, jaké jsou jeho náležitosti?

Ano. Obsah je velmi stručně popsán v nařízení o staveništi, ale velmi podrobně v samostatném nařízení RAB 31 – plán BOZP <https://www.baua.de/EN/Service/Legislative-texts-and-technical-pravidla/pravidla/RAB/RAB-31.html>

Povinné položky:

- Pracovní postupy;
- rizika;

- prostorové a chronologické řazení pracovních postupů;
- opatření k zamezení nebo minimalizaci rizik;
- ustanovení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Maďarsko

1. V jakých případech musí být určen koordinátor BOZP?

Směrnice 92/57 EHS byla do maďarského práva transponována společnou vyhláškou č. 4/2002 (II. 20.) SzCsM-EüM o minimálních požadavcích na ochranu pracovníků na staveništích a během výstavby (dále jen JD).

Projektanti jsou povinni využívat (na základě zaměstnaneckého poměru nebo uzavření obchodní smlouvy) koordinátora BOZP v procesu přípravy územního plánu stavby. Koordinátor je odpovědný za plnění úkolů a vydává doporučení pro tvorbu pracovních výkresů ze svého profesního hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Dodavatelé jsou povinni využívat (na základě zaměstnaneckého poměru nebo uzavření obchodní smlouvy) koordinátora během stavebních prací. Koordinátor je odpovědný za plnění úkolů. Stavební dozor musí implementovat odůvodněná doporučení koordinátora v oblasti svěřené odpovědnosti za bezpečnost.

Pokud má projektant nebo dodavatel kvalifikaci pro výkon specializované činnosti v oblasti bezpečnosti práce, nemusí uzavírat smlouvu nebo zaměstnávat koordinátora.

2. Kdo je oprávněn vykonávat činnost koordinátora BOZP?

Podle vyhlášky JD: Koordinátorem bezpečnosti a ochrany zdraví se rozumí fyzická osoba, se kterou je uzavřena smlouva nebo je zaměstnána k provádění úkolů.

V JD není vyžadována specifická kvalifikace pro koordinátora, pouze požadavek, aby měl kvalifikaci v oblasti BOZP. Podle JD se za činnosti prováděné koordinátory považují specializované činnosti v oblasti bezpečnosti práce.

3. Může činnost koordinátora vykonávat zhotovitel, případně zaměstnanec zhotovitele?

Ano.

4. Jaké jsou hlavní povinnosti koordinátora dle Vaší národní legislativy?

Při tvorbě pracovních výkresů během projekční činnosti jsou povinnosti koordinátora následující:

- koordinování implementace požadavků;
- přezkoumání a odborné ověření plánu BOZP;
- sestavení dokumentů, které obsahují příslušné požadavky na BOZP v souladu s konstrukcí budovy a použitými metodami a technologiemi tak, aby byla zajištěna bezpečnost pracovních projektů, které se mohou v budoucnu vyskytnout;
- koordinování implementace obecných preventivních a bezpečnostních zásad, zejména:
- definování etap pracovního procesu, které mohou být prováděny současně nebo postupně během tvorby pracovních plánů,
- definování délky doby, po kterou by měly být na základě odhadu jednotlivé etapy pracovního procesu vykonávány.

V souvislosti s prováděním stavebních prací jsou povinnosti koordinátora následující:

- koordinuje zavádění zvláštních opatření, aby zajistil, že zaměstnavatel a - pokud to považuje za nezbytné v zájmu pracovníků - nezávislí dodavatelé, kteří vykonávají práci osobně, dodržují všechna ustanovení a plán BOZP;
- v odůvodněných případech vypracovává dodatky k plánu BOZP a k dalším dokumentům uvedeným ve vyhlášce JD, aby bylo zajištěno, že obsahuje požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci průběžně aktualizované s ohledem na postup stavebních prací a reflektující případné změny okolností;
- aktivně se účastní koordinace prací dodavatelů provádějících práce na staveništi současně nebo postupně, s ohledem na režim odpovědnosti stanovený v zákoně o bezpečnosti práce;
- organizuje проверки postupu stavebních prací;
- přijímá opatření, která jsou považována za nezbytná k umožnění vstupu na staveniště pouze pověřeným pracovníkům.

5. V jakých případech musí být vypracován plán BOZP?

V případech, kdy podle vyhlášky JD musí být připraven územní plán stavby:

Zhotovitel může zahájit výstavbu staveniště, pouze pokud je k dispozici plán BOZP, který je součástí územního plánu stavby a tvoří jeho nedílnou součást.

Při provádění činností specifikovaných ve vyhlášce JD by osoba, která vytváří územní plán stavby, a/nebo dodavatel měl/a v plánu BOZP upřesnit zdravotní a bezpečnostní požadavky na pracoviště a na práci, která má být vykonávána, a to s přihlédnutím k jedinečným vlastnostem a specifikům staveniště. Plán musí obsahovat konkrétní opatření, jejichž cílem je odvrátit rizika spojená s výkonem prací uvedených v příloze vyhlášky JD.

V případech, kdy jsou práce uvedené v příloze JD (stejně jako v příloze 2 Směrnice), je nutné vždy vypracovat plán BOZP

6. Kdo je oprávněn vypracovat plán BOZP?

Podle vyhlášky JD: Projektant s koordinátorem.

7. Je ve Vaší národní legislativně taxativně určen obsah plánu BOZP? Pokud ano, jaké jsou jeho náležitosti?

Ne.

Irsko

1. V jakých případech musí být určen koordinátor BOZP?

Na začátku procesu musí být jmenován vedoucí projektu pro fázi projektování (PSDP – koordinuje BOZP ve fázi projektu). Před zahájením stavebních prací musí být jmenován vedoucí projektu pro fázi výstavby (PSCS - koordinuje BOZP ve fázi výstavby projektu). Jmenování vedoucích projektů je povinné u všech projektů, které jsou delší než 30 dnů nebo mají více než 1 smluvní stranu nebo představují určité riziko.

2. Kdo je oprávněn vykonávat činnost koordinátora BOZP?

Aby byla osoba schopna vykonávat roli koordinátora, musí mít dostatečné znalosti, vědomosti a praxi odpovídající úloze, kterou vykonává. V právních předpisech pro koordinátory BOZP/vedoucí projektů není předepsáno žádné zvláštní povinné školení.

3. Může činnost koordinátora vykonávat zhotovitel, případně zaměstnanec zhotovitele?

Ano.

4. Jaké jsou hlavní povinnosti koordinátora dle Vaší národní legislativy?

PSDP má povinnost:

- sdělit nezbytná kontrolní opatření, předpoklady návrhu nebo přetrvávající rizika pro systém PSCS, aby bylo možné se s nimi vypořádat v plánu bezpečnosti a ochrany zdraví;
- zajistit, aby práce projektantů byla koordinována tak, aby byla zajištěna bezpečnost a vzájemná spolupráce mezi projektanty;
- připravit písemný plán bezpečnosti a ochrany zdraví pro každý projekt, jehož výstavba bude trvat déle než 500 osob nebo 30 pracovních dnů nebo existuje-li zvláštní riziko, a doručit jej klientovi před výběrovým řízením;
- připravit bezpečnostní dokument pro kompletní výstavbu a předat ji klientovi;
- informovat Úřad a klienta o jakémkoliv nesouladu s bezpečnostní dokumentací.

PSCS má povinnost:

- koordinovat dodržování stavebních předpisů dodavateli;
- organizovat spolupráci mezi dodavateli a poskytovat jim informace;
- koordinovat hlášení nehod a úrazů Úřadu;
- informovat Úřad před zahájením výstavby, pokud je pravděpodobné, že stavba bude trvat déle než 500 osob nebo 30 pracovních dnů;
- poskytnout informace zástupci pro BOZP na staveništi;
- koordinovat kontrolu provádění bezpečných pracovních postupů;
- koordinovat opatření k omezení vstupu na staveniště;
- koordinovat zajištění a údržbu sociálních zařízení;
- koordinovat opatření k zajištění toho, aby řemeslníci, stavební dělníci a pracovníci bezpečnosti měli bezpečnostní kartu, např. tzv. Safe Pass a kartu stavebních dovedností, pokud je vyžadována;
- koordinovat jmenování zástupce pro BOZP na staveništi, kde je více než 20 osob;
- jmenovat bezpečnostního poradce, pokud je na staveništi více než 100 osob;
- poskytnout veškerou nezbytnou bezpečnostní dokumentaci a informace pro PSDP;
- sledovat dodržování předpisů ze strany dodavatelů a dalších pracovníků a v případě potřeby přijímat nápravná opatření;
- informovat Úřad a klienta o nesouladu s vydanými písemnými pokyny;
- PSCS může vydávat pokyny projektantům nebo dodavatelům.

5. V jakých případech musí být vypracován plán BOZP?

Plán BOZP/plán bezpečnosti musí být sestaven pro všechny projekty trvající 30 dnů a představující zvláštní riziko. PSDP musí předběžně připravit plán a PSCS plán rozvíjí pro fázi výstavby projektu.

6. Kdo je oprávněn vypracovat plán BOZP?

Aby byla osoba schopna sestavit plán BOZP, musí mít dostatečné znalosti, vědomosti a praxi odpovídající úloze, kterou vykonává. V právních předpisech pro osobu sestavující plán není předepsáno žádné zvláštní povinné školení.

7. Je ve Vaší národní legislativně taxativně určen obsah plánu BOZP? Pokud ano, jaké jsou jeho náležitosti?

Ano.

Vedoucí projektu pro fázi projektování připraví písemný plán bezpečnosti a ochrany zdraví za účelem předběžného poskytnutí informací vedoucímu projektu pro fázi výstavby. Tento plán bude specifikovat:

- obecný popis projektu a čas, ve kterém je zamýšleno, že projekt bude dokončen,
- vhodné informace o všech dalších pracovních činnostech probíhajících na místě,
- práce související s projektem, které budou představovat zvláštní rizika pro bezpečnost, zdraví a dobré životní podmínky pracovníků, včetně, ale nejen, těch, které jsou uvedeny v seznamu 1,
- informace, na jakém základě byl stanoven čas uvedený v bodě I), s přihlédnutím k nařízení 11 odst. 1 písm. a),
- závěry vypracované projektanty a vedoucím projektu pro fázi projektování, pokud jde o zohlednění obecných zásad prevence a všech příslušných plánů bezpečnosti a ochrany zdraví nebo bezpečnosti nebo jiných bezpečnostních dokumentů, a
- umístění připojení elektřiny, vody a kanalizace.

Polsko

1. V jakých případech musí být určen koordinátor BOZP?

Zákoník práce stanoví: (Čl. 208. § 1) V případě, že zaměstnanci různých zaměstnavatelů vykonávají práci na stejném staveništi současně, mají tito jejich zaměstnavatelé povinnost:

- vzájemně spolupracovat,
- jmenovat koordinátora, který bude dohlížet na zdraví a bezpečnost všech zaměstnanců pracujících na stejném staveništi,
- stanovit pravidla spolupráce s ohledem na to, jak řešit rizika pro zdraví nebo život pracovníků,
- vzájemně se informovat a informovat pracovníky nebo jejich zástupce o činnostech v oblasti prevence pracovních rizik, ke kterým dochází během jejich práce.

2. Kdo je oprávněn vykonávat činnost koordinátora BOZP?

Stavební zákon (Čl. 22): Mezi základní povinnosti vedoucího stavby patří:

- koordinace provádění úkolů k prevenci rizik a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví;
- vypracování technických nebo organizačních předpokladů pro plánované stavební práce (nebo jejich etapy), které mají být prováděny současně nebo postupně;
- plánování času potřebného k dokončení stavebních prací nebo jejich jednotlivých etap.

3. Může činnost koordinátora vykonávat zhotovitel, případně zaměstnanec zhotovitele?

Ne.

4. Jaké jsou hlavní povinnosti koordinátora dle Vaší národní legislativy?

Mezi základní povinnosti vedoucího stavby patří:

- zajištění geodetického vymezení objektu a organizování výstavby a řízení výstavby objektu způsobem, který je v souladu s projektem a stavebním povolením, předpisy, včetně technických a konstrukčních, a předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- koordinace provádění úkolů k prevenci rizik a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví;

- vypracování technických nebo organizačních předpokladů pro plánované stavební práce (nebo jejich etapy), které mají být prováděny současně nebo postupně,
- při plánování času potřebného k dokončení prací nebo jejich jednotlivých etap.

5. V jakých případech musí být vypracován plán BOZP?

BIOZ (plán bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništi) se vypracuje v případě, že:

- na staveništi se provádí alespoň jeden z typů stavebních prací uvedených v nařízení nebo
- plánované stavební práce trvají déle než 30 pracovních dnů a současně na nich pracuje nejméně 20 zaměstnanců nebo objem plánovaných prací překročí 500 člověkodní.

6. Kdo je oprávněn vypracovat plán BOZP?

Odpovědnost za sestavení plánu BOZP má vedoucí stavby, který podle čl. 21a stavebního zákona odpovídá za vypracování nebo zajištění toho, aby před zahájením výstavby byl vypracován plán bezpečnosti a ochrany zdraví s přihlédnutím ke zvláštní povaze stavby a podmínkám provádění stavebních prací, včetně plánovaného současného provádění dalších stavebních prací a průmyslové výroby.

7. Je ve Vaší národní legislativně taxativně určen obsah plánu BOZP? Pokud ano, jaké jsou jeho náležitosti?

Ano. Plán obsahuje tyto části:

Obecné informace:

- název a adresa stavby,
- jméno a příjmení nebo jméno a adresa investora,
- jméno a adresa vedoucího stavby, který sestavuje plán BOZP (a pokud je plán BOZP vypracován jinou osobou, pak také jméno a adresa této osoby)

Popisná část:

- rozsah prací a pořadí realizace konkrétních objektů,
- seznam stavebních prací určených k renovaci nebo demolici,
- údaje o specifikách pozemku, které mohou představovat ohrožení bezpečnosti a zdraví osob,
- informace o předpokládaných rizicích (rozsah a druhy rizik a místo a čas jejich výskytu),
- informace o oddělení a označení pracoviště podle typu nebezpečí,
- informace o tom, jak poučit zaměstnance před zahájením provádění zvláště nebezpečných prací (definování pravidel chování v případě nebezpečí, používání osobních ochranných prostředků, pravidla přímého dohledu nad zvláště nebezpečnými pracemi určenými osobami)
- stanovení způsobu skladování a pohybu - materiály, předměty, nebezpečné látky a přípravky na staveništi,
- uvedení technických a organizačních opatření k prevenci rizik z provádění stavebních prací v oblastech se zvláštním zdravotním rizikem nebo v jejich blízkosti, včetně zajištění bezpečné a účinné komunikace, umožňující rychlou evakuaci v případě požáru, poruchy a jiných nebezpečí,
- údaje o místě, kde je uložena stavební dokumentace a dokumenty nezbytné pro řádný provoz strojů a jiných technických zařízení,

Výkresová část:

- jasná legenda;

- identifikace rizikových faktorů;
- uspořádání hasicích zařízení, včetně parametrů rozvodů, přípojek, uzavíracích ventilů vody, elektřiny, plynu a rozmístění přístupových cest;
- umístění záchranných zařízení nezbytných pro provádění prací;
- uspořádání a označení hranic vnitřních a vnějších ochranných pásem vyplývajících ze zvláštních předpisů, jako jsou skladovací prostory pro materiály, předměty, nebezpečné látky a přípravky, pracovní prostory pro mechanizovaná a pomocná zařízení;
- umístění pomocných výrobních zařízení, například výrobních zařízení na cement a asfaltový beton, prefabrikátů;
- řešení komunikací, dopravních cest pro stavbu a oplocení staveniště;
- umístění hygienických a sanitárních zařízení.

Švédsko

1. V jakých případech musí být určen koordinátor BOZP?

Koordinátor BOZP (do švédštiny se překládá jako koordinátor pracovního prostředí staveniště pro fázi plánování a projekčních prací, spolu s koordinátorem pracovního prostředí staveniště pro fázi výkonu stavebních prací) musí být určen vždy, když jsou prováděny stavební a jiné inženýrské práce.

Osoba, která zadává stavební nebo inženýrské práce, musí:

- v každé fázi procesu plánování a navrhování zajistit, aby byly zohledněny specifika pracovního prostředí s ohledem na fázi výstavby i budoucího užívání stavby;
- jmenovat vhodného koordinátora pro fázi plánování a projektování s povinnostmi uvedenými v oddílu 7a;
- jmenovat vhodného koordinátora pro fázi provádění stavebních prací, jehož povinnosti jsou uvedeny v oddílech 7b a 7f.

Osoba, která zadává stavební nebo inženýrské práce, může jmenovat sebe sama nebo jinou osobu za koordinátora. Pokud však byl ustanoven někdo jiný, osoba pověřená zadáváním stavebních nebo inženýrských prací není zproštěna odpovědnosti za povinnosti uvedené v prvním pododstavci v bodech 2 a 3.

2. Kdo je oprávněn vykonávat činnost koordinátora BOZP?

Potřebná specifická způsobilost koordinátora závisí na tom, jaký druh stavebních nebo inženýrských prací bude prováděn. Podle ustanovení zákona je koordinátorem:

- právnická osoba, která disponuje vhodnými osobami s odpovídajícím vzděláním, způsobilostí a praxí potřebnou pro řádné plnění povinností uložených koordinátorovi podle zákona o pracovním prostředí a ustanovení vydaných podle tohoto zákona, nebo
- fyzická osoba, která disponuje (nebo má k dispozici osoby) odpovídajícím vzděláním, způsobilostí a praxí potřebnou pro řádné plnění povinností uložených koordinátorovi podle zákona o pracovním prostředí a ustanovení vydaných podle tohoto zákona,

Zadavatel stavebních nebo inženýrských prací musí být schopen prokázat výše uvedenou kvalifikaci u koordinátora, kterého jmenoval, jakož i na straně pracovníků, které koordinátor navrhuje zaměstnat pro koordinaci. Totéž platí, pokud se sám zadavatel jmenuje koordinátorem.

Při koordinaci může koordinátor zaměstnávat pouze osoby, které mají výše uvedenou kvalifikaci a předpoklady.

3. Může činnost koordinátora vykonávat zhotovitel, případně zaměstnanec zhotovitele?

Ano.

4. Jaké jsou hlavní povinnosti koordinátora dle Vaší národní legislativy?

Hlavní povinnosti koordinátora jsou upraveny ve švédském zákoně o pracovním prostředí, kapitola 3, část 7a, 7b a 7f. V § 7a se stanoví, že koordinátor jmenovaný pro fázi plánování a projektování (v souladu s oddílem 6 prvním pododstavcem bodem 2) musí koordinovat uplatňování příslušných předpisů pracovního prostředí, které je třeba dodržovat v každé etapě procesu plánování a projektování s ohledem jak na fázi výstavby, tak na budoucí využití budovy nebo zařízení. To platí zejména tehdy, když se rozhoduje o otázkách týkajících se plánování činností, které mají být prováděny současně nebo postupně, a odhadu času potřebného pro tyto činnosti. Koordinátor musí vzít v úvahu plány pracovního prostředí a další dokumentaci uvedenou v kapitole 4 oddíle 8 druhém pododstavci body 1–3.

V § 7b se uvádí, že koordinátor jmenovaný pro fázi provádění stavebních nebo inženýrských prací (v souladu s § 6 prvním pododstavcem bodem 3) odpovídá za koordinaci prací k prevenci rizik a vzniku úrazů na pracovišti a plnění dalších povinností uvedených v oddíle 7e body 2–5 a:

- koordinuje uplatňování příslušných předpisů v oblasti pracovního prostředí, rozhodnutí o technických nebo organizačních otázkách týkajících se plánování operací, které mají být prováděny současně nebo postupně, kalkulace času potřebného pro tyto operace;
- koordinuje uplatňování příslušných předpisů v oblasti pracovního prostředí s cílem zajistit, aby všechny osoby zapojené do činností na pracovišti tyto předpisy systematicky uplatňovaly a dodržovaly plán pracovního prostředí;
- koordinuje opatření k ověření správného provádění stavebních a inženýrských prací s ohledem na pracovní prostředí;
- přijímá nezbytná opatření k zajištění vstupu na pracoviště pouze oprávněným osobám;
- organizuje povinnosti uložené podle oddílu 7g o provádění činností na sdíleném pracovišti. V oddíle 7f se uvádí, že pokud budova nebo inženýrská stavba sdílí pracoviště s jinými činnostmi (uvedenými v § 7d, použijí se oddíly 6–7c), musí být na tyto činnosti brán zřetel při provádění stavebních a inženýrských prací. Za účelem vytvoření uspokojivých bezpečnostních podmínek musí být zajištěna odpovídající komunikace a konzultace mezi koordinátory odpovědnými za provádění činností na sdíleném pracovišti. Další podrobnosti týkající se odpovědnosti koordinátora ve stavebnictví jsou uvedeny v předpise AFS 1999: 3.

5. V jakých případech musí být vypracován plán BOZP?

Zadavatel stavby nebo inženýrských prací zajistí, aby byl vypracován plán pracovního prostředí (plán BOZP), který bude k dispozici před zřízením staveniště v případě, že:

- v průběhu stavebních nebo inženýrských prací musí být provedená jakákoliv z prací uvedených v § 12a odst. 2) c), nebo
- práce jsou takového rozsahu, že je povinné předchozí oznámení podle oddílu 7.

Zadavatel dále zajistí, aby byl plán BOZP dle potřeby aktualizován a doplněn s ohledem na postup stavebních prací a na všechny změny, které nastaly. Další ustanovení týkající se plánu BOZP jsou obsažena v oddílech 12, 12a a 14.

6. Kdo je oprávněn vypracovat plán BOZP?

Odpovědnost nese zadavatel stavebních nebo inženýrských prací nebo jmenovaný koordinátor.

7. Je ve Vaší národní legislativně taxativně určen obsah plánu BOZP? Pokud ano, jaké jsou jeho náležitosti?

Nezodpovězeno.

2.1 Srovnání české právní úpravy s vybranými členskými státy Evropské unie

1. V jakých případech musí být určen koordinátor BOZP?

ČR: § 14 zákona č. 309/2006 Sb.: „(1) Budou-li na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, je zadavatel stavby povinen písemně určit jednoho nebo více koordinátorů s přihlédnutím k druhu a velikosti stavby a její náročnosti na koordinaci opatření k zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce na staveništi. Koordinátor podle věty první musí být určen při přípravě stavby od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení do jejího předání zadavateli stavby a při realizaci stavby od převzetí staveniště prvním zhotovitelem do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby. Činnosti koordinátora při přípravě stavby a při její realizaci mohou být vykonávány toutéž osobou.“

Srovnání:

Česká právní úprava případů, kdy musí být ze zákona určen koordinátor nebo koordinátoři, se významně neliší od právní úpravy platné v ostatních členských zemích EU. Obdobné ustanovení o tom, že na stavbě musí pracovat zaměstnanci více než jednoho zhotovitele/ zaměstnavatele se vyskytuje téměř u všech zkoumaných zemí. Výjimkou je např. Irsko, kde musí být koordinátoři určeni u všech projektů, které jsou delší než 30 dnů nebo mají více než 1 smluvní stranu nebo představují určité riziko. Další výjimkou je také Švédsko, kde se koordinátor určuje vždy, když jsou prováděny stavební a jiné inženýrské práce.

2. Kdo je oprávněn vykonávat činnost koordinátora BOZP?

ČR: § 10, odst. 2 zák. č. 309/2006 Sb.: „(2) Předpokladem odborné způsobilosti fyzické osoby k činnosti koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen "koordinátor") je

- a) alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání technického zaměření nebo vysokoškolské vzdělání technického zaměření,
- b) odborná praxe v délce alespoň 3 let, jestliže fyzická osoba získala vzdělání uvedené v písmenu a), nebo v délce alespoň 1 rok, jestliže fyzická osoba získala vysokoškolské vzdělání stavebního zaměření; za odbornou praxi se považuje doba činnosti vykonávané při přípravě nebo realizaci staveb,
- c) osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti nebo periodické zkoušce a osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, bude-li vykonávat činnost koordinátora při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem.“

Srovnání:

V otázce kvalifikačních požadavků na osobu koordinátora BOZP se už jednotlivé země ve svém výkladu značně rozcházejí. Český přístup, kdy je ze zákona jasně požadováno odpovídající vzdělání, délka praxe a vykonání odborné zkoušky, se nejvíce blíží rakouskému nebo německému modelu. Na Slovensku může činnost koordinátora vykonávat fyzická osoba oprávněná pro výkon činnosti stavbyvedoucího, fyzická osoba oprávněná pro výkon stavebního dozoru nebo autorizovaný bezpečnostní technik. Naopak maďarská legislativa nestanovuje žádná specifická kvalifikační

kritéria pro koordinátora, musí mít pouze kvalifikaci v oboru BOZP. V Polsku vykonává činnost koordinátora vedoucí stavby a jsou stanoveny pouze jeho povinnosti v rámci koordinace. Irsko a Švédsko uvádí jako požadavky na koordinátora dostatečné znalosti, vědomosti, vzdělání a praxi.

3. Může činnost koordinátora vykonávat zhotovitel, případně zaměstnanec zhotovitele?

ČR: § 14, odst. 2 zák. č. 309/2006 Sb.: „... Koordinátorem nemůže být zhotovitel, jeho zaměstnanec, ani fyzická osoba, která odborně vede realizaci stavby.“

Srovnání:

U této otázky se jednotlivé země zcela rozcházejí. Stejný přístup jako Česká republika, kdy je ze zákona zakázáno, aby činnost koordinátora vykonával zhotovitel, zaměstnanec zhotovitele nebo vedoucí stavby, uplatňuje Rakousko, Německo a Polsko. Důvodem tohoto opatření je snaha zabránit střetu zájmů na staveništi. Naopak Maďarsko, Irsko, Švédsko a Slovensko tento zákaz neuplatňuje.

4. Jaké jsou hlavní povinnosti koordinátora dle Vaší národní legislativy?

ČR: § 18 zák. č. 309/2006 Sb.: „(1) Koordinátor je při přípravě stavby povinen

- a) v dostatečném časovém předstihu před výběrem zhotovitelů předat zadavateli stavby plán obsahující kromě náležitostí uvedených v § 15 odst. 2 také přehled právních předpisů vztahujících se ke stavbě, informace o rizicích, které se mohou při realizaci stavby vyskytnout se zřetelem na práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, a další podklady nutné pro zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a podmínek výkonu práce, na které je třeba vzít zřetel s ohledem na charakter stavby a její realizaci,
- b) bez zbytečného odkladu předat projektantovi, zhotoviteli, pokud byl již určen, popřípadě jiné osobě veškeré další informace o bezpečnostních a zdravotních rizicích, které jsou mu známy a které se dotýkají jejich činnosti,
- c) provádět další činnosti stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Koordinátor je při realizaci stavby povinen

- a) bez zbytečného odkladu
  1. informovat všechny dotčené zhotovitele o bezpečnostních a zdravotních rizicích, která vznikla na staveništi během postupu prací,
  2. upozornit zhotovitele na nedostatky v uplatňování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci zjištěné na pracovišti převzatém zhotovitelem, nebo na nedodržení plánu, a vyžadovat zjednání nápravy; k tomu je oprávněn navrhnout přiměřená opatření,
  3. oznámit zadavateli stavby případy podle bodu 2, nebyla-li zhotovitelem neprodleně přijata přiměřená opatření ke zjednání nápravy; na základě tohoto oznámení je zadavatel stavby povinen přijmout opatření k odstranění nedostatků vytýkaných koordinátorem,
  4. postupovat při výkonu své činnosti v součinnosti s dalšími odborně způsobilými fyzickými osobami vykonávajícími svoji působnost podle zvláštních právních předpisů,
- b) provádět další činnosti stanovené prováděcím právním předpisem.¹⁶

Srovnání:

---

¹⁶ § 8 NV č. 591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích

Většina zkoumaných zemí stanovuje povinnosti koordinátora relativně podrobně a zvláště pro fázi přípravy a plánování stavebních prací a zvláště pro fázi realizace a provádění stavebních prací. Právní úprava je tedy obdobná jako v České republice. Jedinou výjimkou je Polsko, kde je mezi základními povinnostmi vedoucího stavby (který zároveň vykonává činnost koordinátora) uvedena: koordinace provádění úkolů k prevenci rizik a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

5. V jakých případech musí být vypracován plán BOZP?

ČR: § 15, odst. 1 a 2 zák. č. 309/2006 Sb.: „(1) V případech, kdy při realizaci stavby

- a) celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, ve kterých budou vykonávány práce a činnosti a bude na nich pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den, nebo
- b) celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu,...

(2) Budou-li na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem, stejně jako v případech podle odstavce 1, zadavatel stavby zajistí, aby byl při přípravě stavby zpracován plán podle druhu a velikosti plně vyhovující potřebám zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce, a aby byl při realizaci stavby aktualizován....“

Srovnání:

Česká právní úprava povinnosti zpracovat plán BOZP je totožná s úpravou polskou a německou. Obdobná ustanovení se nacházejí také v legislativních požadavcích ostatních zemí. Obecně se dá říci, že plán BOZP musí být zpracován, pokud se jedná o činnosti se zvýšeným rizikem ohrožení života a zdraví nebo pokud je vyžadováno předchozí předběžné oznámení nebo je plánovaná doba prací delší než 30 dní. Výjimku z výše uvedeného představuje Slovensko, kde musí být plán BOZP vypracován pro každé staveniště, na kterém bude vykonávat práci víc než jeden zaměstnavatel nebo víc než jedna fyzická osoba, která je podnikatelem a není zaměstnavatelem.

6. Kdo je oprávněn vypracovat plán BOZP?

ČR: § 15, odst. 2 zák. č. 309/2006 Sb.: (2) „... Plán zpracovává koordinátor...“

Srovnání:

V otázce toho, kdo může vypracovat plán BOZP, se právní úprava jednotlivých států poměrně liší. V některých případech nese odpovědnost za vypracování plánu BOZP zadavatel stavebních prací (Rakousko, Švédsko), v dalších je to pak projektant (Slovensko) či projektant s koordinátorem (Maďarsko) nebo vedoucí stavby (Polsko). V Irsku může plán BOZP sestavit osoba, která má „dostatečné znalosti, vědomosti a praxi odpovídající úloze, kterou vykonává“. V Německu stejně jako v ČR zpracovává plán BOZP koordinátor.

7. Je ve Vaší národní legislativně taxativně určen obsah plánu BOZP? Pokud ano, jaké jsou jeho náležitosti?

ČR: § 15, odst. 2 zák. č. 309/2006 Sb.: „(2) V plánu musí být uvedeny základní informace o stavbě a staveništi, postupy navrhované pro jednotlivé práce a pracovní činnosti zahrnující konkrétní požadavky pro jejich bezpečné provádění, jejich předpokládané časové trvání a posloupnost nebo

souběh; musí být přizpůsobován skutečnému stavu a podstatným změnám stavby během její realizace. Vláda stanoví nařízením bližší požadavky na obsah a rozsah plánu.¹⁷“

Srovnání:

I v tomto případě se právní úprava jednotlivých členských států značně rozchází. Česká republika má podobně jako Rakousko, Německo, Polsko a Irsko stanoveny povinné a poměrně detailní náležitosti obsahu plánu BOZP. Na druhou stranu slovenská a maďarská legislativa nemá stanovené žádné požadavky na obsah plánu BOZP.

---

¹⁷ Příloha č. 6 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb.

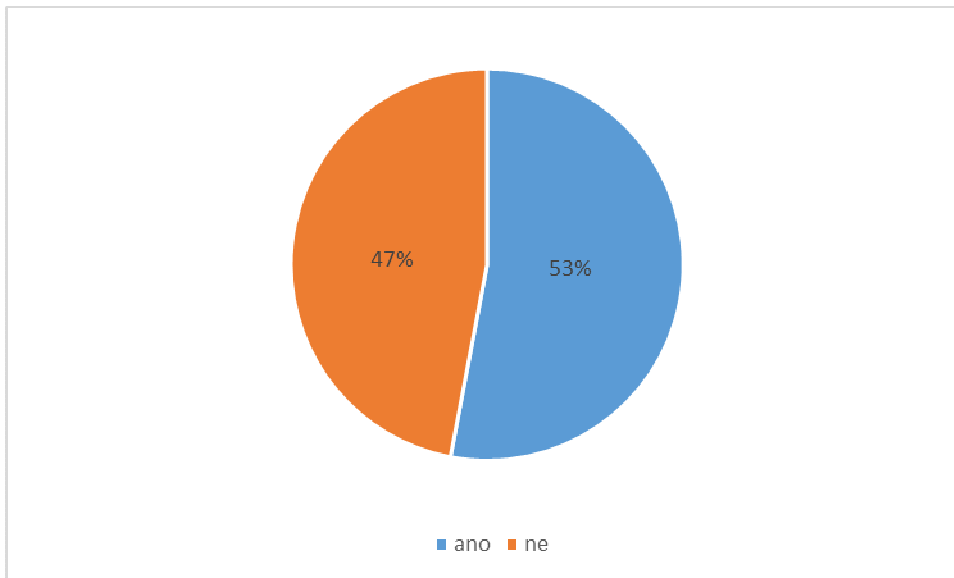

3. Dotazníkové šetření – praktické zkušenosti koordinátorů bezpečnosti a ochrany a zdraví při práci na staveništích v ČR

Součástí projektu je také dotazníkové šetření zaměřené na praktické zkušenosti samotných koordinátorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništích v České republice. Dotazník rozeslaný mezi koordinátory obsahuje 16 uzavřených i otevřených otázek zaměřených na praktickou aplikaci právních předpisů a získání zkušeností a zpětné vazby související s reálným výkonem činnosti koordinátora BOZP na staveništi v ČR. Vyplněný dotazník byl získán od 15 respondentů – aktivně vykonávajících v současnosti činnost koordinátora BOZP.

Výsledky dotazníkového šetření

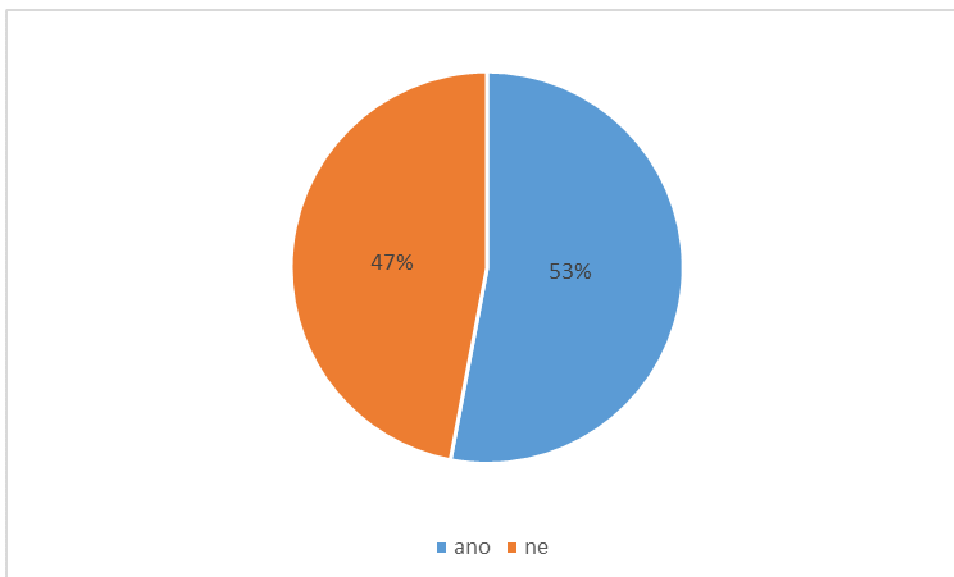
1. Myslíte si, že je potřeba provést změny v zákoně č. 309/2006 Sb., v platném znění?

U 53% respondentů, kteří uvedli, že je třeba provést změny, byly udávány tyto důvody:

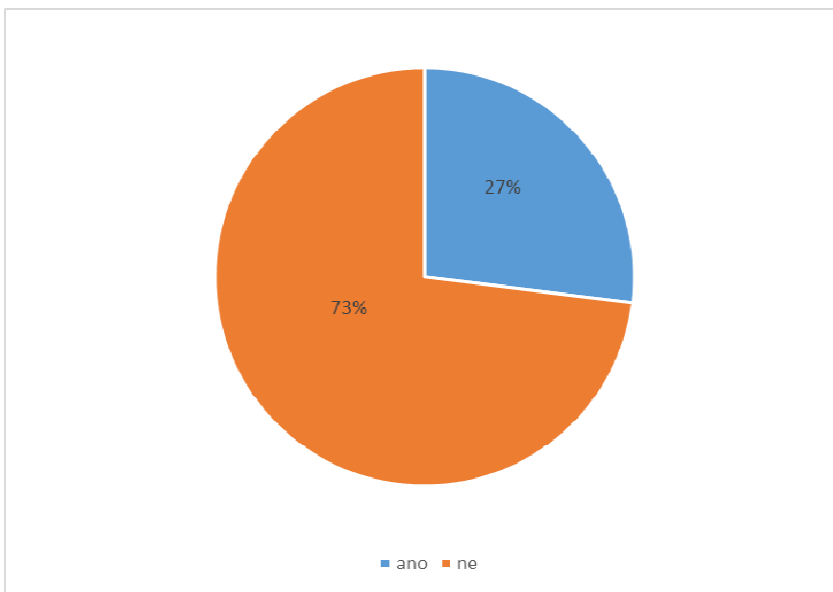
- nutnost sjednotit pojmy stavebník a zadavatel;
- nutnost upravit pravomoci koordinátora BOZP, zhotovitelé i při opakovaných nedostacích nejsou donuceni objednatelům k nápravě a koordinátor nemá přímý vliv na stavbu a z jeho pokynu nelze finančně postihovat zhotovitele;
- zákon neřeší situace, kdy podle bodu 5 přílohy č. 5 k NV 591/2006 Sb., v návaznosti na § 15 odst. 2 zákona č. 309/2006 Sb. vzniká zadavateli stavby povinnost zpracovat plán BOZP, ale zároveň je tato činnost prováděna jedním zhotovitelem a zadavateli stavby tak nevzniká povinnost určit koordinátora ve smyslu § 14 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb.

2. Myslíte si, že je potřeba provést změny v nařízení vlády č. 591/2006 Sb., v platném znění?

U 53% respondentů, kteří uvedli, že je třeba provést změny, byly udávány tyto důvody:

- nutnost změny ve vazbě na povinnosti koordinátora v přípravě stavby a plán BOZP v přípravě stavby;
  - nutnost sjednotit pojmy stavebník a zadavatel;
  - zjednodušení plánu BOZP o všeobecné předpisy, místo toho v plánu požadovat konkrétní pokyny pro technické a montážní předpisy s konkrétním subdodavatelem stavby;
  - část V. zajištění stability stěn výkopů, bod 4. „Do strojem vyhloubených nezapažených výkopů se nesmí vstupovat, pokud jejich stěny nejsou zajištěny proti sesutí ochranným rámem, bezpečnostní klecí, rozpěrnou konstrukcí nebo jinou technickou konstrukcí“ → v praxi je toto ustanovení nepochopeno ze strany vedoucích stavby, bylo by vhodné stanovit hloubku, od které pažit strojně hloubené výkopy;
  - část X. Beranidla a vibrační beranidla – strojní: „Při beranění prvků, jako jsou štětovnice nebo piloty, nesmějí být v okruhu odpovídajícím 1,5 násobku výšky věže nebo výložníku jeřábu (dále jen „nosič“) prováděny jiné práce.“ → požadavek je aplikovatelný v otevřeném prostoru, ale velmi obtížně se uplatňuje v centru města, kdy i při zajištění oplocení chodníku o výšce 1,8 m může dojít k ohrožení veřejnosti padajícími materiálem. Ze zkušenosti jednání s radnicemi je velice obtížné vyřídit uzavření ulice pro veřejnost.;
  - stanovit obsah technologických postupů, o kterých se zmiňuje zákon a NV č. 591/2006 Sb.;
  - zapracovat do NV problematiku GDPR, osobní údaje uváděné v oznámení o zahájení prací jsou dostupné všem kolemjdoucím osobám na stavbě.
3. Myslíte si, že je potřeba provést změny v nařízení vlády č. 591/2006 Sb., v příloze č. 6, která upravuje rozsah a obsah plánu BOZP?

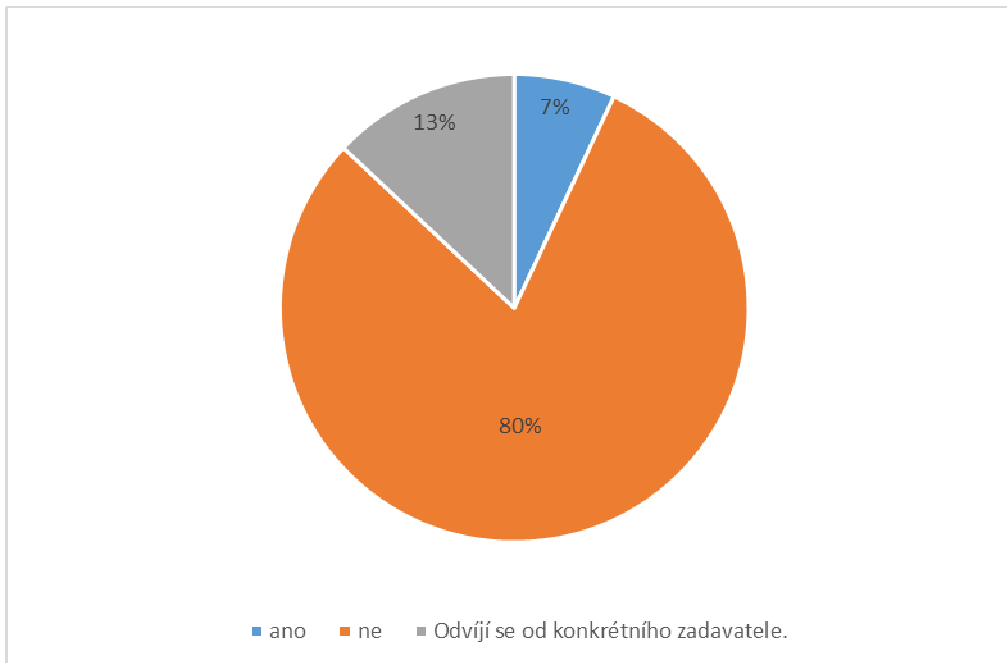

U 27% respondentů, kteří uvedli, že je třeba provést změny, byly udávány tyto důvody:

- Požadavky na plán při přípravě stavby a v realizaci jsou totožné. V plánech se pak často vyskytuje u konkrétních navržených opatřeních pouze sdělení „bude řešeno při realizaci stavby“.

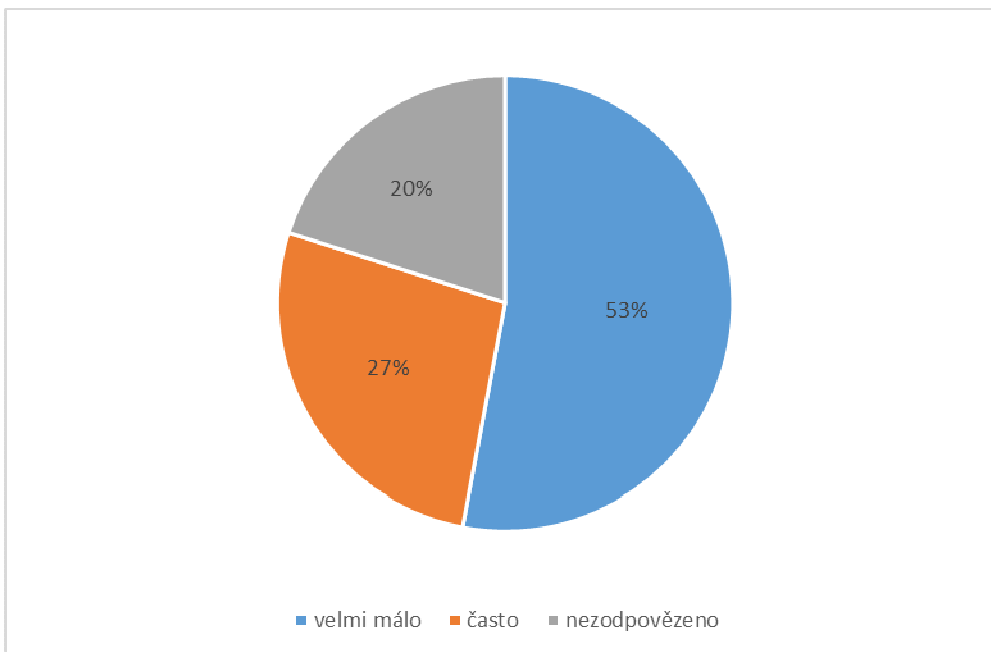
- Konkrétnější požadavky na obsah a formu plánu BOZP v NV – v praxi se koordinátoři setkávají s různými požadavky inspektorů oblastních inspektorátů práce na obsah a formu plánu.
  - Některé kapitoly obsahují přímou vazbu na harmonogram prací. Ve fázi, kdy vzniká plán BOZP, jsou známy obecné časové vazby, přesnější harmonogram a souslednost prací vzniká a ve fázích následných. Toto pojmenování vyvolává dojem, že koordinátor BOZP by měl vytvářet harmonogram prací do plánu BOZP. Důležitější z hlediska BOZP jsou specifické časové vazby v realizaci u určených opatření a časová podmíněnost realizace těchto opatření.
  - Chybí přímé promítnutí všech povinností koordinátora BOZP v přípravě stavby do jeho výstupu v podobě plánu BOZP nebo případně jiné dokumentace. Dochází tak k chybám vyplývajících z toho titulu, že koordinátor BOZP vypracuje plán BOZP v přípravě stavby dle přílohy č. 6, ale nenaplní další povinnosti, které mu v přípravě jsou uloženy, např. povinnost zapracovat do plánu požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci při udržovacích pracích. Tento požadavek je v příloze č. 6 vztažen pouze k pracím ve výšce.
  - Chybí přímé promítnutí požadavku na koordinátora BOZP v přípravě stavby do plánu BOZP předat přehled právních předpisů a informace o rizicích, které se mohou při realizaci stavby vyskytnout.
4. Myslíte si, že zadavatelé stavby znají své zákonné povinnosti při určení koordinátora BOZP na staveništi a sankce, které jim při neplnění hrozí? Pokud ne, jakých chyb se nejčastěji dopouštějí?

U 80% respondentů, kteří uvedli, že zadavatelé neznají své zákonné povinnosti, byly udávány tyto nejčastější chyby zadavatelů:

- neurčí koordinátora při přípravě stavby, případně ho neurčí „včas“;
- všeobecná lhostejnost zadavatelů k otázkám BOZP;
- neznalost sankcí a pokut v případě nesplnění povinností;
- nesplnění oznámení o zahájení prací oblastnímu inspektorátu práce;

- podceňování role koordinátora BOZP;
  - základní neznalost, v jakých případech je nutné určit koordinátora BOZP;
  - existují obrovské rozdíly mezi úrovní a profesionalitou jednotlivých zadavatelů, často velice slabé znalosti a obecně úroveň je u zadavatelů z řas státních orgánů a samospráv;
  - podhodnocení ceny za činnost koordinátora a zpracování plánu BOZP;
  - nedostatečná podpora zadavatelů při odstraňování nedostatků a případných sankcí a postihů vůči zhotovitelům, včetně zastavení stavby;
  - zadavatel stavby neurčí koordinátora, ale deleguje tuto zákonnou povinnost na technický dozor stavebníka, který má následně již v podmínkách výběrového řízení určení koordinátora BOZP, zadavatel tak jedná protiprávně;
  - zaměňování činnosti koordinátora BOZP a osoby odborně způsobilé v prevenci rizik;
  - nezajistí, aby byl ve stanovených případech při přípravě stavby zpracován plán;
  - snaží se delegovat oznamovací povinnost o zahájení prací na koordinátora.
5. Jak často působí koordinátor BOZP v přípravě stavby a co by mělo být prioritně cílem jeho činnosti v přípravné fázi stavby?

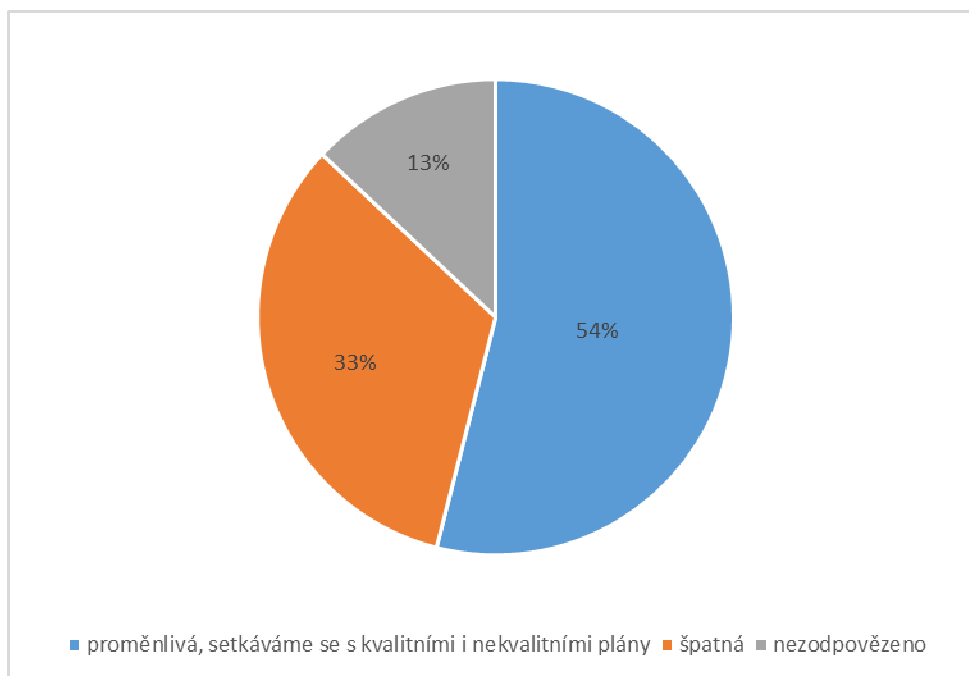
Respondenti nejčastěji uváděly tyto důvody, co by mělo být prioritně cílem činnosti koordinátora v přípravné fázi stavby:

- Při přípravě stavby by měl koordinátor BOZP být přítomen minimálně při zahájení prací na zpracování projektové dokumentace, kde by se měl určit časový harmonogram postupu prací na projektové dokumentaci. Měly by probíhat konzultace s projektantem o zapracování připomínek a postupů navržených koordinátorem do dokumentace. Cílem by mělo být zabránění nedostatků projektové dokumentace jako podkladu pro výběr zhotovitele z hlediska dodržování zásad BOZP a následných nedostatků při realizaci stavby.
- Cílem činnosti by mělo být stanovení konkrétních postupů pro bezpečné provedení stavby na základě rizik a stanovení ekonomicky přijatelných, realizovatelných a konkrétních opatření, a to jak technických tak i organizačních. Z tohoto důvodu je nutnost řešit tyto opatření v rámci

postupu přímo s projektantem tak, aby tyto opatření byla definována pro konkrétní projekt a mohly se promítnout do rozpočtu, resp. do kalkulace ceny zhotovitele.

- Plán BOZP by neměl řešit obecné věci a vyjmenovávat právní předpisy (citace odstavců, zákonů, NV, ČSN), měl by to být stručný a jasný dokument, kde bude uveden způsob zajištění a opatření pro zhotovitele. Z praxe nikdo na staveništi nečte sáhodlouhé dokumenty.
- Koordinátor by se měl podílet na výběru zhotovitelů a jejich hodnocení zejména v oblasti BOZP.
- Prioritně by měl být zpracován plán BOZP, který bude řešit vhodné postupy, a pokud se jedná o stavbu v zastavěném území, tak by mě být v plánu BOZP kladen důraz na uspořádání (zajištění) a označení staveniště a zejména na místa, kde bude stavba v přímém styku s veřejností.
- Povinnou součástí plánu BOZP by měl být „rozpočet BOZP“ např. formou přílohy. Rozpočet BOZP by měl mít řadu dílčích složek, např. zemní práce (kolik je třeba pažení, pažící boxy, zábrany) práce ve výšce (kotvy, zatahovací zachycovače pádu, zachycovací postroje, zábradlí) apod.
- Cílem by mělo být řešit harmonogram a rizika, zejména s ohledem na časové provádění prací a rozdělení rizikových prací. Připravit koordinační opatření, která se dotknou zhotovitelů, a informace o nich jim předat tak, aby se na to mohli připravit.
- Zajistit odsouhlasení plánu BOZP všemi zhotoviteli a seznámit je s jeho obsahem.

6. Jaká je kvalita zpracovaných plánů BOZP na staveništi, se kterými se setkáváte?

Poznatky respondentů ke kvalitě plánů BOZP:

- Mnoho plánů vzniklých v přípravě stavby jsou obecné dokumenty s nulovou vypovídací hodnotou. Zadavatelé stavby nejsou schopni rozeznat kvalitu zpracovaného plánu BOZP. V praxi se setkáváme s plány BOZP vzniklými v přípravě, které nejsou zpracovány v souladu s přílohou č. 6 NV č. 591/2006 Sb.

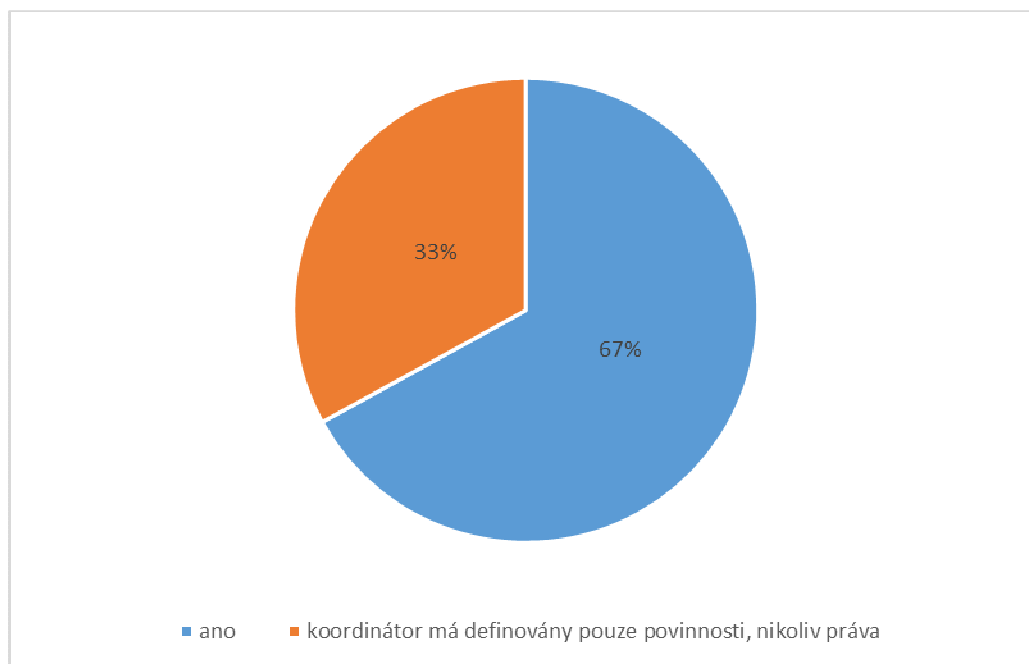
- Kvalita jednotlivých plánů se diametrálně liší v závislosti na osobě zpracovatele a dalších aspektech (kvalita projektu a projektanta, velikost investora). Vznikají tak plány od zcela nedostatečných přes zavádějících (dle již neplatné legislativy) až po velmi kvalitní.
- Častým je nešvarem je kopírování stále stejného obecného plánu BOZP jednotlivými koordinátory, případně je do plánu doslovně zkopírováno znění NV č. 591/2006 Sb. a NV č. 362/2005 Sb.
- Ve fázi přípravy stavby se koordinátoři odkazují na aktualizaci a doplnění plánu koordinátorem v realizaci před zahájením prací, což často znamená vytvoření úplně nového plánu. Někdy chybí plán BOZP z přípravy úplně.
- Setkáváme se i s koordinátory, kteří nezaznamenali existenci přílohy č. 6 NV č. 591/2006 Sb., která stanovuje obsah plánu.
- Plány jsou často po formální stránce nepřehledné.

7. Z jakého důvodu by měl být zpracovaný plán BOZP před výběrem zhotovitele?

Nejčastější odpovědi respondentů:

- Aby byl zhotovitel seznámen s plánem a mohl splnit požadavky a opatření před zahájením prací.
- Aby byly náklady na opatření promítnuty do výběru zhotovitele a opatření mohly být vykalkulovány zhotovitelem.
- Pokud se zpracovává plán až po výběru zhotovitele, zjišťuje se až následně, že zadavatel nemá zajištěny a smluvně ošetřeny některé činnosti a postupy.
- Aby byl zadavatel stavby informován, jakým způsobem se bude řešit problematika BOZP a aby byla promítnuta časová a finanční náročnost na zajištění BOZP.
- Nepovažují to za vhodné, plán by měl být tvořen ve spolupráci se zhotovitelem.
- Aby bylo možné případné podmínky na zajištění BOZP integrovat do podmínek výběrového řízení a zhotovitel byl vybírán i na základě toho, zda požadovanou úroveň BOZP může nabídnout.
- Z plánu BOZP by měly být i zřejmé požadavky na použité stroje a zařízení a zhotovitel by měl v rámci výběrového řízení doložit, že uvedenou mechanizaci vlastní. V opačném případě bude posléze problém s náklady na pronájem konkrétního zařízení/ vybavení, které bude nad rámec schváleného rozpočtu na BOZP.
- Dalším důvodem je schopnost zhotovitele se připravit (technicky i finančně) na přijatá koordinační opatření, která spadají do gesce koordinátora v rámci přípravy – tedy na kolize s dalšími zhotoviteli se kterými se budou navzájem ovlivňovat.

8. Má koordinátor BOZP dostatečně definovaná práva a povinnosti ze zákona?

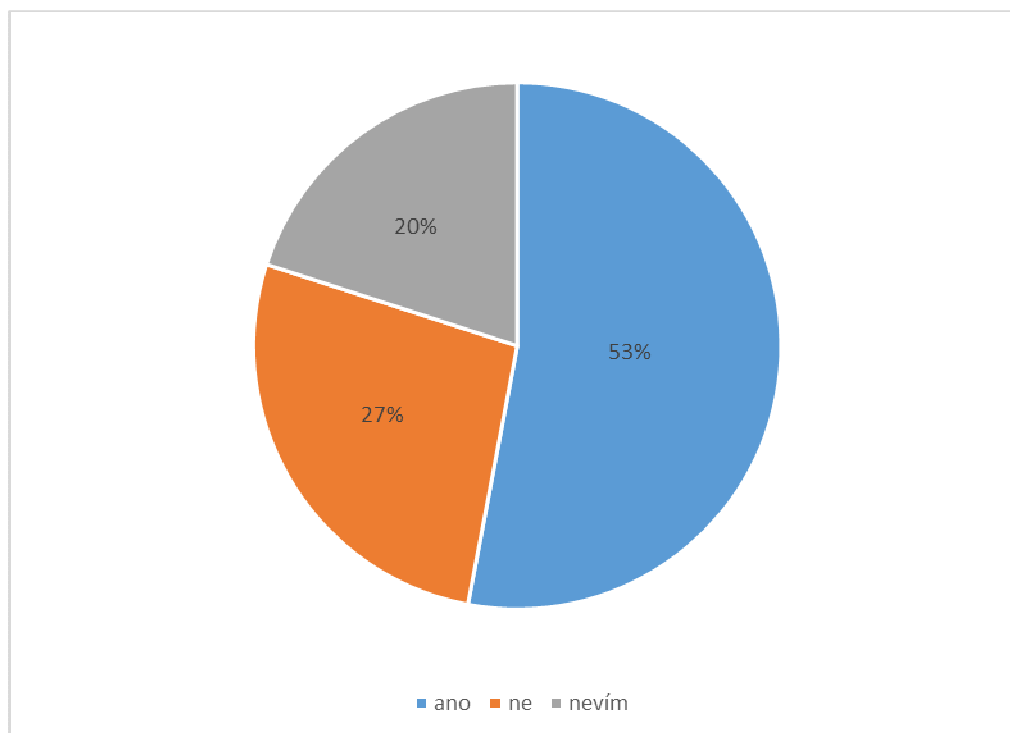

9. Jaká kritéria jsou důležitá pro stanovení ceny koordinátora BOZP v přípravě a realizaci stavby?

Nejčastější odpovědi respondentů:

- typ (novostavby, rekonstrukce, demolice apod.), druh, velikost a složitost stavby z hlediska hrozících rizik (větší a složitější stavby vyžadují častější přítomnost, práci a kontrolní činnost koordinátora);
- typ investora;
- časová náročnost a posloupnost stavebních prací;
- počet zhotovitelů;
- pohyb veřejnosti a provozu v blízkosti stavby;
- úroveň zpracovaného plánu BOZP;
- celková cena stavebních prací;
- použití speciálních technologií na stavbě;
- spojení funkce koordinátora a technického dozoru investora za účelem snížení provozních nákladů;
- reference a praxe koordinátora.

10. Má být stanovena metodika pro výběr činnosti koordinátora BOZP pro zadavatele staveb?

11. Jaký je rozdíl mezi činností osoby odborně způsobilé v prevenci rizik v oblasti BOZP pro zhotovitele a činností koordinátora BOZP na staveništi pro zadavatele stavby?

Průnik odpovědí respondentů:

Činnost osoby odborně způsobilé v prevenci rizik na staveništi

- zabývá se BOZP především z hlediska zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.) a pro svého zaměstnavatele plní úkoly v prevenci rizik;
- pracuje pro konkrétního zhotovitele, podílí se vyhledávání rizik tohoto zhotovitele, navrhuje opatření k jejich omezení a kontrole na staveništi;
- řeší používání OOPP pracovníky zhotovitele, dodržování postupů, kontrolu způsobilosti pracovníků (strojnické průkazy, vazači, lešenáři), školení a zdravotní způsobilost pracovníků zhotovitele, kontrola lešení, vybavení, atd.;
- podílí se na hodnocení rizik a opatření, spolupracuje při tvorbě technologických postupů;
- kontroluje dodržování vnitřních předpisů zaměstnavatele, upozorňuje ho na závady, zajišťuje na stavbě potřebnou dokumentaci pro svého zaměstnavatele;
- zastupuje při jednání zaměstnavatele (zhotovitele);
- není trestně odpovědný.

Činnost koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi

- zabývá se především povinnostmi dle zákona č. 309/2006 Sb. a NV č. 591/2006 Sb., koordinuje přijímání opatření na základě plánu BOZP napříč všemi zhotoviteli tak, aby se zhotovitelé vzájemně neohrožovali;
- je zodpovědný z hlediska své funkce zadavateli, koordinuje činnost všech subjektů podílejících se na stavbě;

- řeší, komunikuje, stanovuje podmínky a opatření, vyžaduje dopravní řád a havarijní plán, žádá součinnost na odstranění závad;
- má povinnost dělat prokazatelné kontroly a kontrolní dny, pořizovat o nich zápisy;
- zpracovává plán BOZP, informuje všechny zhotovitele o rizicích, seznamuje je s plánem;
- informuje zadavatele v případě nedodržování opatření zhotovitelem;
- zastupuje při jednání zadavatele stavby;
- je trestně odpovědný s jasně vymezenými povinnostmi zákonem č. 309/2006 Sb. a NV č. 591/2006 Sb. včetně sankcí, které hrozí za neplnění uvedených požadavků uvedených v zákoně č. 251/2005 Sb.

12. Jak má podle Vás vypadat součinnost Koordinátora BOZP na staveništi a zhotovitele stavby?

Průnik odpovědí respondentů:

- úzce spolupracovat a navzájem se doplňovat ve své činnosti;
- oboustranně plnit své povinnosti, vzájemně komunikovat a řešit vzniklé situace;
- vzájemná domluva a respektování názorů;
- měli by sdílet společný cíl – bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí.
- Ideální postup spolupráce koordinátora a zhotovitele:
  - 1) Zhotovitel informuje koordinátora o svém nástupu.
  - 2) Předá kontakty na zástupce (stavbyvedoucí, osoba odborně způsobilá v prevenci rizik).
  - 3) Koordinátor zkontaktuje zhotovitele, seznámí ho s plánem BOZP, vyžádá si potřebné informace a dokumenty.
  - 4) Zhotovitel zašle koordinátorovi technologické předpisy k prováděným činnostem, včetně rizik vznikajících při těchto činnostech. Dále ho informuje o případných subdodavatelích.
  - 5) Koordinátor prodiskutuje technologické předpisy se zhotovitelem.
  - 6) Koordinátor zhotovitele průběžně informuje o aktualizacích plánu BOZP, rizicích, případných závadách a opatřeních.
  - 7) Zhotovitel dodržuje plán BOZP, opatření, odstraňuje závady zjištěné koordinátorem.
  - 8) Během prací koordinátor pravidelně organizuje kontrolní dny BOZP, stanovuje vzájemně dohodnutá opatření.
  - 9) Zhotovitel informuje o změně prací, harmonogramu apod., účastní se kontrolních dnů BOZP.
  - 10) Koordinátor informuje o souběhu prací a navrhuje řešení s dotčenými zhotoviteli.
  - 11) V případě zjištěné závady se pořídí fotodokumentace s požadavkem, konzultace a je proveden zápis. Je-li to možné, je závada odstraněna anebo koordinátor navrhne řešení.

13. Jak probíhá v realizaci práce koordinátora BOZP s riziky a opatřeními jednotlivých zhotovitelů? Kdo je odpovědný za předávání rizik a návrhy opatření na staveništi?

Průnik odpovědí respondentů:

- 1) Zhotovitel (případně jím určený vedoucí zaměstnanec – stavbyvedoucí, osoba odborně způsobilá v prevenci rizik) je odpovědný za předání technologických a pracovních postupů, včetně rizik z nich vyplývajících a přijatých opatření k omezení rizik, koordinátorovi.
- 2) Koordinátor vyhodnotí, nakolik jsou přijatá opatření dostatečná pro všechny dotčené osoby, popřípadě navrhne další opatření tak, aby byly chráněny všechny dotčené osoby.
- 3) Zhotovitel tato opatření přijme a uskuteční.

- 4) Koordinátor informuje o rizicích a opatřeních, které jsou mu předány zhotovitelem, ostatní zhotovitele, kteří jimi mohou být ovlivněni.
- 5) Dále přijímá další opatření k minimalizaci rizik vzniklých postupem prací prostřednictvím koordinační činnosti mezi zhotoviteli v realizaci zmíněných opatření.
- 6) Rizika a opatření zapracovává do aktualizací plánu BOZP.

14. Co je to technologický a pracovní postup? Jak s ním koordinátor BOZP na staveništi pracuje?

Odpovědi respondentů:

- Je to dokument určující postup prací během prováděné činnosti – činnosti navazující na sebe, včetně nebezpečí, které vzniká během prováděné práce a jejich eliminování – používání OOPP, zádržných systémů, místa ukotvení pracovníků apod. Koordinátor provádí kontrolu daných opatření z hlediska bezpečnosti pracovníků, které jsou uvedené v daném TPP pro daný objekt.
- Technologický postup je dokument, ve kterém jsou: popsány činnosti zhotovitele; jaké použil stroje, pracovní pomůcky, zařízení; rizika vyplývající z činnosti zhotovitele včetně opatření. Koordinátor s technologickými postupy a riziky pracuje a koordinuje opatření k zajišťování bezpečné a zdravotně nezávadné práce na staveništi.
- Technologický a pracovní postup je pojem uváděný v zákoně a NV, ale nikde není uvedeno, co má obsahovat. Koordinátor, pokud jej dostane od zhotovitele, pracuje s částí TP, kde jsou uvedena rizika a opatření k omezení jejich působení, která zapracuje do aktualizace plánu BOZP nebo bezpečnostních a zdravotních rizik, o kterých je povinen informovat všechny zhotovitele na stavbě.
- Je to řídicí nástroj pro provádění prací, kterým zhotovitel definuje pracovní proces, z pohledu koordinátora slouží k předání informací o prováděných pracích, jejich rizicích a opatřeních, ideálně tak aby je koordinátor mohl postupně vyhodnocovat a doporučovat či přijímat další opatření k zajištění BOZP všech osob dotčených těmito riziky.
- Je to popis pracovního postupu, kterým jsou realizovány dílčí práce na staveništi. Koordinátor BOZP by měl sám být schopen vymyslet bezpečný postup prací, který zapracuje do plánu BOZP a umět vyhodnotit předložený postup zhotovitele ve smyslu § 16 zákona č. 309/2006 Sb., zda je postup v souladu se zásadami BOZP.
- TP a PP je dokument, který koordinátorovi i samotným zaměstnancům osvětlí, co se v danou chvíli bude dít za práce v daném prostoru staveniště. Dále z dokumentu zjistí, jaká metodika práce bude použita, jaké stroje budou použity a jaké riziko tím pádem na staveništi hrozí a jaké je třeba zavést opatření, aby byla zajištěna bezpečnost všech pracovníků na staveništi.
- Postup, ze kterého musí být jasně známa činnost, která bude na stavbě vykonávána a musí být patrná rizika a opatření k jejich snížení. Koordinátor musí na stavbě veškeré TP projít a případně připomínkovat. Koordinátor TP neschvaluje, ale pouze připomínkuje.
- U staveb Ředitelství silnic a dálnic a Správy železnic je to dokument, kde je uvedeno, jak se dílo postaví, co je k tomu potřeba, jaké mechanismy jsou použity a jak se bude zabezpečovat BOZP, ideálně se k tomu vyjádří i koordinátor.
- Koordinátor je informován, jakým způsobem budou probíhat práce a především (pro něj nejdůležitější), jakým způsobem bude řešeno BOZP ze strany zhotovitele. Technologický postup má být dle zákona písemně doručen 8 dní před zahájením prací, což se často neděje a není možnost diskutovat o způsobu řešení. V mnoha případech jsou také špatně napsané.
- Technologický pracovní postup je dokument, který zahrnuje požadavky na organizaci práce a pracovní postupy na staveništi. V tomto dokumentu jsou mimo jiné uvedena jak zdravotní tak bezpečnostní rizika vyplývající z této činnosti a návrhy opatření k jejich zamezení. Zpracovává jej zhotovitel. Koordinátor tyto dokumenty vyžaduje po zhotoviteli (zhotovitelích) a informuje všechny zainteresované zhotovitele o všech rizicích, které vznikají během výstavby ať už

původem od provozu zadavatele nebo provozem jednotlivých zhotovitelů. Zároveň navrhuje koordinační opatření při určování pracovních postupů tak, aby bylo zamezeno ohrožení pracovníků na staveništi.

- V ideálním případě se jedná o dokument, kde jsou uvedeny odpovědné osoby, postupy na provádění prací, použité mechanismy a materiály, požadavky na BOZP, PO a ŽP. Jako příkladný beru vzor používaný pro stavby Ředitelství silnic a dálnic.
- Technologický a pracovní postup je dokument vzniklý a sloužící k prokázání skutečnosti, že zaměstnavatel organizuje práci a stanovuje pracovní postupy ve smyslu § 5 zákona č. 306/2006 Sb., v platném znění. S odvoláním na písm. l odst. 1 § 103 zákona č. 262/2006 Sb., v platném znění, je nutnost technologický a pracovní postup zpracovat v písemné podobě. Pro koordinátora BOZP je Technologický postup zpracovaný ve smyslu písm. a) § 16 zákona č. 309/2006 Sb., v platném znění, jeden ze základních nástrojů k aktualizaci plánu BOZP a plnění dalších povinností koordinátora BOZP jako informování o rizicích, která vznikají s postupem prací na staveništi a další. Bez technologického a pracovního postupu nemůže koordinátor BOZP řádně plnit své povinnosti, proto je pro něj práce s nimi tak důležitá.

15. Která změna v zákoně č. 309/2006 Sb., po jeho novelizaci ze dne 1. 5. 2016 Vám přijde jako nejpodstatnější, ať už z pozitivního nebo negativního hlediska?

Nejčastější odpovědi respondentů – pozitivní změna:

- bližší vymezení pojmu zadavatel a zhotovitel v § 3 zákona č. 309 /2006 Sb.;
- písemné informování o technologických a pracovních postupech v § 16 zákona č. 309/2006 Sb.;
- koordinátor nemůže být zhotovitel, jeho zaměstnanec a ani stavbyvedoucí;
- vymezení doby činnosti koordinátora BOZP v přípravě stavby;
- plán může zpracovat pouze koordinátor;
- koordinátor vede písemně chronologický seznam dle § 10 odst. 4 zákona č. 309/2006 Sb.;
- stanovení formy a osnovy plánu BOZP;

Nejčastější odpovědi respondentů – negativní změna:

- opatřování výstupu činností koordinátora vlastnoručním podpisem – neprovádění je sankcionováno;
- oznamovat Ministerstvu práce a sociálních věcí změny údajů uváděných v evidenci odborně způsobilých fyzických osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátorů do 15 dnů od jejich vzniku.

16. Co spatřujete jako zásadní problém při výkonu činnosti koordinátora BOZP na staveništi?

Nejčastější odpovědi respondentů:

- nerespektování a podceňování činnosti koordinátora;
- nízká účinnost vymáhání požadavků na Plán BOZP v přípravě stavby;
- duplicita a nejasnost v aplikaci zákoníku práce ve smyslu společného pracoviště a předání rizik;
- nízká úroveň znalostí některých koordinátorů BOZP na staveništi, neznalost právních předpisů;
- chybějící motivace koordinátorů;
- neinformování o nástupu nových zhotovitelů na stavbu;

- neochota zhotovitelů a zadavatelů k dodržování požadavků na BOZP (případně neschopnost tyto požadavky financovat);
- přístup k BOZP jako k nutnému „zlu“;
- lhostejnost jednotlivých pracovníků na stavbě k problematice BOZP;
- chybějící osvěta;
- minimální metodická podpora a pomoc ze strany SÚIP a MPSV;
- chybějící harmonogram stavebních prací (ztížení činnosti koordinátora, nemá přehled o tom, kdy budou vykonávány nejvíce rizikové činnosti);
- špatná komunikace a součinnost zhotovitelů vůči koordinátorovi, zhotovitelé mají slabé povědomí o svých povinnostech;
- nespolupráce zadavatelů při odstraňování závad a opakovaných nedostatků ze strany zhotovitelů;
- nedostatečné pravomoci koordinátora vůči zhotovitelům, při nespolupráci zadavatele během řešení problémů se zhotovitelem nemá koordinátor dostatečné prostředky k vyvíjení tlaku na zhotovitele;
- u některých koordinátorů – nepochopení vlastní role při koordinaci, snaha o suplování kontrolní činnosti oblastních inspektorátů práce.

4. Porovnání právního stavu zákona č. 309/2006 Sb., ze dne 23. května 2006, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci) před a po novele č. 88/2016 Sb.

Cílem novely zákona 309/2006 (zák. č.88/2016 Sb.) bylo upřesnění práv a povinností účastníků vztahů vznikajících při zajišťování BOZP na pracovištích a staveništích, zejména však na staveništích při přípravě, realizaci staveb a při jejich údržbě, a to nikoliv z pohledu kvality staveb a efektivnosti výstavby, jak to upravují jiné právní předpisy (např. stavební zákon), ale především z hlediska bezpečného a zdraví neohrožujícího výkonu práce na staveništích při provádění staveb a při zajišťování jejich bezpečné údržby.

Novelou mělo také dojít ke specifikaci kvalifikačních předpokladů pro jednotlivé odborně způsobilé osoby v oblasti BOZP. S ohledem na tuto úpravu byly přeformulovány a upraveny některé povinnosti koordinátorů. Dále byla zavedena komplexní evidence odborně způsobilých osob a rozvinuty některé zavedené pojmy, a to s ohledem na lepší aplikovatelnost v praxi.

Novelou č. 88/2016 zákona 309/2006 Sb., tak v podstatě mělo dojít k výraznému zpřesnění role koordinátora BOZP na staveništi a samotného plánu BOZP, a to zejména na základě kontrolních zjištění Českého báňského úřadu, Státního úřadu inspekce práce nebo zástupců odborné veřejnosti, zejména odborně způsobilými osobami k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátora BOZP na staveništi. Z jednotlivých kontrolních zjištění vyplývalo, že k stále velkému množství pracovních úrazů, včetně smrtelných pracovních úrazů na staveništích dochází díky podceňování rizik, která vznikají při provádění stavebních prací, zejména u menších subjektů a osob samostatně výdělečně činných, které často přebírají pracoviště na staveništích od velkých stavebních firem.

Pokud se týká samotného plánu BOZP pak v rámci novely zákona 309/2006 Sb., došlo k zpřesnění, kdy samotný plán BOZP by měl být zpracován již v době zpracování projektové dokumentace a zdůraznila se tak role koordinátora popř. koordinátorů.

S ohledem na uvedenou úpravu bylo cílem, aby plán BOZP byl díky součinnosti koordinátora s projektantem více provázaný s projektovou dokumentací, jež bude zároveň obsahovat opatření kolektivní povahy k zajištění BOZP.

Navrhovaná úprava měla přinést pozitivní dopad zejména v případech, kdy bude umožněno zadavateli stavby v plánu BOZP určit si i rozsah povinností na dané stavbě. I z tohoto důvodu došlo ke zpřesnění definice koordinátora BOZP. Koordinátorem BOZP může být pouze podnikající fyzická osoba nebo zaměstnanec zadavatele stavby, kteří mají platná osvědčení o získání této odborné způsobilosti.

Pokud by byla za koordinátora BOZP určena právnická osoba, tak musí výkon této činnosti zabezpečit odborně způsobilou osobou.

jedním z cílů novely zákona č. 309/2006 Sb., bylo také upřesnit text, ve kterém jsou upraveny povinnosti zadavatele stavby vůči koordinátorovi a osobám, které se zdržují na staveništi, ať již se na provedení stavby podílí jako osoby samostatně výdělečně činné nebo se jedná o všechny další fyzické osoby, které se s vědomím zadavatele stavby na staveništi zdržují, a to jak v etapě přípravy stavby, tak při její realizaci.

Cílem novely zákona č. 309/2006 Sb., bylo současně vytvořit podmínky pro kontrolní činnost ve smyslu lepší vymahatelnosti stanovených podmínek v této oblasti.

Porovnání právní úpravy před a po novele č. 88/2016 Sb., je jedním z úkolů, který vyplýval pro VÚBP ze zadávacího listu k projektu. Následující materiál vznikl v rámci pracovní skupiny (tzv. „kulatý stůl“), který se konal dne 10. 9. 2020 na VÚBP.

Znění před novenou	Znění po novele	Komentář
<p style="text-align: center;">§ 1 Úvodní ustanovení</p> <p>Tento zákon upravuje v návaznosti na zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy podle § 3 zákoníku práce.</p>	<p style="text-align: center;">§ 1 Úvodní ustanovení</p> <p>Tento zákon upravuje v návaznosti na zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy podle § 3 zákoníku práce.</p>	<p style="text-align: center;">Bez komentáře.</p>
<p style="text-align: center;">§ 2 Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí</p> <p>(1) Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby pracoviště byla prostorově a konstrukčně uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro zaměstnance z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci odpovídaly bezpečnostním a</p>	<p style="text-align: center;">§ 2 Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí</p> <p>(1) Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby pracoviště byla prostorově a konstrukčně uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro zaměstnance z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci odpovídaly bezpečnostním a</p>	

<p>hygienickým požadavkům na pracovní prostředí a pracoviště, aby</p> <p>a) prostory určené pro práci, chodby, schodiště a jiné komunikace měly stanovené rozměry a povrch a byly vybaveny pro činnosti zde vykonávané,</p> <p>b) pracoviště byla osvětlena, pokud možno denním světlem, měla stanovené mikroklimatické podmínky, zejména pokud jde o objem vzduchu, větrání, vlhkost, teplotu a zásobování vodou,</p> <p>c) prostory pro osobní hygienu, převlékání, odkládání osobních věcí, odpočinek a stravování zaměstnanců měly stanovené rozměry, provedení a vybavení,</p> <p>d) únikové cesty, východy a dopravní komunikace k nim včetně přístupových cest byly stále volné,</p> <p>e) v prostorách uvedených v písmenech a) až d) byla zajištěna pravidelná údržba, úklid a čištění,</p> <p>f) pracoviště byla vybavena v rozsahu dohodnutém s příslušným poskytovatelem pracovní lékařských služeb prostředky pro poskytnutí první pomoci a vybavena prostředky pro přivolání poskytovatele zdravotnické záchranné služby.</p> <p>(2) Bližší požadavky na pracoviště a pracovní</p>	<p>hygienickým požadavkům na pracovní prostředí a pracoviště, aby</p> <p>a) prostory určené pro práci, chodby, schodiště a jiné komunikace měly stanovené rozměry a povrch a byly vybaveny pro činnosti zde vykonávané,</p> <p>b) pracoviště byla osvětlena, pokud možno denním světlem, měla stanovené mikroklimatické podmínky, zejména pokud jde o objem vzduchu, větrání, vlhkost, teplotu a zásobování vodou,</p> <p>c) prostory pro osobní hygienu, převlékání, odkládání osobních věcí, odpočinek a stravování zaměstnanců měly stanovené rozměry, provedení a vybavení,</p> <p>d) únikové cesty, východy a dopravní komunikace k nim včetně přístupových cest byly stále volné,</p> <p>e) v prostorách uvedených v písmenech a) až d) byla zajištěna pravidelná údržba, úklid a čištění,</p> <p>f) pracoviště byla vybavena v rozsahu dohodnutém s příslušným poskytovatelem pracovní lékařských služeb prostředky pro poskytnutí první pomoci a vybavena prostředky pro přivolání poskytovatele zdravotnické záchranné služby.</p> <p>(2) Bližší požadavky na pracoviště a pracovní</p>	
--	--	--

<p>prostředí stanoví prováděcí právní předpis.</p>	<p>prostředí stanoví prováděcí právní předpis.</p>	
<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p style="text-align: center;">Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí na staveništi</p> <p>(1) Zaměstnavatel, který provádí jako zhotovitel stavební, montážní, stavebně montážní nebo udržovací práce pro jinou fyzickou nebo právnickou osobu na jejím pracovišti, zajistí v součinnosti s touto osobou vybavení pracoviště pro bezpečný výkon práce. Práce podle věty první mohou být zahájeny pouze tehdy, pokud je pracoviště náležitě zajištěno a vybaveno.</p> <p>(2) Zaměstnavatel je povinen dodržovat další požadavky kladené na bezpečnost a ochranu zdraví při práci při přípravě projektu a realizaci stavby, jimiž jsou</p> <p>a) udržování pořádku a čistoty na staveništi,</p> <p>b) uspořádání staveniště podle příslušné dokumentace,</p> <p>c) umístění pracoviště, jeho dostupnost, stanovení komunikací nebo prostoru pro příchod a pohyb fyzických osob, výrobních a pracovních prostředků a zařízení,</p> <p>d) zajištění požadavků na manipulaci s materiálem,</p> <p>e) předcházení zdravotním rizikům při práci s břemeny,</p>	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p style="text-align: center;">Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí na staveništi</p> <p>(1) Zaměstnavatel, který provádí stavbu nebo se na jejím provádění podílí jako zhotovitel stavebních, montážních, stavebně montážních, bouracích nebo udržovacích prací bez ohledu na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály, konstrukce, účel jejich využití a dobu jejich trvání (dále jen "zhotovitel") pro jinou fyzickou osobu, podnikající fyzickou osobu nebo právnickou osobu (dále jen "zadavatel stavby") na jejím pracovišti vymezeném dočasně k realizaci stavby (dále jen "staveniště"), zajistí v součinnosti se zadavatelem stavby vybavení pro bezpečný a zdravý neohrožující výkon práce. Práce podle věty první mohou být zahájeny pouze tehdy, pokud je staveniště náležitě zajištěno a vybaveno. Zhotovitelem může být i zadavatel stavby, pokud stavbu provádí pro sebe.</p> <p>(2) Zhotovitel je povinen dodržovat další požadavky kladené na bezpečnost a ochranu zdraví při práci při přípravě projektu a realizaci stavby, jimiž jsou</p> <p>a) udržování pořádku a čistoty na staveništi,</p>	<p><u>V odst. (1) doporučujeme za větu první doplnit:</u> <u>„Zhotovitel je při tom povinen vypořádat/zohlednit opatření stanovená/uváděná Plánem BOZP, byl-li zpracován.“</u></p> <p>Komentář: Problematická je zejména činnost zhotovitelů – OSVČ, kterých se může na stavbě pohybovat velké množství, často chybí jakékoliv pracovní postupy a vzájemné informování o rizicích.</p>

<p>f) provádění kontroly před prvním použitím, během používání, při údržbě a pravidelném provádění kontrol strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí během používání s cílem odstranit nedostatky, které by mohly nepříznivě ovlivnit bezpečnost a ochranu zdraví,</p> <p>g) splnění požadavků na způsobilost fyzických osob konajících práce na staveništi,</p> <p>h) určení a úprava ploch pro uskladnění, zejména nebezpečných látek, přípravků a materiálů,</p> <p>i) splnění podmínek pro odstraňování a odvoz nebezpečných odpadů,</p> <p>j) uskladňování, manipulace, odstraňování a odvoz odpadu a zbytků materiálů,</p> <p>k) přizpůsobování času potřebného na jednotlivé práce nebo jejich etapy podle skutečného postupu prací,</p> <p>l) předcházení ohrožení života a zdraví fyzických osob, které se s vědomím zaměstnavatele mohou zdržovat na staveništi,</p> <p>m) zajištění spolupráce s jinými osobami,</p> <p>n) předcházení rizikům vzájemného působení činností prováděných na staveništi nebo v jeho těsné blízkosti,</p> <p>o) vedení evidence přítomnosti zaměstnanců a</p>	<p>b) uspořádání staveniště podle příslušné dokumentace,</p> <p>c) umístění pracoviště, jeho dostupnost, stanovení komunikací nebo prostoru pro příchod a pohyb fyzických osob, výrobních a pracovních prostředků a zařízení,</p> <p>d) zajištění požadavků na manipulaci s materiálem,</p> <p>e) předcházení zdravotním rizikům při práci s břemeny,</p> <p>f) provádění kontroly před prvním použitím, během používání, při údržbě a pravidelném provádění kontrol strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí během používání s cílem odstranit nedostatky, které by mohly nepříznivě ovlivnit bezpečnost a ochranu zdraví,</p> <p>g) splnění požadavků na způsobilost fyzických osob konajících práce na staveništi,</p> <p>h) určení a úprava ploch pro uskladnění, zejména nebezpečných látek, přípravků a materiálů,</p> <p>i) splnění podmínek pro odstraňování a odvoz nebezpečných odpadů,</p> <p>j) uskladňování, manipulace, odstraňování a odvoz odpadu a zbytků materiálů,</p> <p>k) přizpůsobování času potřebného na jednotlivé práce nebo jejich etapy podle skutečného postupu prací,</p>	
--	--	--

<p>dalších fyzických osob na staveništi, které mu bylo předáno,</p> <p>p) přijetí odpovídajících opatření, pokud budou na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující zaměstnance ohrožení života nebo poškození zdraví,</p> <p>q) dodržování bližších minimálních požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništech stanovených prováděcím právním předpisem.</p> <p>(3) Bližší minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništech a bližší vymezení prací a činností vystavujících zaměstnance zvýšenému ohrožení života nebo zdraví, při jejichž výkonu je nezbytná zvláštní odborná způsobilost, stanoví prováděcí právní předpis.</p>	<p>l) předcházení ohrožení života a zdraví fyzických osob, které se s vědomím zhotovitele mohou zdržovat na staveništi,</p> <p>m) zajištění spolupráce s jinými osobami,</p> <p>n) předcházení rizikům vzájemného působení činností prováděných na staveništi nebo v jeho těsné blízkosti,</p> <p>o) vedení evidence přítomnosti zaměstnanců a dalších fyzických osob na staveništi, které mu bylo předáno,</p> <p>p) přijetí odpovídajících opatření, pokud budou na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující zaměstnance ohrožení života nebo poškození zdraví,</p> <p>q) dodržování bližších minimálních požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništech stanovených prováděcím právním předpisem.</p> <p>(3) Bližší minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništech a bližší vymezení prací a činností vystavujících zaměstnance zvýšenému ohrožení života nebo zdraví, při jejichž výkonu je nezbytná zvláštní odborná způsobilost, stanoví prováděcí právní předpis.</p>	
<p>§ 4 Požadavky na výrobní a</p>	<p>§ 4 Požadavky na výrobní a</p>	

<p>pracovní prostředky a zařízení</p> <p>(1) Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vhodné pro práci, při které budou používány. Stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí musí být</p> <p>a) vybaveny ochrannými zařízeními, která chrání život a zdraví zaměstnanců,</p> <p>b) vybaveny nebo upraveny tak, aby odpovídaly ergonomickým požadavkům a aby zaměstnanci nebyli vystaveni nepříznivým faktorům pracovních podmínek,</p> <p>c) pravidelně a řádně udržovány, kontrolovány a revidovány.</p> <p>(2) Bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, dopravních prostředků a nářadí stanoví prováděcí právní předpis.</p>	<p>pracovní prostředky a zařízení</p> <p>(1) Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vhodné pro práci, při které budou používány. Stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí musí být</p> <p>a) vybaveny ochrannými zařízeními, která chrání život a zdraví zaměstnanců,</p> <p>b) vybaveny nebo upraveny tak, aby odpovídaly ergonomickým požadavkům a aby zaměstnanci nebyli vystaveni nepříznivým faktorům pracovních podmínek,</p> <p>c) pravidelně a řádně udržovány, kontrolovány a revidovány.</p> <p>(2) Bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, dopravních prostředků a nářadí stanoví prováděcí právní předpis.</p>	
<p>§ 5 Požadavky na organizaci práce a pracovní postupy</p> <p>(1) Zaměstnavatel je povinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti a aby zaměstnanci</p> <p>a) nevykonávali činnosti</p>	<p>§ 5 Požadavky na organizaci práce a pracovní postupy</p> <p>(1) Zaměstnavatel je povinen organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti a aby zaměstnanci</p> <p>a) nevykonávali činnosti</p>	

<p>jednotvárné a jednostranně zatěžující organismus. Nelze-li je vyloučit, musí být přerušovány bezpečnostními přestávkami ²⁾; v případech stanovených zvláštními právními předpisy ³⁾ musí být doba výkonu takové činnosti v rámci pracovní doby časově omezena,</p> <p>b) nebyli ohroženi padajícími nebo vymrštěnými předměty nebo materiály,</p> <p>c) byli chráněni proti pádu nebo zřícení,</p> <p>d) nebyli ohroženi dopravou na pracovištích,</p> <p>e) na pracovišti se zvýšeným rizikem nepracovali osamoceně bez dohledu dalšího zaměstnance, pokud jejich ochranu nezajistí jinak,</p> <p>f) nevykonávali ruční manipulaci s břemeny, která může poškodit zdraví, zejména páteř.</p> <p>(2) Bližší požadavky na způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit, stanoví prováděcí právní předpis.</p>	<p>jednotvárné a jednostranně zatěžující organismus. Nelze-li je vyloučit, musí být přerušovány bezpečnostními přestávkami ²⁾; v případech stanovených zvláštními právními předpisy ³⁾ musí být doba výkonu takové činnosti v rámci pracovní doby časově omezena,</p> <p>b) nebyli ohroženi padajícími nebo vymrštěnými předměty nebo materiály,</p> <p>c) byli chráněni proti pádu nebo zřícení,</p> <p>d) nebyli ohroženi dopravou na pracovištích,</p> <p>e) na pracovišti se zvýšeným rizikem nepracovali osamoceně bez dohledu dalšího zaměstnance, pokud jejich ochranu nezajistí jinak,</p> <p>f) nevykonávali ruční manipulaci s břemeny, která může poškodit zdraví, zejména páteř.</p> <p>(2) Bližší požadavky na způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit, stanoví prováděcí právní předpis.</p>	
<p>§ 6 Bezpečnostní značky, značení a signály</p> <p>(1) Na pracovištích, na kterých jsou vykonávány práce, při nichž může dojít k poškození zdraví, je zaměstnavatel povinen umístit bezpečnostní značky a značení a zavést signály,</p>	<p>§ 6 Bezpečnostní značky, značení a signály</p> <p>(1) Na pracovištích, na kterých jsou vykonávány práce, při nichž může dojít k poškození zdraví, je zaměstnavatel povinen umístit bezpečnostní značky a značení a zavést signály,</p>	

<p>keré poskytují informace nebo instrukce týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a seznámit s nimi zaměstnance. Bezpečnostní značky, značení a signály mohou být zejména obrazové, zvukové nebo světelné.</p> <p>(2) Vzhled, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů stanoví prováděcí právní předpis.</p>	<p>keré poskytují informace nebo instrukce týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a seznámit s nimi zaměstnance. Bezpečnostní značky, značení a signály mohou být zejména obrazové, zvukové nebo světelné.</p> <p>(2) Vzhled, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů stanoví prováděcí právní předpis.</p>	
<p style="text-align: center;">§ 7 Rizikové faktory pracovních podmínek a kontrolovaná pásma</p> <p>(1) Jestliže se na pracovištích zaměstnavatele vyskytují rizikové faktory, je zaměstnavatel povinen pravidelně, a dále bez zbytečného odkladu vždy, pokud dojde ke změně podmínek práce, měřením zjišťovat a kontrolovat jejich hodnoty a zabezpečit, aby byly vyloučeny nebo alespoň omezeny na nejmenší rozumně dosažitelnou míru. Při zjišťování, hodnocení a přijímání opatření k dodržení nejvyšších přípustných hodnot je povinen postupovat podle prováděcího právního předpisu. Rizikovými faktory jsou zejména faktory fyzikální (například hluk, vibrace), chemické (například karcinogeny), biologické činitele (například viry, bakterie, plísňe), prach, fyzická zátěž, psychická a zraková zátěž a nepříznivé mikroklimatické podmínky (například extrémní chlad,</p>	<p style="text-align: center;">§ 7 Rizikové faktory pracovních podmínek a kontrolovaná pásma</p> <p>(1) Jestliže se na pracovištích zaměstnavatele vyskytují rizikové faktory, je zaměstnavatel povinen pravidelně, a dále bez zbytečného odkladu vždy, pokud dojde ke změně podmínek práce, měřením zjišťovat a kontrolovat jejich hodnoty a zabezpečit, aby byly vyloučeny nebo alespoň omezeny na nejmenší rozumně dosažitelnou míru. Při zjišťování, hodnocení a přijímání opatření k dodržení nejvyšších přípustných hodnot je povinen postupovat podle prováděcího právního předpisu. Rizikovými faktory jsou zejména faktory fyzikální (například hluk, vibrace), chemické (například karcinogeny), biologické činitele (například viry, bakterie, plísňe), prach, fyzická zátěž, psychická a zraková zátěž a nepříznivé mikroklimatické podmínky (například extrémní chlad,</p>	

<p>teplo a vlhkost). Nelze-li výskyt biologických činitelů a překročení nejvyšších přípustných hodnot rizikových faktorů vyloučit, je zaměstnavatel povinen omezovat jejich působení technickými, technologickými a jinými opatřeními, kterými jsou zejména úprava pracovních podmínek, doba výkonu práce, zřízení kontrolovaných pásem, používání vhodných osobních ochranných pracovních prostředků nebo poskytování ochranných nápojů.</p>	<p>teplo a vlhkost). Nelze-li výskyt biologických činitelů a překročení nejvyšších přípustných hodnot rizikových faktorů vyloučit, je zaměstnavatel povinen omezovat jejich působení technickými, technologickými a jinými opatřeními, kterými jsou zejména úprava pracovních podmínek, doba výkonu práce, zřízení kontrolovaných pásem, používání vhodných osobních ochranných pracovních prostředků nebo poskytování ochranných nápojů.</p>	
<p>(2) Při práci s vědomým záměrem vykonávat činnosti spojené s vystavením (dále jen "expozice") biologickým činitelům skupin druhé až čtvrté uvedeným ve zvláštním právním předpisu ⁴⁾ nebo překročili-li výsledky měření rizikových faktorů stanovené nejvyšší přípustné hodnoty, je zaměstnavatel povinen zjistit příčiny tohoto stavu. Nelze-li výskyt biologických činitelů odstranit nebo hodnoty rizikových faktorů snížit pod stanovené nejvyšší přípustné hodnoty a odstranit tak riziko pro zaměstnance, je zaměstnavatel povinen postupovat podle § 104 zákoníku práce. Současně je povinen neprodleně informovat zaměstnance. Není-li možné ochranu zdraví zaměstnance zajistit opatřeními podle odstavce 1, popřípadě opatřeními podle zvláštního právního předpisu, je zaměstnavatel povinen</p>	<p>(2) Při práci s vědomým záměrem vykonávat činnosti spojené s vystavením (dále jen "expozice") biologickým činitelům skupin druhé až čtvrté uvedeným ve zvláštním právním předpisu ⁴⁾ nebo překročili-li výsledky měření rizikových faktorů stanovené nejvyšší přípustné hodnoty, je zaměstnavatel povinen zjistit příčiny tohoto stavu. Nelze-li výskyt biologických činitelů odstranit nebo hodnoty rizikových faktorů snížit pod stanovené nejvyšší přípustné hodnoty a odstranit tak riziko pro zaměstnance, je zaměstnavatel povinen postupovat podle § 104 zákoníku práce. Současně je povinen neprodleně informovat zaměstnance. Není-li možné ochranu zdraví zaměstnance zajistit opatřeními podle odstavce 1, popřípadě opatřeními podle zvláštního právního předpisu, je zaměstnavatel povinen</p>	

<p>zdroj rizikového faktoru vyřadit z provozu, a není-li to možné, práci zastavit.</p> <p>(3) Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby práce s azbestem, s chemickými karcinogeny a biologickými činiteli a pracovní procesy s rizikem chemické karcinogenity byly v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem vždy prováděny v kontrolovaných pásmech, která budou označena a zajištěna tak, aby do nich nevstupovali zaměstnanci, kteří v něm nevykonávají práci, opravy, údržbu, zkoušky, revize, kontrolu nebo dozor. Do kontrolovaných pásem mohou být zaměstnavatelem zařazeny i další práce, při kterých jsou zaměstnanci vystaveni působení rizikových faktorů, pokud je toho třeba k ochraně zdraví zaměstnanců.</p> <p>(4) O kontrolovaných pásmech a zaměstnancích, kteří vstupují do kontrolovaných pásem, nebo zde konají práce uvedené v odstavci 3, je zaměstnavatel povinen vést evidenci a ukládat ji po dobu stanovenou zvláštním právním předpisem⁵⁾. Evidence obsahuje</p> <p>a) jméno, popřípadě jména a příjmení zaměstnance a datum narození,</p> <p>b) název kontrolovaného pásma, den jeho zřízení a zrušení,</p>	<p>zdroj rizikového faktoru vyřadit z provozu, a není-li to možné, práci zastavit.</p> <p>(3) Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby práce s azbestem, s chemickými karcinogeny a biologickými činiteli a pracovní procesy s rizikem chemické karcinogenity byly v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem vždy prováděny v kontrolovaných pásmech, která budou označena a zajištěna tak, aby do nich nevstupovali zaměstnanci, kteří v něm nevykonávají práci, opravy, údržbu, zkoušky, revize, kontrolu nebo dozor. Do kontrolovaných pásem mohou být zaměstnavatelem zařazeny i další práce, při kterých jsou zaměstnanci vystaveni působení rizikových faktorů, pokud je toho třeba k ochraně zdraví zaměstnanců.</p> <p>(4) O kontrolovaných pásmech a zaměstnancích, kteří vstupují do kontrolovaných pásem, nebo zde konají práce uvedené v odstavci 3, je zaměstnavatel povinen vést evidenci a ukládat ji po dobu stanovenou zvláštním právním předpisem⁵⁾. Evidence obsahuje</p> <p>a) jméno, popřípadě jména a příjmení zaměstnance a datum narození,</p> <p>b) název kontrolovaného pásma, den jeho zřízení a zrušení,</p>	
---	---	--

<p>c) charakteristiku vykonávané práce,</p> <p>d) účel vstupu a dobu pobytu v kontrolovaném pásmu,</p> <p>e) počet odpracovaných směn,</p> <p>f) výčet biologických činitelů, chemických látek a přípravků, se kterými se v kontrolovaném pásmu zachází, nebo jiných rizikových faktorů,</p> <p>g) záznam o mimořádných situacích a změnách údajů uvedených v evidenci s datem jejich provedení.</p> <p>(5) V kontrolovaném pásmu je zakázáno jíst, pít a kouřit; pro tyto účely zaměstnavatel vyhradí zvláštní prostory. Vstupovat do kontrolovaného pásma je možné jen s osobními ochrannými pracovními prostředky určenými pro výkon práce v kontrolovaném pásmu.</p> <p>(6) V kontrolovaném pásmu nesmějí pracovat mladiství zaměstnanci, a to ani z důvodu přípravy na povolání, dále těhotné zaměstnankyně, zaměstnankyně, které kojí, a zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu.</p> <p>(7) Rizikové faktory pracovních podmínek, jejich členění, hygienické limity, způsob jejich zjišťování a hodnocení a minimální rozsah</p>	<p>c) charakteristiku vykonávané práce,</p> <p>d) účel vstupu a dobu pobytu v kontrolovaném pásmu,</p> <p>e) počet odpracovaných směn,</p> <p>f) výčet biologických činitelů, chemických látek a přípravků, se kterými se v kontrolovaném pásmu zachází, nebo jiných rizikových faktorů,</p> <p>g) záznam o mimořádných situacích a změnách údajů uvedených v evidenci s datem jejich provedení.</p> <p>(5) V kontrolovaném pásmu je zakázáno jíst, pít a kouřit; pro tyto účely zaměstnavatel vyhradí zvláštní prostory. Vstupovat do kontrolovaného pásma je možné jen s osobními ochrannými pracovními prostředky určenými pro výkon práce v kontrolovaném pásmu.</p> <p>(6) V kontrolovaném pásmu nesmějí pracovat mladiství zaměstnanci, a to ani z důvodu přípravy na povolání, dále těhotné zaměstnankyně, zaměstnankyně, které kojí, a zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu.</p> <p>(7) Rizikové faktory pracovních podmínek, jejich členění, hygienické limity, způsob jejich zjišťování a hodnocení a minimální rozsah</p>	
--	--	--

<p>opatření k ochraně zdraví zaměstnance stanoví prováděcí právní předpis.</p>	<p>opatření k ochraně zdraví zaměstnance stanoví prováděcí právní předpis.</p>	
<p style="text-align: center;">§ 8 Zákaz výkonu některých prací</p> <p>(1) Zakázány jsou práce s 2-naftylaminem a jeho solemi, 4-aminobifenylem a jeho solemi, benzidinem a jeho solemi, 4-nitrodifenylem a polychlorovanými bifenyly, s výjimkou mono- a dichlorovaných bifenyly, a práce s přípravky obsahujícími více než 0,1 % 2-naftylaminu a jeho solí, 4-aminobifenyly a jeho solí, benzidinu a jeho solí nebo 4-nitrodifenylu nebo více než 0,005 % polychlorovaných bifenyly. Zákaz těchto prací neplatí, jde-li o výzkumné laboratorní práce, analytické práce, práce při likvidaci nepotřebných zásob, odpadů a zařízení, která obsahují tyto látky a přípravky, a práce při zneškodňování uvedených látek, pokud vznikají jako nežádoucí průvodní látka při zpracování jiné látky nebo přípravku.</p> <p>(2) Zakázány jsou práce s azbestem. Zákaz těchto prací neplatí, jde-li o výzkumné laboratorní práce, analytické práce, práce při likvidaci zásob, odpadů a zařízení, která obsahují azbest, a práce při odstraňování staveb a částí staveb obsahujících azbest, nebo opravy a udržovací práce na stavbách nebo práce s ojedinělou krátkodobou</p>	<p style="text-align: center;">§ 8 Zákaz výkonu některých prací</p> <p>(1) Zakázány jsou práce s 2-naftylaminem a jeho solemi, 4-aminobifenylem a jeho solemi, benzidinem a jeho solemi, 4-nitrodifenylem a polychlorovanými bifenyly, s výjimkou mono- a dichlorovaných bifenyly, a práce s přípravky obsahujícími více než 0,1 % 2-naftylaminu a jeho solí, 4-aminobifenyly a jeho solí, benzidinu a jeho solí nebo 4-nitrodifenylu nebo více než 0,005 % polychlorovaných bifenyly. Zákaz těchto prací neplatí, jde-li o výzkumné laboratorní práce, analytické práce, práce při likvidaci nepotřebných zásob, odpadů a zařízení, která obsahují tyto látky a přípravky, a práce při zneškodňování uvedených látek, pokud vznikají jako nežádoucí průvodní látka při zpracování jiné látky nebo přípravku.</p> <p>(2) Zakázány jsou práce s azbestem. Zákaz těchto prací neplatí, jde-li o výzkumné laboratorní práce, analytické práce, práce při likvidaci zásob, odpadů a zařízení, která obsahují azbest, a práce při odstraňování staveb a částí staveb obsahujících azbest, nebo opravy a udržovací práce na stavbách nebo práce s ojedinělou krátkodobou</p>	

<p>expozičí.</p> <p>(3) Aplikace azbestu nástřikem a pracovní postupy, které zahrnují použití tepelně nebo zvukově izolačních materiálů s hustotou menší než 1 g/cm³ obsahujících azbest, jsou zakázány.</p>	<p>expozičí.</p> <p>(3) Aplikace azbestu nástřikem a pracovní postupy, které zahrnují použití tepelně nebo zvukově izolačních materiálů s hustotou menší než 1 g/cm³ obsahujících azbest, jsou zakázány.</p>	
<p style="text-align: center;">§ 9 Odborná způsobilost</p> <p>(1) Zaměstnavatel je povinen zajišťovat a provádět úkoly v hodnocení a prevenci rizik možného ohrožení života nebo zdraví zaměstnance (dále jen "zajišťování úkolů v prevenci rizik") s ohledem na</p> <p>a) nebezpečí ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců při práci ve vztahu k předmětu činnosti zaměstnavatele,</p> <p>b) základní znalosti a dovednosti zaměstnanců,</p> <p>c) počet zaměstnanců, jejich odbornou připravenost a jimi vykonávanou práci.</p> <p>(2) Zaměstnavatel může zajišťovat plnění úkolů v prevenci rizik, je-li k tomu způsobilý nebo odborně způsobilý v případech a za podmínek uvedených v odstavci 3 písm. a) a b) sám, jinak je povinen zajistit tyto úkoly odborně způsobilým zaměstnancem, kterého zaměstnává v pracovním vztahu⁶⁾. Nemá-li takového zaměstnance, je povinen</p>	<p style="text-align: center;">§ 9 Odborná způsobilost</p> <p>(1) Zaměstnavatel je povinen zajišťovat a provádět úkoly v hodnocení a prevenci rizik možného ohrožení života nebo zdraví zaměstnance (dále jen "zajišťování úkolů v prevenci rizik") s ohledem na</p> <p>a) nebezpečí ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců při práci ve všech oblastech činnosti zaměstnavatele,</p> <p>b) základní znalosti a dovednosti zaměstnanců,</p> <p>c) počet zaměstnanců, jejich odbornou připravenost a jimi vykonávanou práci.</p> <p>(2) Zaměstnavatel může zajišťovat plnění úkolů v prevenci rizik, je-li k tomu způsobilý nebo odborně způsobilý v případech a za podmínek uvedených v odstavci 3 písm. a) a b) sám, jinak je povinen zajistit tyto úkoly odborně způsobilým zaměstnancem, kterého zaměstnává v pracovním vztahu⁶⁾. Nemá-li takového zaměstnance, je povinen</p>	

<p>zajistit je jinou odborně způsobilou osobou. Odborně způsobilý zaměstnanec zaměstnavatele nebo jiná odborně způsobilá fyzická osoba jsou odborně způsobilými osobami.</p> <p>(3) Zaměstnává-li zaměstnavatel</p> <p>a) nejvýše 25 zaměstnanců, může zajišťovat úkoly v prevenci rizik sám, má-li k tomu potřebné znalosti,</p> <p>b) 26 až 500 zaměstnanců, může zajišťovat úkoly v prevenci rizik sám, je-li k tomu odborně způsobilý, nebo jednou nebo více odborně způsobilými osobami,</p> <p>c) více než 500 zaměstnanců, zajišťuje úkoly v prevenci rizik vždy jednou nebo více odborně způsobilými osobami.</p> <p>(4) Zaměstnavatel je povinen</p> <p>a) poskytnout odborně způsobilé osobě k zajišťování úkolů v prevenci rizik zejména potřebné prostředky a dobu potřebnou k výkonu její činnosti, zvláště ve vztahu k zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou ⁷⁾, mladistvým zaměstnancům ⁸⁾, těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, nebo zaměstnankyním-matkám dítěte do konce devátého měsíce po porodu a zaměstnancům agentury práce ⁹⁾ dočasně přiděleným k</p>	<p>zajistit je jinou odborně způsobilou osobou. Odborně způsobilý zaměstnanec zaměstnavatele nebo jiná odborně způsobilá fyzická osoba jsou odborně způsobilými osobami.</p> <p>(3) Zaměstnává-li zaměstnavatel</p> <p>a) nejvýše 25 zaměstnanců, může zajišťovat úkoly v prevenci rizik sám, má-li k tomu potřebné znalosti,</p> <p>b) 26 až 500 zaměstnanců, může zajišťovat úkoly v prevenci rizik sám, je-li k tomu odborně způsobilý, nebo jednou nebo více odborně způsobilými osobami,</p> <p>c) více než 500 zaměstnanců, zajišťuje úkoly v prevenci rizik vždy jednou nebo více odborně způsobilými osobami.</p> <p>(4) Zaměstnavatel je povinen</p> <p>a) poskytnout odborně způsobilé osobě k zajišťování úkolů v prevenci rizik zejména potřebné prostředky a dobu potřebnou k výkonu její činnosti, zvláště ve vztahu k zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou ⁷⁾, mladistvým zaměstnancům ⁸⁾, těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí, nebo zaměstnankyním-matkám dítěte do konce devátého měsíce po porodu a zaměstnancům agentury práce ⁹⁾ dočasně přiděleným k</p>	<p>Odst. 3 písm. a): Doporučujeme zvážit změnu. Z dlouhodobé praxe vyplývá, že největší problémy a úrazy způsobují společnosti do 25 zaměstnanců, které nezajišťují a nevedou dokumentaci BOZP odpovídajícím způsobem. Úroveň zajištění BOZP na pracovišti a zvláště na staveništi je mnohdy nulová.</p> <p><u>Doporučujeme, aby i společnosti do 25 zaměstnanců měly jasně dáno, že pro ně platí podmínky stanovené v zákoníku práce a musí mít na zpracování dokumentace osobu odborně způsobilou v prevenci rizik.</u> Z hlediska ekonomického to pro ně nemá velké dopady, neboť daleko nákladnější je po kontrole inspektorátem dopracovávat neexistující dokumentaci BOZP. Problémem jsou také chybějící vstupní lékařské prohlídky zaměstnanců. Nejvýraznější je tento jev v prostředí stavebnictví. Zde tyto společnosti představují největší riziko, včetně osob samostatně výdělečných osob.</p>
---	---	---

<p>výkonu práce k jinému zaměstnavateli,</p> <p>b) zajistit dostatečný počet odborně způsobilých osob,</p> <p>c) poskytnout odborně způsobilé osobě dokumentaci a informace</p> <p>1. o všech skutečnostech a okolnostech, o nichž je mu známo, že mají nebo by mohly mít vliv na bezpečnost zaměstnanců nebo vést k poškození jejich zdraví,</p> <p>2. podané zaměstnancům jiného zaměstnavatele, které obdrželi před zahájením práce na pracovištích zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.</p> <p>(5) Při zajišťování úkolů v prevenci rizik postupuje odborně způsobilá osoba v součinnosti s odborně způsobilými fyzickými osobami vykonávajícími svoji působnost podle zvláštních právních předpisů ¹⁰⁾, s odborovou organizací a zástupcem pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ¹¹⁾.</p> <p>(6) Zaměstnavatel je povinen poskytnout odborně způsobilé osobě písemnosti týkající se pracovních úrazů a nemocí z povolání a potřebnou součinnost</p> <p>a) při předcházení ohrožení života a zdraví ¹²⁾ s ohledem na povahu rizika na jeho pracovištích,</p> <p>b) k přijetí ochranných</p>	<p>výkonu práce k jinému zaměstnavateli,</p> <p>b) zajistit dostatečný počet odborně způsobilých osob,</p> <p>c) poskytnout odborně způsobilé osobě dokumentaci a informace</p> <p>1. o všech skutečnostech a okolnostech, o nichž je mu známo, že mají nebo by mohly mít vliv na bezpečnost zaměstnanců nebo vést k poškození jejich zdraví,</p> <p>2. podané zaměstnancům jiného zaměstnavatele, které obdrželi před zahájením práce na pracovištích zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,</p> <p>d) zajistit v případech uvedených v odstavci 3 písm. b) a c) účast odborně způsobilé fyzické osoby při pravidelném hodnocení stavu a úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,</p> <p>e) zajistit součinnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany odborně způsobilé fyzické osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik s ostatními zaměstnanci zaměstnavatele, s odborovou organizací, s radou zaměstnanců, se zástupci pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pokud byli u zaměstnavatele zvoleni, a s odborně způsobilou fyzickou osobou k zajišťování úkolů v prevenci rizik jiného zaměstnavatele, jehož zaměstnanci plní své úkoly na</p>	
--	--	--

<p>opatření, jde-li o práce se zvýšeným ohrožením zdraví zaměstnanců,</p> <p>c) při výběru a volbě ochranných zařízení.</p> <p>(7) Plní-li na jednom pracovišti úkoly v prevenci rizik více než 2 odborně způsobilé osoby, zaměstnavatel určí, kdo bude provádět koordinaci jejich činnosti.</p>	<p>pracovišti zaměstnavatele, a</p> <p>f) zajistit součinnost odborně způsobilé fyzické osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik s osobami podle § 12 a s poskytovatelem pracovnílékařských služeb, se kterým má zaměstnavatel uzavřenou smlouvu o poskytování pracovnílékařských služeb.</p> <p>(5) Při zajišťování úkolů v prevenci rizik postupuje odborně způsobilá osoba v součinnosti s odborně způsobilými fyzickými osobami vykonávajícími svoji působnost podle zvláštních právních předpisů ¹⁰⁾, s odborovou organizací a zástupcem pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ¹¹⁾.</p> <p>(6) Zaměstnavatel je povinen poskytnout odborně způsobilé osobě písemnosti týkající se pracovních úrazů a nemocí z povolání a potřebnou součinnost</p> <p>a) při předcházení ohrožení života a zdraví ¹²⁾ s ohledem na povahu rizika na jeho pracovištích,</p> <p>b) k přijetí ochranných opatření, jde-li o práce se zvýšeným ohrožením zdraví zaměstnanců,</p> <p>c) při výběru a volbě ochranných zařízení.</p> <p>(7) Plní-li na jednom pracovišti zaměstnavatele úkoly v prevenci rizik více</p>	
--	---	--

	<p>než 2 odborně způsobilé osoby, zaměstnavatel písemně určí, kdo bude provádět koordinaci jejich činnosti.</p>	
<p>§ 10</p> <p>(1) Předpokladem odborné způsobilosti fyzické osoby je</p> <p>a) alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou ¹³⁾,</p> <p>b) odborná praxe v délce alespoň 3 let nebo v délce alespoň 1 roku, jestliže fyzická osoba získala vysokoškolské vzdělání v bakalářském nebo magisterském studijním programu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; za odbornou praxi se považuje doba činnosti vykonávané v oboru, ve kterém fyzická osoba bude zajišťovat úkoly v prevenci rizik nebo činnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a</p> <p>c) doklad o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti (§ 20).</p> <p>(2) Zkouška z odborné způsobilosti se skládá opakovaně každých 5 let.</p> <p>(3) Při uznávání odborné kvalifikace, kterou fyzická osoba získala v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci, se postupuje</p>	<p>§ 10</p> <p>(1) Předpokladem odborné způsobilosti fyzické osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik je</p> <p>a) alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou ¹³⁾,</p> <p>b) odborná praxe v délce alespoň 3 let, jestliže fyzická osoba získala vzdělání uvedené v písmenu a), nebo v délce alespoň 1 roku, jestliže fyzická osoba získala vysokoškolské vzdělání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; za odbornou praxi se považuje doba činnosti vykonávané v oboru, ve kterém fyzická osoba zajišťuje úkoly v prevenci rizik nebo vykonává činnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,</p> <p>c) osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti nebo periodické zkoušce z odborné způsobilosti (dále jen "periodická zkouška") a</p> <p>d) osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, bude-li zajišťovat úkoly v prevenci rizik při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem.</p>	<p>Odst. (1) a odst. (2)</p> <p>Z hlediska odborně způsobilé osoby v prevenci rizik zůstala legislativa nezměněna. Pouze přibyla povinnost vést chronologický seznam smluvních vztahů a povinnost podepisovat vytvořené dokumenty vlastnoručním podpisem.</p> <p>Z hlediska Koordinátora BOZP byl více specifikován požadavek na středoškolské vzdělání, a to technického zaměření. Prosazováno bylo vzdělání stavebního směru, ale tento požadavek byl vyhodnocen jako příliš přísný a nedával by tak možnost více uchazečům pracovat na staveništi.</p> <p>Rozhodně požadavek na technické vzdělání zlepšil situaci ohledně odbornosti uchazečů, kteří mají zájem o zkoušku z odborné způsobilosti. Již nejsou připouštěni uchazeči např. z gymnázií či obchodních akademií. K tomu se přidala i praxe v přípravě či realizaci staveb. Praxe se však většinou obchází. Zaměstnavatel, který ze svého zaměstnance chce udělat odborně způsobilou osobu, potvrdí jakoukoliv praxi. Pokud je praxe potvrzena, akreditovaná společnost nemůže uchazeče odmítnout.</p> <p><u>Doporučujeme, aby byl v další novele zákona doplněn požadavek na středoškolské vzdělání</u></p>

<p>podle zákona o uznávání odborné kvalifikace ¹⁴⁾ . Uznávacím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Před zahájením dočasného nebo příležitostného výkonu činnosti na území České republiky fyzickou osobou, která je oprávněna vykonávat obdobnou činnost v členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, Ministerstvo práce a sociálních věcí její odbornou kvalifikaci ověří ¹⁵⁾ .</p>	<p>(2) Předpokladem odborné způsobilosti fyzické osoby k činnostem koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen "koordinátor") je</p> <p>a) alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání technického zaměření nebo vysokoškolské vzdělání technického zaměření,</p> <p>b) odborná praxe v délce alespoň 3 let, jestliže fyzická osoba získala vzdělání uvedené v písmenu a), nebo v délce alespoň 1 rok, jestliže fyzická osoba získala vysokoškolské vzdělání stavebního zaměření; za odbornou praxi se považuje doba činnosti vykonávané při přípravě nebo realizaci staveb,</p> <p>c) osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti nebo periodické zkoušce a</p> <p>d) osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, bude-li vykonávat činnost koordinátora při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem.</p> <p>(3) Osvědčení o získání odborné způsobilosti je vydáváno na základě úspěšného vykonání zkoušky</p>	<p>stavebního směru či bezpečnostního směru. Ideální Koordinátor BOZP je ten, který zná stavební technologie, ale zejména principy z hlediska bezpečnosti práce. Často jsou ideálními uchazeči ti, kteří mají praxi ze stavby a doplní si vzdělání v oblasti BOZP, nebo absolventi Fakulty bezpečnostního inženýrství, kteří si na kurzu naopak doplní stavební předpisy. Koordinátor musí být především odborník na problematiku BOZP, disponovat odbornou praxí při přípravě nebo realizaci stavby v délce alespoň 3 roky a mít technické (stavební) vzdělání. To byl také důvod, proč se institut koordinátora zákonem č. 309/2006 Sb. zaváděl – aby se posílila úroveň bezpečnosti na stavbách.</p> <p>Tato změna legislativy byla každopádně cestou vpřed. Daleko horší situace panuje u akreditovaných komerčních společností, jejichž jediným cílem je zisk, nemají návaznost na praxi a nemají dostatečnou odbornou úroveň. Pokud by měla přijít změna, tak především v řízení akreditovaných společností. V NV č. 592/2006 Sb., jednoznačně nastavit i obsah přípravného kurzu, kde v dnešní době naprosto chybí oblast stavebnictví. V praxi je až zoufalé, jak nízkou úroveň vědomostí oplývají Koordinátoři BOZP, kteří mají být partnery dalším účastníkům výstavby. Mnohdy mají i nižší úroveň než samotný zadavatel stavby. Výhodou jim je, že u veřejných zakázek nerozhoduje často odborná úroveň, ale cena za služby.</p>
--	--	---

	<p>z odborné způsobilosti. Každá další zkouška z odborné způsobilosti, na kterou se žadatel o vykonání zkoušky z odborné způsobilosti přihlásí, pokud již v minulosti úspěšně vykonal zkoušku z odborné způsobilosti, je posuzována jako periodická zkouška. Osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti nebo o úspěšně vykonané periodické zkoušce má ode dne jejího vykonání platnost 5 let.</p> <p>(4) Odborně způsobilá fyzická osoba k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátor</p> <p>a) vede písemně chronologický seznam smluvních vztahů o výkonu své činnosti jako odborně způsobilé fyzické osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátora, který opatřuje svým jménem a vlastnoručním podpisem,</p>	<p>Odst. (4) písm. a) Vedení chronologického seznamu smluvních vztahů mělo dva významy. Jednak to měl být podklad pro další zkoušku, při které každá fyzická osoba prokazuje praxi, a dále měl fungovat jako podklad pro kontrolu státních orgánů, jak může odborně způsobilá osoba zvládat své činnosti a v jakém rozsahu.</p> <p>Bohužel tento požadavek nebyl odborně způsobilými osobami zcela pochopen. Problematické je také pojetí u osob odborně způsobilých v pracovněprávním vztahu, kdy tyto mají v podstatě pouze jeden smluvní vztah. Seznam především ulehčuje kontrolu oblastním inspektorátům práce. Ani akreditované společnosti nechtějí tento seznam často předkládat. Prioritně tu chybí metodika a výklad MPSV pro akreditované společnosti, který by mohl být projednán např.</p>
--	--	--

	<p>b) opatřuje zpracované dokumenty související s výkonem své činnosti, jako odborně způsobilé fyzické osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátora, svým jménem a vlastnoručním podpisem a</p> <p>c) oznamuje Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo") změny údajů uváděných v evidenci odborně způsobilých fyzických osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátorů (dále jen "evidence odborně způsobilých osob") do 15 dnů od jejich vzniku.</p> <p>(5) Při uznávání odborné kvalifikace, kterou fyzická osoba získala v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci, se postupuje podle zákona o uznávání odborné kvalifikace¹⁴⁾. Uznávacím orgánem je ministerstvo. Před zahájením dočasného nebo příležitostného výkonu činnosti na území České republiky fyzickou osobou, která je oprávněna vykonávat obdobnou činnost v členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské</p>	<p>v rámci kulatého stolu pro akreditované společnosti. Právě v tomto ustanovení vznikají velké nejasnosti při výkonu činnosti.</p> <p>Odst. (4) písm. b) Opatřuje dokumenty vlastnoručním podpisem. Jedná se o velmi důležitou povinnost, která opět přinesla odborně způsobilým osobám větší odpovědnost za svou práci. Odborně způsobilé osoby v prevenci rizik nemají velké povědomí o této povinnosti, protože na přípravných kurzech neprobírají povinnosti ze zákona č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ale soustředí se především na zákoník práce. Zde by opět měla proběhnout osvěta, že odborně způsobilá osoba má odpovědnost za obsah a odbornost dokumentů, které zpracovává, a tato odpovědnost má přesah až do občanského zákoníku.</p> <p>Odst. (5) Odstavec o uznávání o odborné kvalifikace považujeme za bezpředmětný, neboť pokud Koordinátor BOZP jako odborně způsobilá osoba není uznaná ani na Slovensku, musí v podstatě vykonat zkoušky znovu podle legislativy daného státu.</p>
--	--	--

	<p>konfederaci, ministerstvo její odbornou kvalifikaci ověří¹⁵⁾</p>	
<p>§ 10a</p> <p>Dokladem o úspěšném vykonání zkoušky z odborné způsobilosti je osvědčení. Osvědčení se vydává na dobu 5 let.</p>	<p>§ 10a</p> <p>(1) Ministerstvo vede evidenci odborně způsobilých osob, jejímž účelem je vedení údajů o počtu a odbornosti fyzických osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátorů pro potřeby ministerstva za účelem zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pro bezplatné poskytování těchto informací pro potřeby jiných orgánů podle zvláštních zákonů. Tato evidence je informačním systémem veřejné správy.</p> <p>(2) Správcem a provozovatelem evidence odborně způsobilých osob je ministerstvo.</p> <p>(3) Do evidence odborně způsobilých osob se zapisují tyto údaje:</p> <p>a) jméno, popřípadě jména, příjmení odborně způsobilých fyzických osob v prevenci rizik a koordinátorů,</p> <p>b) adresa bydliště nebo místo trvalého pobytu,</p> <p>c) datum úspěšného vykonání zkoušky z odborné způsobilosti nebo periodické zkoušky,</p> <p>d) číslo osvědčení s datem skončení platnosti osvědčení.</p> <p>(4) Evidence odborně</p>	<p>Odst. (1) Seznam je veden a je zde možné dohledat odborně způsobilé osoby a zjistit, zda mají platná osvědčení.</p>

	<p>způsobilých osob je veřejná, s výjimkou údajů podle odstavce 3 písm. b) a c) .</p> <p>(5) Údaje uvedené v odstavci 3 se v evidenci odborně způsobilých osob uchovávají po dobu 15 let od skončení platnosti osvědčení.</p>	
	<p>§ 10b</p> <p>(1) Ministerstvo v evidenci odborně způsobilých osob vyznačí bezodkladně změny údajů oznamovaných podle § 10 odst. 4 písm. c) a údaj o skončení platnosti osvědčení uplynutím doby jeho platnosti.</p> <p>(2) Ministerstvo v evidenci odborně způsobilých osob vyznačí bezodkladně údaj o skončení platnosti osvědčení také v případech, kdy fyzická osoba</p> <p>a) o to požádá,</p> <p>b) zemře,</p> <p>c) byla prohlášena za mrtvou, nebo</p> <p>d) má v souladu se zvláštním právním předpisem soudem omezenou svéprávnost.</p>	Bez komentáře.
<p>§ 11 Zvláštní odborná způsobilost</p> <p>(1) Na technických zařízeních, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, pokud jde o jejich obsluhu, montáž, údržbu, kontrolu</p>	<p>§ 11 Zvláštní odborná způsobilost</p> <p>(1) Na technických zařízeních, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, pokud jde o jejich obsluhu, montáž, údržbu, kontrolu</p>	Bez komentáře.

<p>nebo opravy, mohou práce a činnosti samostatně vykonávat a samostatně je obsluhovat jen zvláště odborně způsobilí zaměstnanci.</p> <p>(2) Předpokladem zvláštní odborné způsobilosti zaměstnance je</p> <p>a) zdravotní způsobilost podle zvláštního právního předpisu,</p> <p>b) dosažení věku stanoveného zvláštním právním předpisem; tento věk však nesmí být nižší než 18 let,</p> <p>c) odborné vzdělání stanovené prováděcím právním předpisem,</p> <p>d) odborná praxe v délce a v oboru stanoveném prováděcím právním předpisem,</p> <p>e) splnění požadavků podle odstavce 3 určených osobou, která uvádí na trh nebo distribuuje, popřípadě uvádí do provozu výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit oprávněný zájem ¹⁷⁾,</p> <p>f) doklad o úspěšně vykonané zkoušce ze zvláštní odborné způsobilosti (§ 20).</p> <p>(3) Zvláště odborně způsobilý zaměstnanec musí dokončit zaškolení nebo zácvik, v němž působil pod dohledem osoby uvedené v odstavci 2 písm. e) , popřípadě osoby touto osobou určené. Nebyl-li způsob, obsah a doba zaškolení nebo</p>	<p>nebo opravy, mohou práce a činnosti samostatně vykonávat a samostatně je obsluhovat jen zvláště odborně způsobilí zaměstnanci.</p> <p>(2) Předpokladem zvláštní odborné způsobilosti zaměstnance je</p> <p>a) zdravotní způsobilost podle zvláštního právního předpisu,</p> <p>b) dosažení věku stanoveného zvláštním právním předpisem; tento věk však nesmí být nižší než 18 let,</p> <p>c) odborné vzdělání stanovené prováděcím právním předpisem,</p> <p>d) odborná praxe v délce a v oboru stanoveném prováděcím právním předpisem,</p> <p>e) splnění požadavků podle odstavce 3 určených osobou, která uvádí na trh nebo distribuuje, popřípadě uvádí do provozu výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit oprávněný zájem ¹⁷⁾,</p> <p>f) osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce ze zvláštní odborné způsobilosti.</p> <p>(3) Zvláště odborně způsobilý zaměstnanec musí dokončit zaškolení nebo zácvik, v němž působil pod dohledem osoby uvedené v odstavci 2 písm. e) , popřípadě osoby touto osobou určené. Nebyl-li způsob, obsah a doba zaškolení nebo</p>	
---	--	--

<p>zácviku určen osobou uvedenou v odstavci 2 písm. e) , určí je zaměstnavatel s ohledem na charakter práce a náročnost obsluhy.</p> <p>(4) Zkouška ze zvláštní odborné způsobilosti se skládá opakovaně každých 5 let.</p> <p>(5) Ustanovení § 10 odst. 3 platí obdobně.</p>	<p>zácviku určen osobou uvedenou v odstavci 2 písm. e) , určí je zaměstnavatel s ohledem na charakter práce a náročnost obsluhy.</p> <p>(4) Zkouška ze zvláštní odborné způsobilosti se skládá opakovaně každých 5 let.</p> <p>(5) Ustanovení § 10 odst. 3 platí obdobně.</p>	
<p>§ 12</p> <p>Na právní vztahy týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, jde-li o</p> <p>a) zaměstnavatele, který je fyzickou osobou ¹⁸⁾ a sám též pracuje,</p> <p>b) fyzickou osobou, která provozuje samostatně výdělečnou činnost podle zvláštního právního předpisu ¹⁹⁾ ,</p> <p>c) spolupracujícího manžela nebo dítě osoby uvedené v písmenu a) nebo b),</p> <p>d) fyzickou nebo právnickou osobu, která je zadavatelem stavby (stavebník) nebo jejím zhotovitelem, popřípadě se na zhotovení stavby podílí, se vztahuje § 101 odst. 1 a 2 , § 102 , 104 a 105 zákoníku práce a § 2 až 11 s přihlédnutím k podmínkám vykonávané činnosti nebo poskytování služeb a jejich</p>	<p>§ 12</p> <p>Na právní vztahy týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, jde-li o</p> <p>a) zaměstnavatele, který je fyzickou osobou ¹⁸⁾ a sám též pracuje,</p> <p>b) fyzickou osobou, která provozuje samostatně výdělečnou činnost podle zvláštního právního předpisu ¹⁹⁾ ,</p> <p>c) spolupracujícího manžela nebo dítě osoby uvedené v písmenu a) nebo b),</p> <p>d) fyzickou nebo právnickou osobu, která je zadavatelem stavby nebo jejím zhotovitelem, popřípadě se na zhotovení stavby podílí,</p> <p>e) další členy rodiny, kteří jsou zúčastněni na provozu rodinného závodu podle zvláštního právního předpisu ³³⁾ ,</p>	<p>Bez komentáře.</p>

<p>rozsahu.</p>	<p>se vztahuje § 101 odst. 1, 2 a 5 § 102 , 104 a 105 zákoníku práce a § 2 až 11 s přihlédnutím k podmínkám vykonávané činnosti nebo poskytování služeb a jejich rozsahu.</p>	
<p>§ 13</p> <p>Tam, kde se v zákoníku práce nebo v části první uvádí zaměstnavatel nebo zaměstnanec, rozumí se tím osoba uvedená v § 12 .</p>	<p>§ 13</p> <p>Tam, kde se v zákoníku práce nebo v části první uvádí zaměstnavatel nebo zaměstnanec, rozumí se tím osoba uvedená v § 12 .</p>	
<p>§ 14</p> <p>(1) Budou-li na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele stavby, je zadavatel stavby povinen určit potřebný počet koordinátorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen "koordinátor") s přihlédnutím k rozsahu a složitosti díla a jeho náročnosti na koordinaci ve fázi přípravy a ve fázi jeho realizace. Činnosti koordinátora při přípravě díla a při jeho realizaci mohou být vykonávány toutéž osobou.</p> <p>(2) Koordinátorem je fyzická nebo právnická osoba určená zadavatelem stavby k provádění stanovených činností při přípravě stavby, popřípadě při realizaci stavby na staveništi. Koordinátorem může být určena fyzická osoba, která splňuje stanovené předpoklady odborné způsobilosti (§ 10). Právnická osoba může vykonávat činnost</p>	<p>§ 14</p> <p>(1) Budou-li na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, je zadavatel stavby povinen písemně určit jednoho nebo více koordinátorů s přihlédnutím k druhu a velikosti stavby a její náročnosti na koordinaci opatření k zajištění bezpečné a zdravé neohrožující práce na staveništi. Koordinátor podle věty první musí být určen při přípravě stavby od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení do jejího předání zadavateli stavby a při realizaci stavby od převzetí staveniště prvním zhotovitelem do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby. Činnosti koordinátora při přípravě stavby a při její realizaci mohou být vykonávány toutéž osobou.</p>	<p>Odst. (1) Při vzniku novely zde byla prioritně snaha upřesnit fázi určení Koordinátora BOZP na staveništi. Písemné určení se doplnilo určením Koordinátora BOZP, což se dělo smluvně i do té doby. Daleko komplikovanější je fáze přípravy.</p> <p>V tomto zákoně či ve stavebních předpisech chybí stejná povinnost, jaká platí pro zhotovitele, a to povinnost součinnosti Projektanta stavby s Koordinátorem BOZP ve fázi přípravy stavby. Povinnost určení Koordinátora BOZP v přípravě stavby se od přijetí novely zlepšila, ale pořád není úplně pochopena. Stále se mluví pouze o zpracování dokumentu ve fázi přípravy a to Plánu BOZP. Je také potřeba v rámci stavebních předpisů docílit, aby stavební úřad nepustil stavbu do realizace, pokud zadavatel stavby nepředloží ke stavebnímu řízení společně s projektovou dokumentací také Plán BOZP.</p> <p>Další problém nastává, když</p>

<p>koordinátora, zabezpečí-li její výkon odborně způsobilou fyzickou osobou. Koordinátor nemůže být totožný s osobou, která odborně vede realizaci stavby²⁰⁾.</p> <p>(3) Určí-li zadavatel stavby více koordinátorů, kteří působí při přípravě nebo realizaci stavby současně, vymezí pravidla jejich vzájemné spolupráce. Zadavatel stavby, který je fyzickou osobou a splňuje stanovené předpoklady odborné způsobilosti, koordinátora neurčí, bude-li činnost koordinátora vykonávat sám.</p> <p>(4) Zadavatel stavby je povinen předat koordinátorovi veškeré podklady a informace pro jeho činnost, včetně informace o fyzických osobách, které se mohou s jeho vědomím zdržovat na staveništi, poskytovat mu potřebnou součinnost a zavázat všechny zhotovitele stavby, popřípadě jiné osoby k součinnosti s koordinátorem po celou dobu přípravy a realizace stavby.</p> <p>(5) Koordinátor je povinen zachovávat mlčenlivost o všech informacích a skutečnostech, o nichž se v souvislosti s činností dozvěděl a které nelze sdělovat dalším osobám, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.</p> <p>(6) Při přípravě a realizaci staveb</p>	<p>(2) Koordinátorem je fyzická nebo právnická osoba určená zadavatelem stavby k provádění stanovených činností při přípravě stavby, popřípadě při realizaci stavby na staveništi. Koordinátorem může být určena fyzická osoba, která splňuje stanovené předpoklady odborné způsobilosti (§ 10). Právnická osoba může vykonávat činnost koordinátora, zabezpečí-li její výkon odborně způsobilou fyzickou osobou. Koordinátorem nemůže být zhotovitel, jeho zaměstnanec, ani fyzická osoba, která odborně vede realizaci stavby²⁰⁾.</p> <p>(3) Určí-li zadavatel stavby více koordinátorů, kteří působí při přípravě nebo realizaci stavby současně, vymezí písemně pravidla jejich vzájemné spolupráce. Zadavatel stavby, který je fyzickou osobou a splňuje stanovené předpoklady odborné způsobilosti, koordinátora neurčí, bude-li činnost koordinátora</p>	<p>Plány BOZP nejsou zpracovány dle přílohy č. 6 NV č. 591/2006 Sb., požadavky na obsah a rozsah. V takovém případě je dokument nepoužitelný, je potřeba jednoznačně v zákoně doplnit odpovědnost za zpracování. Zadavatel stavby je povinen dokument nechat zpracovat a Koordinátor BOZP je jednoznačně odpovědný za obsah a rozsah zpracovaného dokumentu. Doba určení realizace je naprosto jasná.</p> <p>Odst. (2) Koordinátor BOZP nemůže být zhotovitel ani jeho zaměstnanec. Zde se povedlo opět zlepšit situaci na poli určení Koordinátora BOZP, kdy byli koordinátoři BOZP jednoznačně ve střetu zájmů. Otázka byla i na spojení Koordinátora BOZP a Technického dozoru stavby. Vzhledem k tomu, že jde o manažerské pozice nezávislé na zhotoviteli, určené zadavateli stavby, nevidíme zde střet zájmů. Bohužel je zde problém v tom, že technický dozor nezná řádně povinnosti odborně způsobilé osoby a tuto činnost při nabízení služeb bere jako druhořadou. Klesá tak kvalita provedené práce.</p>
--	--	--

<p>a) u nichž nevzniká povinnost doručení oznámení o zahájení prací podle § 15 odst. 1 ,</p> <p>b) které provádí stavebník sám pro sebe svépomocí podle zvláštního právního předpisu ²¹⁾ , nebo</p> <p>c) nevyžadujících stavební povolení ani ohlášení podle zvláštního právního předpisu ²²⁾ ,</p> <p>se koordinátor podle odstavce 1 neurčuje.</p>	<p>vykonávat sám.</p> <p>(4) Zadavatel stavby je povinen předat koordinátorovi veškeré podklady a informace pro jeho činnost, zejména pro zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen "plán"), včetně informace o fyzických osobách, které se mohou s jeho vědomím zdržovat na staveništi, poskytovat mu potřebnou součinnost a zavázat všechny zhotovitele, popřípadě jiné osoby k součinnosti s koordinátorem po celou dobu přípravy a realizace stavby.</p> <p>(5) Koordinátor je povinen zachovávat mlčenlivost o všech informacích a skutečnostech, o nichž se v souvislosti s činností dozvěděl a které nelze sdělovat dalším osobám, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.</p> <p>(6) Při přípravě a realizaci staveb</p> <p>a) u nichž nevzniká povinnost doručení oznámení o zahájení prací podle § 15 odst. 1 ,</p> <p>b) které provádí stavebník sám pro sebe svépomocí podle zvláštního právního předpisu ²¹⁾ , nebo</p> <p>c) nevyžadujících stavební povolení ani ohlášení podle zvláštního právního předpisu ²²⁾ ,</p> <p>se koordinátor podle odstavce 1 neurčuje.</p>	<p>Odst. (4) V odstavci 4 by mělo být jednoznačně doplněno, že zadavatel stavby musí zavázat k součinnosti také projektanta. Zadavatelé do svých smluv o dílo výkon koordinátora BOZP prakticky nepromítli. Chybí zde osvěta ze strany MSPV a to zejména ve vztahu k zadavatelům z veřejného sektoru.</p> <p>Odst. (6) Po změně stavebního zákona nastane změna v názvosloví. Nebudou již stavby na ohlášku a stavební povolení. Je potřeba změnit znění zákona ve vztahu k stavebním předpisům.</p> <p>Jednoznačně z toho vyplývá, že zákon č. 309/2006 Sb. by měl být více provázaný se stavebními předpisy. V prováděcím předpisu pro projektanty s požadavky na rozsah a obsah projektové dokumentace by mělo být jednoznačně uvedeno, že projektant má povinnost seznámit zadavatele stavby s povinností</p>
---	--	---

		určit koordinátora BOZP, zpracovat Plán BOZP za podmínek vyplývajících ze zákona č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (Pozn. vyhláška č. 499/2006 Sb., která má být nyní novelizována).
<p>§ 15</p> <p>(1) V případech, kdy při realizaci stavby</p> <p>a) celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, ve kterých budou vykonávány práce a činnosti a bude na nich pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den, nebo</p> <p>b) celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu, je zadavatel stavby povinen doručit oznámení o zahájení prací, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis, oblastnímu inspektorátu práce příslušnému podle místa staveniště ²³⁾ nejpozději do 8 dnů před předáním staveniště zhotoviteli; oznámení může být doručeno v listinné nebo elektronické podobě. Dojde-li k podstatným změnám údajů obsažených v oznámení, je zadavatel stavby povinen provést bez zbytečného odkladu jeho aktualizaci. Stejnopis oznámení o zahájení prací musí být vyvěšen na viditelném místě u vstupu na staveniště po</p>	<p>§ 15</p> <p>(1) V případech, kdy při realizaci stavby</p> <p>a) celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, ve kterých budou vykonávány práce a činnosti a bude na nich pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den, nebo</p> <p>b) celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu, je zadavatel stavby povinen doručit oznámení o zahájení prací, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis, oblastnímu inspektorátu práce příslušnému podle místa staveniště ²³⁾ nejpozději do 8 dnů před předáním staveniště zhotoviteli; oznámení může být doručeno v listinné nebo elektronické podobě. Dojde-li k podstatným změnám údajů obsažených v oznámení, je zadavatel stavby povinen provést bez zbytečného odkladu jeho aktualizaci. Stejnopis oznámení o zahájení prací musí být vyvěšen na viditelném místě u vstupu na staveniště po</p>	

<p>celou dobu provádění stavby až do ukončení prací a předání stavby stavebníkovi k užívání. Rozsáhlé stavby mohou být označeny jiným vhodným způsobem, například tabulí s uvedením potřebných údajů. Uvedené údaje mohou být součástí štítku nebo tabule umístované na staveništi nebo stavbě.</p> <p>(2) Budou-li na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem, stejně jako v případech podle odstavce 1, zadavatel stavby zajistí, aby před zahájením prací na staveništi byl zpracován plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen "plán") podle druhu a velikosti stavby tak, aby plně vyhovoval potřebám zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce. V plánu je nutné uvést potřebná opatření z hlediska časové potřeby i způsobu provedení; musí být rovněž přizpůsoben skutečnému stavu a podstatným změnám během realizace stavby.</p>	<p>celou dobu provádění stavby až do ukončení prací a předání stavby stavebníkovi k užívání. Rozsáhlé stavby mohou být označeny jiným vhodným způsobem, například tabulí s uvedením potřebných údajů. Uvedené údaje mohou být součástí štítku nebo tabule umístované na staveništi nebo stavbě.</p> <p>(2) Budou-li na staveništi vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem, stejně jako v případech podle odstavce 1, zadavatel stavby zajistí, aby byl při přípravě stavby zpracován plán podle druhu a velikosti plně vyhovující potřebám zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce, a aby byl při realizaci stavby aktualizován. Plán zpracovává koordinátor. V plánu musí být uvedeny základní informace o stavbě a staveništi, postupy navrhované pro jednotlivé práce a pracovní činnosti zahrnující konkrétní požadavky pro jejich bezpečné provádění, jejich předpokládané časové trvání a posloupnost nebo souběh; musí být přizpůsobován skutečnému stavu a podstatným změnám stavby během její realizace. Vláda stanoví nařízením bližší požadavky na obsah a rozsah plánu.</p>	<p>Odst. (2) Jednoznačně významný posun byl, že jediným zpracovatelem Plánu BOZP je Koordinátor BOZP na staveništi. Tato povinnost zde měla být již v první verzi zákona. Vyvarovali bychom se tak zpracovatelům ze strany architektů, zhotovitelů atd. V některých případech se na stavbách tato povinnost ještě nedodržuje, ale opět to vychází z malé osvěty účastníků výstavby.</p> <p>Požadavek, že v Plánu musí být konkrétní požadavky na zajištění konkrétních prací, je naprosto správný, ale v praxi nefunguje. Velmi často je Plán BOZP jen přepis legislativy. Z hlediska kontroly ze strany oblastních inspektorátů práce jsou obecné plány BOZP nepostihnutelné.</p> <p>Problematické je také to, že v době zpracování plánu mnohdy není znám zhotovitel/ zhotovitelé a tedy není jasné, jaké technologie provádění prací zvolí. Ale jsou známy a předpokládány fáze výstavby (zemní práce, hrubá stavba, opláštění, instalace, atd.) a pro ně lze navrhnout plánovaná opatření a případně jejich rozsah.</p> <p>Vytvoření přílohy č. 6 NV č.</p>
--	--	---

	<p>(3) Zadavatel stavby postupuje při výběru zhotovitele v souladu s požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci s ohledem na práce a činnosti vystavující zaměstnance zvýšenému ohrožení života nebo zdraví na staveništi uvedenými v plánu.</p>	<p>591/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů je opět velmi přínosné. Přestože by příloha mohla být upravena a některé kapitoly jsou nevyužívané pro jejich nepochopení, konečně existuje šablona, která dává alespoň základní návod pro řešení postupů prací. Bohužel je třeba poznamenat, že jde o základní požadavky a v rámci Plánu BOZP je nutné řešit i kapitoly, které někdy neobsahuje, např. zákonnou povinnost řešit údržbu stavby.</p> <p>Odst. (3) Zadavatel stavby je povinen do procesu výběru zhotovitele promítnout Plán BOZP a zhotovitel je povinen ve své nabídce zohlednit opatření v Plánu uváděná. Tento odstavec se úzce váže k rozpočtáři stavby a vyžaduje s ním součinnost. Obecný Plán BOZP nemůže stanovit dostatečné požadavky na stavbu a pro zhotovitele nemá žádný přínos. Odstavec (3) má význam pro kvalitně zpracovaný Plán BOZP z přípravy stavby, který obsahuje i finanční požadavky na BOZP pro zhotovitele. Jedná se o přínosnou změnu zákona, ale těžko kontrolovatelnou a vymahatelnou. U každého odstavce bychom mohli narážet na nízkou kvalifikaci odborně způsobilých osob, neboť pokud by znaly své povinnosti ze zákona a dopady, které jim hrozí, nemohly by tímto způsobem svou činnost vykonávat. Nejde tedy o doplnění povinností zákona, ale o jejich výklad a přenesení.</p>
<p>§ 16 Zhotovitel stavby je</p>	<p>§ 16 Zhotovitel je povinen</p>	

<p>povinen</p> <p>a) nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi doložit, že informoval koordinátora o rizicích vznikajících při pracovních nebo technologických postupech, které zvolil,</p> <p>b) poskytovat koordinátorovi součinnost potřebnou pro plnění jeho úkolů po celou dobu svého zapojení do přípravy a realizace stavby, zejména mu včas předávat informace a podklady potřebné pro zhotovení plánu a jeho změny, brát v úvahu podněty a pokyny koordinátora, zúčastňovat se zpracování plánu, tento plán dodržovat, zúčastňovat se kontrolních dnů a postupovat podle dohodnutých opatření, a to v rozsahu, způsobem a ve lhůtách uvedených v plánu.</p>	<p>a) nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi písemně informovat určeného koordinátora o pracovních a technologických postupech, které pro realizaci stavby zvolil, o řešení rizik vznikajících při těchto postupech, včetně opatření přijatých k jejich odstranění,</p> <p>b) poskytovat koordinátorovi součinnost potřebnou pro plnění jeho úkolů po celou dobu svého zapojení do přípravy a realizace stavby, zejména mu včas předávat informace a podklady potřebné pro zhotovení plánu a jeho změny, brát v úvahu podněty a pokyny koordinátora, zúčastňovat se zpracování plánu, tento plán dodržovat, zúčastňovat se kontrolních dnů a postupovat podle dohodnutých opatření, a to v rozsahu, způsobem a ve lhůtách uvedených v plánu.</p>	<p>Písm. a)</p> <p>Jedná se o naprosto zásadní povinnost, ovšem na straně zhotovitele stavby. Koordinátoři BOZP ji tedy neberou za svou a pokud jim zhotovitel sám od sebe nepředá technologické postupy (včetně rizik a opatření k nim), splnění této povinnosti nevyžadují. Práce se zhotoviteli a jejich technologickými postupy, včetně rizik a opatření, má dopad na časovou náročnost a vyžaduje trpělivost v komunikaci. Před novelou zákona byli zhotovitelé zvyklí předávat pouze registry rizik ze zákoníku práce, tato povinnost jim však nyní nařizuje být konkrétní v otázce bezpečnosti práce k danému pracovním postupům. To zvyšuje časovou náročnost i z jejich strany a je nutné zapojení odborně způsobilé osoby v prevenci rizik, která jim pomůže doplnit k pracovním postupům konkrétní rizika a opatření. Navíc by dokument měla stvrdit vlastnoručním podpisem. Cílem této povinnosti bylo získat konkrétní rizika a opatření a zapojit do této spolupráce stavbyvedoucího a vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující prostředí. S obecnými registry rizik ze zákoníku práce, které slouží zhotoviteli pro jeho potřeby ve společnosti, nelze pracovat a zvyšovat jimi úroveň bezpečnosti práce na staveništi.</p> <p>Tato povinnost je tedy po novele klíčová a stěžejní pro činnost Koordinátora BOZP, aby komunikoval se stavbyvedoucím ohledně konkrétních postupů, rizik a opatření k nim. V praxi je však bohužel tato povinnost</p>
---	--	--

		<p>naprosto nepochopena a koordinátoři čekají, zda zhotovitel svou povinnost splní. Za nesplnění není sankce ze strany kontrolního orgánu, a proto tato činnost často neprobíhá. Pokud zhotovitel povinnost nesplní, koordinátor ani nemá prostředky a pravomoci nastalou situaci nějak řešit.</p> <p><u>Rozhodně navrhuje za nesplnění povinnosti doplnit sankci pro zhotovitele do zákona č. 251/2005 Sb., o inspekcii práce např. v tomto znění: „Zhotovitel má povinnost poskytnout součinnost Koordinátorovi BOZP, včetně předání konkrétních technologických postupů a pracovních postupů, včetně rizik a opáření.“ (případně sankce za nesplnění povinnosti dle § 16 písmena a) z. č. 309/2006 Sb.).</u></p>
<p>§ 17 (1) Jiná fyzická osoba, která se osobně podílí na zhotovení stavby a která nezaměstnává zaměstnance (dále jen "jiná osoba"), je povinna poskytnout zhotoviteli stavby a koordinátorovi potřebnou součinnost a postupovat podle pokynů nebo opatření k zajištění bezpečné a zdravé neohrožující práce stanovených zhotovitelem stavby. Jiná osoba informuje zhotovitele stavby nejpozději do 5 pracovních dnů před převzetím pracoviště, a není-li to ze závažných důvodů možné, bez zbytečného odkladu o všech okolnostech, které by mohly při její činnosti na staveništi vést k ohrožení života a poškození zdraví dalších fyzických osob</p>	<p>§ 17 (1) Jiná fyzická osoba, která se osobně podílí na zhotovení stavby a která nezaměstnává zaměstnance (dále jen "jiná osoba"), je povinna poskytnout zhotoviteli a koordinátorovi potřebnou součinnost a postupovat podle pokynů nebo opatření k zajištění bezpečné a zdravé neohrožující práce stanovených zhotovitelem. Jiná osoba informuje zhotovitele nejpozději do 5 pracovních dnů před převzetím pracoviště, a není-li to ze závažných důvodů možné, bez zbytečného odkladu o všech okolnostech, které by mohly při její činnosti na staveništi vést k ohrožení života a poškození</p>	<p>Odst. (1) Jiná fyzická osoba, která se podílí na zhotovení stavby, je jedním z nejrizikovějších faktorů z hlediska bezpečnosti práce na staveništi. Prioritně by mělo být pod poskytnutím součinnosti zdůrazněno, že má zejména oznámit Koordinátorovi svůj nástup na staveništi, aby tuto osobu Koordinátor mohl seznámit s riziky na staveništi. O jednotlivých OSVČ běžně Koordinátor BOZP vůbec netuší, v jakém časovém úseku se tyto osoby na staveništi pohybují. V poslední době se vyskytly smrtelné úrazy právě u OSVČ, které na staveništi dělají většinu prací a neznají ani základy bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništi. Jedná se také mnohdy i o zahraniční pracovníky, u kterých je velmi složité</p>

<p>zdržujících se na staveništi s vědomím zhotovitele.</p> <p>(2) Jiná osoba</p> <p>a) je povinna</p> <p>1. dodržovat právní předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci na staveništi a přihlížet k podnětům koordinátora,</p> <p>2. používat potřebné osobní ochranné pracovní prostředky²⁴⁾, technická zařízení, přístroje a nářadí, splňující požadavky stanovené zvláštním právním předpisem²⁵⁾,</p> <p>b) nesmí vyřazovat, měnit nebo přestavovat svévolně ochranná zařízení strojů, přístrojů a nářadí a tato zařízení musí používat k účelům a za podmínek, pro které jsou určena.</p> <p>(3) Odstavec 2 se vztahuje i na zhotovitele stavby, který osobně na staveništi pracuje.</p>	<p>zdraví dalších fyzických osob zdržujících se na staveništi s vědomím zhotovitele.</p> <p>(2) Jiná osoba</p> <p>a) je povinna</p> <p>1. dodržovat právní předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci na staveništi a přihlížet k podnětům koordinátora,</p> <p>2. používat potřebné osobní ochranné pracovní prostředky²⁴⁾, technická zařízení, přístroje a nářadí, splňující požadavky stanovené zvláštním právním předpisem²⁵⁾,</p> <p>b) nesmí vyřazovat, měnit nebo přestavovat svévolně ochranná zařízení strojů, přístrojů a nářadí a tato zařízení musí používat k účelům a za podmínek, pro které jsou určena.</p> <p>(3) Odstavec 2 se vztahuje i na zhotovitele, který osobně na staveništi pracuje.</p>	<p>seznamovat je s BOZP.</p> <p>V praxi pak také často bývá problém s OSVČ typu závozník/dopravce, který nepřebírá žádné pracoviště, pouze přijede, vyloží náklad a opět odjíždí.</p>
<p>§ 18</p> <p>(1) Koordinátor je při přípravě stavby povinen</p> <p>a) v dostatečném časovém předstihu před zadáním díla zhotoviteli stavby předat zadavateli stavby přehled právních předpisů vztahujících se ke stavbě, informace o rizicích, která se mohou při realizaci stavby vyskytnout, se zřetelem na práci a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému</p>	<p>§ 18</p> <p>(1) Koordinátor je při přípravě stavby povinen</p> <p>a) v dostatečném časovém předstihu před výběrem zhotovitelů předat zadavateli stavby plán obsahující kromě náležitostí uvedených v § 15 odst. 2 také přehled právních předpisů vztahujících se ke stavbě, informace o rizicích, které se mohou při realizaci stavby vyskytnout se zřetelem na práci a činnosti vystavující</p>	<p>Odst. (1)</p> <p>V odstavci (1) chybí požadavek na poskytnutí součinnosti s projektantem stavby. Koordinátor BOZP by měl pracovat v součinnosti s projektantem stavby a výsledkem jejich vzájemné komunikace byl měl být Plán BOZP na staveništi dle přílohy č. 6 BV č. 591/2006 Sb. <u>Doporučujeme doplnit v rámci zákona, že většina činností uvedených v tomto zákoně a v prováděcím předpisu</u></p>

<p>ohrožení života nebo poškození zdraví a další podklady nutné pro zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a podmínek výkonu práce, na které je třeba vzít zřetel s ohledem na charakter stavby a její realizaci,</p> <p>b) bez zbytečného odkladu předat projektantovi, zhotoviteli stavby, pokud byl již určen, popřípadě jiné osobě veškeré další informace o bezpečnostních a zdravotních rizicích, které jsou mu známy a které se dotýkají jejich činnosti,</p> <p>c) provádět další činnosti stanovené prováděcím právním předpisem.</p> <p>(2) Koordinátor je při realizaci stavby povinen</p> <p>a) bez zbytečného odkladu</p> <ol style="list-style-type: none"> informovat všechny dotčené zhotovitele stavby o bezpečnostních a zdravotních rizicích, která vznikla na staveništi během postupu prací, upozornit zhotovitele stavby na nedostatky v uplatňování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci zjištěné na pracovišti převzatém zhotovitelem stavby a vyžadovat zjednání nápravy; k tomu je oprávněn navrhopat přiměřená opatření, oznámit zadavateli stavby případy podle bodu 2, nebyla-li zhotovitelem stavby neprodleně přijata přiměřená opatření ke zjednání nápravy,	<p>fyzičnou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, a další podklady nutné pro zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a podmínek výkonu práce, na které je třeba vzít zřetel s ohledem na charakter stavby a její realizaci,</p> <p>b) bez zbytečného odkladu předat projektantovi, zhotoviteli, pokud byl již určen, popřípadě jiné osobě veškeré další informace o bezpečnostních a zdravotních rizicích, které jsou mu známy a které se dotýkají jejich činnosti,</p> <p>c) provádět další činnosti stanovené prováděcím právním předpisem.</p> <p>(2) Koordinátor je při realizaci stavby povinen</p> <p>a) bez zbytečného odkladu</p> <ol style="list-style-type: none"> informovat všechny dotčené zhotovitele o bezpečnostních a zdravotních rizicích, která vznikla na staveništi během postupu prací, upozornit zhotovitele na nedostatky v uplatňování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci zjištěné na pracovišti převzatém zhotovitelem, nebo na nedodržení plánu, a vyžadovat zjednání nápravy; k tomu je oprávněn navrhopat přiměřená opatření, oznámit zadavateli stavby případy podle bodu 2, nebyla-li zhotovitelem neprodleně přijata přiměřená opatření ke	<p>při přípravě stavby musí být prováděna v součinnosti s určeným projektantem.</p> <p>V prováděcím předpisu jsou pak požadavky na zpracování BOZP při údržbě stavby, ale tento požadavek není přenesen do přílohy č. 6 NV č. 591/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Z obsahu a rozsahu Plánu BOZP se tento zákonný požadavek vytratil.</p> <p>Odst. (2)</p> <p>Písm. a) bod 1. Zákonná povinnost je dobře nastavená, v praxi neprobíhá informovanost především o zdravotních rizicích.</p> <p>Písm. a) bod 3. Tato povinnost byla přidána nově a je důležitá pro podporu činnosti Koordinátora BOZP na staveništi.</p>
--	--	---

<p>b) provádět další činnosti stanovené prováděcím právním předpisem.</p>	<p>zjednání nápravy; na základě tohoto oznámení je zadavatel stavby povinen přijmout opatření k odstranění nedostatků vytykaných koordinátorem, 4. postupovat při výkonu své činnosti v součinnosti s dalšími odborně způsobilými fyzickými osobami vykonávajícími svoji působnost podle zvláštních právních předpisů, b) provádět další činnosti stanovené prováděcím právním předpisem.</p>	<p>Zhotovitel, který pracuje nebezpečně, by dále v práci pokračovat neměl a ten, kdo s ním má smluvní vztah, je zadavatel stavby. Zadavatel stavby si tedy má sjednat nápravu a má pro to mnoho prostředků. Bohužel opět Koordinátoři tuto povinnost nechápu a mají za to, že pokud posílají zadavateli zápis z kontrolních dnů BOZP s přehledem závad, tak svou povinnost splnili, což není pravda. Zadavatel stavby nemá povinnost zkoumat a vyhodnocovat, který zhotovitel neplní své povinnosti.</p>
<p>§ 19</p> <p>Tímto zákonem nejsou dotčeny obecné technické požadavky na výstavbu ²⁶⁾, zvláštní požadavky na pracoviště ²⁷⁾, na uvedení výrobků na trh a do provozu ¹⁷⁾, na činnosti související s využíváním jaderné energie a ionizujícího záření ²⁸⁾, na požární ochranu ²⁷⁾ a na činnosti související s prevencí závažných havárií, které jsou stanoveny zvláštními právními předpisy ²⁹⁾.</p>	<p>§ 19</p> <p>Tímto zákonem nejsou dotčeny obecné technické požadavky na výstavbu ²⁶⁾, zvláštní požadavky na pracoviště ²⁷⁾, na uvedení výrobků na trh a do provozu ¹⁷⁾, na činnosti související s využíváním jaderné energie a ionizujícího záření ²⁸⁾, na požární ochranu ²⁷⁾ a na činnosti související s prevencí závažných havárií, které jsou stanoveny zvláštními právními předpisy ²⁹⁾.</p>	
<p>§ 20</p> <p>(1) O udělení, pozastavení, změně, zrušení nebo prodloužení akreditace fyzické nebo právnické osoby k provádění zkoušky z odborné způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti (dále jen „akreditace“) rozhoduje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Akreditace vzniká též marným uplynutím</p>	<p>§ 20</p> <p>(1) O udělení, pozastavení, změně, zrušení nebo prodloužení akreditace podnikající fyzické nebo právnické osoby k provádění zkoušky z odborné způsobilosti, periodické zkoušky nebo zvláštní odborné způsobilosti (dále jen „akreditace“) rozhoduje ministerstvo. Akreditace</p>	<p>Bez komentáře.</p>

lhůty a způsobem podle § 28 až 30 zákona o volném pohybu služeb . Akreditace se uděluje na dobu 3 let. Tato doba bude na žádost držitele akreditace nebo oprávnění prodloužena o 10 let, jestliže držitel akreditace nebo oprávnění prokazatelně zkoušky z odborné způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti podle tohoto zákona v uvedené době soustavně prováděl. Držitel akreditace nebo oprávnění podá žádost o prodloužení nejméně 60 dní před uplynutím platnosti akreditace nebo oprávnění.

(2) Součástí žádosti o udělení nebo změnu akreditace je písemná dokumentace o způsobu a provádění zkoušek z odborné způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti.

(3) Jsou-li splněny podmínky pro udělení akreditace, je na udělení akreditace právní nárok.

(4) Zkoušky z odborné způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti podle tohoto zákona může provádět i fyzická nebo právnická osoba usazená v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci, pokud akreditace nebo jiné oprávnění z tohoto státu k provádění obdobných zkoušek zaručuje úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jako tento zákon a

vzniká též marným uplynutím lhůty a způsobem podle § 28 až 30 zákona o volném pohybu služeb . Akreditace se uděluje na dobu 3 let. Tato doba bude na žádost držitele akreditace nebo oprávnění prodloužena o 10 let, jestliže držitel akreditace nebo oprávnění prokazatelně zkoušky z odborné způsobilosti, periodické zkoušky nebo zvláštní odborné způsobilosti podle tohoto zákona v uvedené době soustavně prováděl. Držitel akreditace nebo oprávnění podá žádost o prodloužení nejméně 60 dní před uplynutím platnosti akreditace nebo oprávnění.

(2) Součástí žádosti o udělení nebo změnu akreditace je písemná dokumentace o způsobu provádění zkoušek z odborné způsobilosti, periodických zkoušek nebo zkoušek ze zvláštní odborné způsobilosti. Ministerstvo před udělením, změnou nebo prodloužením akreditace posoudí, zda právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba bude schopna plnit požadavky stanovené pro provádění zkoušek podle prováděcího právního předpisu; v rozhodnutí o udělení akreditace může ministerstvo vymezit rozsah provádění těchto zkoušek, zejména ve vztahu k maximálnímu počtu zkoušených osob.

(3) Jsou-li splněny podmínky pro udělení

právní předpisy vydané k jeho provedení. O oprávnění těchto osob rozhoduje Ministerstvo práce a sociálních věcí podle odstavce 1 .

(5) Ministerstvo **práce a sociálních věcí** může kontrolovat ³⁰⁾ dodržování podmínek, na základě kterých byly akreditace podle odstavce 1 nebo oprávnění podle odstavce 4 uděleny.

(6) Udělení, změna nebo prodloužení akreditace a prodloužení oprávnění podle odstavce 1 a udělení oprávnění podle odstavce 4 podléhá správnímu poplatku. Žadatel přiloží ke své žádosti o udělení, změnu nebo prodloužení akreditace a prodloužení oprávnění nebo o udělení oprávnění doklad o zaplacení tohoto správního poplatku.

(7) Náklady spojené s provedením zkoušky z odborné způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti a s vydáním dokladu podle § 10 odst. 1 písm. c) nebo § 11 odst. 2 písm. f) stanovené držitelem akreditace uhradí uchazeč o vykonání zkoušky držiteli akreditace nejpozději 7 kalendářních dnů před konáním zkoušky.

akreditace, je na udělení akreditace právní nárok. Neplní-li držitel akreditace povinnosti podle tohoto zákona nebo přestane-li splňovat požadavky stanovené pro provádění zkoušek podle prováděcího právního předpisu, pro rozsah provádění zkoušek v rámci akreditace, nebo pokud o to sám požádá, ministerstvo akreditaci změní nebo zruší. Akreditace dále zaniká uplynutím doby, na kterou byla udělena, nebo smrtí fyzické osoby nebo zánikem právnické osoby, které byla akreditace udělena.

(4) Zkoušky z odborné způsobilosti nebo zvláštní odborné způsobilosti podle tohoto zákona může provádět i fyzická nebo právnická osoba usazená v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci, pokud akreditace nebo jiné oprávnění z tohoto státu k provádění obdobných zkoušek zaručuje úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jako tento zákon a právní předpisy vydané k jeho provedení. O oprávnění těchto osob rozhoduje **ministerstvo** podle odstavce 1 .

(5) Ministerstvo může kontrolovat ³⁰⁾ dodržování podmínek, na základě kterých byly akreditace podle odstavce 1 nebo oprávnění podle odstavce 4 uděleny.

	<p>(6) Udělení, změna nebo prodloužení akreditace a prodloužení oprávnění podle odstavce 1 a udělení oprávnění podle odstavce 4 podléhá správnímu poplatku. Žadatel přiloží ke své žádosti o udělení, změnu nebo prodloužení akreditace a prodloužení oprávnění nebo o udělení oprávnění doklad o zaplacení tohoto správního poplatku.</p> <p>(7) Náklady spojené s provedením zkoušky z odborné způsobilosti, periodické zkoušky nebo zkoušky ze zvláštní odborné způsobilosti a za vydání osvědčení podle § 10 odst. 1 písm. c) , § 10 odst. 2 písm. c) nebo § 11 odst. 2 písm. f) , stanovených držitelem akreditace, uhradí uchazeč o vykonání zkoušky držiteli akreditace nejpozději v den konání zkoušky před jejím zahájením.</p>	
<p>§ 21</p> <p>Vláda</p> <p>a) vydá nařízení k provedení § 2 odst. 2 , § 3 odst. 3 , § 4 odst. 2 , § 5 odst. 2 , § 6 odst. 2 , § 7 odst. 7 , § 15 a § 18 odst. 1 písm. c) a odst. 2 písm. b) ,</p> <p>b) stanoví nařízením 1. která technická zařízení představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, pokud jde o jejich obsluhu, montáž a opravy nebo kontrolu</p>	<p>§ 21</p> <p>Vláda</p> <p>a) vydá nařízení k provedení § 2 odst. 2 , § 3 odst. 3 , § 4 odst. 2 , § 5 odst. 2 , § 6 odst. 2 , § 7 odst. 7 , § 15 a § 18 odst. 1 písm. c) a odst. 2 písm. b) ,</p> <p>b) stanoví nařízením 1. která technická zařízení představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, pokud jde o jejich obsluhu, montáž a opravy nebo kontrolu</p>	<p>Bez komentáře.</p>

<p>vyžadující zvláštní odbornou způsobilost, 2. věk zaměstnance pro zvláštní odbornou způsobilost, má-li být vyšší než 18 let, 3. stupeň, popřípadě obor odborného vzdělání pro zvláštní odbornou způsobilost a délku a obor odborné praxe, 4. podmínky pro udělení, pozastavení, změnu nebo zrušení akreditace fyzické nebo právnické osoby pro provádění zkoušek odborné způsobilosti a zvláštní odborné způsobilosti, 5. zkušební okruhy teoretických znalostí pro zkoušku z odborné způsobilosti a ze zvláštní odborné způsobilosti, 6. obsah a způsob zkoušky z odborné způsobilosti a ze zvláštní odborné způsobilosti, jejich organizaci, průběh, hodnocení a podmínky pro opravu těchto zkoušek, jakož i náležitosti dokladu o úspěšném vykonání uvedených zkoušek, 7. vedení dokumentace držitelem akreditace o vykonaných zkouškách odborné způsobilosti a zvláštní odborné způsobilosti.</p>	<p>vyžadující zvláštní odbornou způsobilost, 2. požadavky pro udělení, pozastavení, změnu nebo zrušení akreditace podnikající fyzické nebo právnické osoby pro provádění zkoušek odborné způsobilosti, periodických zkoušek a zkoušek ze zvláštní odborné způsobilosti, 3. zkušební okruhy teoretických znalostí a praktických dovedností pro zkoušku z odborné způsobilosti, periodickou zkoušku a zkoušku ze zvláštní odborné způsobilosti, 4. obsah a způsob provedení zkoušky z odborné způsobilosti, periodické zkoušky a zkoušky ze zvláštní odborné způsobilosti, jejich organizaci, průběh, hodnocení a podmínky pro opravu těchto zkoušek, jakož i náležitosti osvědčení o úspěšném vykonání uvedených zkoušek, 5. vedení dokumentace držitelem akreditace o stanovených termínech zkoušek, o jejich změnách, o vykonaných zkouškách odborné způsobilosti, periodických zkouškách a zkouškách ze zvláštní odborné způsobilosti, včetně zasílání informací o jejich výsledku.</p>	
<p>§ 22</p> <p>(1) Tímto zákonem se řídí také pracovněprávní vztahy týkající se bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci vzniklé před 1. lednem 2007, není-li v odstavci 2 stanoveno jinak.</p>	<p>§ 22</p> <p>(1) Tímto zákonem se řídí také pracovněprávní vztahy týkající se bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci vzniklé před 1. lednem 2007, není-li v odstavci 2 stanoveno jinak.</p>	

<p>(2) Odborná způsobilost a zvláštní odborná způsobilost získaná podle dosavadních právních předpisů se považuje za splněnou nejdéle po dobu pěti let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.</p> <p>(3) U staveb, u kterých bylo vydáno stavební povolení, nebo byly zahájeny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje podle dosavadních právních předpisů.</p> <p>(4) Tímto zákonem se řídí právní vztahy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy vzniklé před 1. lednem 2007.</p>	<p>(2) Odborná způsobilost a zvláštní odborná způsobilost získaná podle dosavadních právních předpisů se považuje za splněnou nejdéle po dobu pěti let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.</p> <p>(3) U staveb, u kterých bylo vydáno stavební povolení, nebo byly zahájeny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje podle dosavadních právních předpisů.</p> <p>(4) Tímto zákonem se řídí právní vztahy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy vzniklé před 1. lednem 2007.</p>	
<p>§ 23</p> <p>Do vydání prováděcích právních předpisů k provedení § 2 odst. 2 , § 4 odst. 2 , § 5 odst. 2 , § 6 odst. 2 a § 7 odst. 7 se postupuje podle</p> <p>a) nařízení vlády č. 362/2005 Sb. , o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovišti s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky,</p> <p>b) nařízení vlády č. 101/2005 Sb. , o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,</p> <p>c) nařízení vlády č. 378/2001 Sb. , kterým se stanoví bližší</p>	<p>§ 23</p> <p>Do vydání prováděcích právních předpisů k provedení § 2 odst. 2 , § 4 odst. 2 , § 5 odst. 2 , § 6 odst. 2 a § 7 odst. 7 se postupuje podle</p> <p>a) nařízení vlády č. 362/2005 Sb. , o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovišti s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky,</p> <p>b) nařízení vlády č. 101/2005 Sb. , o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,</p> <p>c) nařízení vlády č. 378/2001 Sb. , kterým se stanoví bližší</p>	

<p>požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí,</p> <p>d) nařízení vlády č. 27/2002 Sb. , kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat,</p> <p>e) nařízení vlády č. 28/2002 Sb. , kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru,</p> <p>f) nařízení vlády č. 406/2004 Sb. , o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu,</p> <p>g) nařízení vlády č. 168/2002 Sb. , kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky,</p> <p>h) nařízení vlády č. 11/2002 Sb. , kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, ve znění nařízení vlády č. 405/2004 Sb. ,</p> <p>i) nařízení vlády č. 178/2001 Sb. , kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění nařízení vlády č.</p>	<p>požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí,</p> <p>d) nařízení vlády č. 27/2002 Sb. , kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat,</p> <p>e) nařízení vlády č. 28/2002 Sb. , kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru,</p> <p>f) nařízení vlády č. 406/2004 Sb. , o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu,</p> <p>g) nařízení vlády č. 168/2002 Sb. , kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky,</p> <p>h) nařízení vlády č. 11/2002 Sb. , kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, ve znění nařízení vlády č. 405/2004 Sb. ,</p> <p>i) nařízení vlády č. 178/2001 Sb. , kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění nařízení vlády č.</p>	
--	--	--

523/2002 Sb. a nařízení vlády č. 441/2004 Sb.	523/2002 Sb. a nařízení vlády č. 441/2004 Sb.	
§ 24 Účinnost	§ 24 Účinnost	
Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.	Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.	

5. Judikatura

Veškerá relevantní judikatura je obsažena v samostatné příloze „Příloha 5_judikatura“

Judikatura

1. Usnesení 3 To 403/2015-56 – Krajský soud v Ostravě jako odvolací soud

- Odvolání Okresního státního zastupitelství ve Frýdku – Místku proti rozsudku Okresního soudu ve Frýdku – Místku
- Žalovaný: Luděk V.

Napadený rozsudek se vrací soudu I. stupně, aby učinil nové rozhodnutí

Skutkový stav:

Žalovaný se měl dopustit **přečinu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku**, tím, že jako zodpovědný zástupce zhotovitele díla nepřijal po odstranění kovové roštové podlahy nad výsypkami kolektorového potrubí opatření na ochranu proti pádu, jak **ukládá § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb.** o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména nezajistil vhodnou ochrannou konstrukci jako je zábradlí nebo jinou rovnocennou konstrukci o dostatečné výšce s výplní zabráňující propadnutí osob, **jak ukládá nařízení vlády č. 101/2005 Sb.** o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, zároveň nedodržel pracovní, bezpečnostní a technologický pokyn pro střední opravu Aglomerace. V důsledku toho došlo k vážným poraněním Ladislava P., jež ho ohrožovala na životě.

Argumentace:

Okresní soud ve Frýdku – Místku konstatoval ve svém rozhodnutí, že obžalobou právně kvalifikovaný přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku, neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. Při svém rozhodnutí vycházel z úvahy, že obžalovaný docházel na pracoviště nepravdělně a při předání pracoviště již odsouzenému Václavu N. počítal důvodně s tím, že zaměstnanci specializované společnosti provedou práce, které by měly odpovídat bezpečnostním předpisům. Podle soudu nebylo prokázáno, že by obžalovaný i vzhledem k relativně krátkému časovému úseku od nástupu poškozeného a dalších pracovníků na předmětné pracoviště do vzniku úrazu pracoviště kontroloval, či mohl jeho kontrolu provést.

Proti tomuto rozhodnutí podal v zákonem stanovené lhůtě odvolání státní zástupce Okresního státního zastupitelství ve Frýdku-Místku, a to v neprospěch obžalovaného, směřující proti zprošťujícímu výroku. V písemném odůvodnění odvolání státní zástupce vyslovil nesouhlas s opětovným zprošťujícím výrokiem obžalovaného Ludka V. Podle státního zástupce závěry soudu

I. instance neodpovídají provedenímu dokazování. Není zřejmé, proč soud dovodil, že doba 4 dnů, po kterou poškozený na předmětném pracovišti pracoval, byla krátká na to, aby obžalovaný pracoviště kontroloval, když naopak z provedeního dokazování je zřejmé, že obžalovaný měl na starosti dílo od začátku do konce, to znamená zahájení, proškolení pracovníků, přejímku, předání, vedení montážního deníku a podobně, a jako odpovědný zástupce hlavního zhotovitele díla společnosti Průmyslové montáže s.r.o. musel průběžně kontrolovat, zda jsou práce prováděny dle požadavku investora.

Právní věta:

Krajský soud v Ostravě jako odvolací soud (rozhodoval v daném případě po druhé – v prvním rozsudku odsouzen pan Václav N. – podmíněčný trest v délce 7 měsíců a náhrada škody ve výši 106 319 Kč,-) se neztotožnil se závěry soudu I. instance a shledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným. Současně uložil soudu I. instance, aby o věci znovu jednal a rozhodl, kdy především poukázal na skutečnost, že na pracovišti obžalovaný Luděk V. nepochybně pracoval. Zároveň bylo uloženo, aby bylo posouzeno, zda obžalovaný Luděk V. splnil nebo nesplnil povinnosti uložené z hlediska bezpečnosti práce ustanoveními zákoníku práce, tj. zákoníku č. 262/2006 Sb., zejména v §§ 101, 102, 104 a 105 ve spojení s ustanoveními §§ 12 a 13 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při bezpečnosti, nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy. Současně považoval za nezbytné, aby se soud I. instance zabýval i tím, zda poškozený Ladislav P. dodržel všechny zásady ochrany života a zdraví při práci v souladu s poučením, kterého se mu před započítím práce dostalo. Zároveň se soud I. instance má opětovně zabývat jak rozsahem a obsahem pracovní náplně obžalovaného Luděka V.

2. Usnesení 3 To 382/2014-447 – Krajský soud v Českých Budějovicích jako odvolací soud

- Odvolání poškozeného prostřednictvím zmocněnce
- Žalovaný xxxxx

Odvolání se zamítá jako podané neoprávněnou osobou

Skutkový stav:

Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích byl obžalovaný uznán vinným přečinem těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 trestního zákoníku, kterého se dopustil nedbalou manipulací s propanbutanovou hořákovou soupravou, čímž zapříčinil výbuch plynu, při němž poškozený utrpěl těžké újmu na zdraví v podobě popálenin, Za to byl obžalovaný odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody na čtyři měsíce se zkušební dobou dvanáct měsíců. Rozsudkem bylo rozhodnuto také o náhradě škody, a to tak, že poškozená Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky byla podle § 229 odst. 1 tr. řádu odkázána s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Argumentace:

Proti citovanému rozsudku podal poškozený prostřednictvím zmocněnce včas odvolání. V něm vytknul napadenému rozsudku, že zcela pominul jeho nárok na odškodnění bolestného a ztížení společenského uplatnění, ač se s nárokem na náhradu škody připojil k trestnímu řízení již v řízení přípravném. Navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Právní věta:

Krajský soud, dříve než jako soud odvolací mohl přezkoumat podané odvolání a jím napadený výrok v jejich věcné podstatě, musel zkoumat, zda odvolání bylo podáno včas a oprávněnou osobou. **Zjistil, že tomu tak není.**

Krajský soud zároveň došel k závěru, že podle § 246 odst. 1, písm. d) tr. řádu může podat odvolání proti rozsudku (pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo proto, že takový výrok učiněn nebyl), jen poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody. Ač odvolatel tvrdí, že tak učinil, nelze mu přisvědčit. Trestní spis neobsahuje žádnou listinu ani záznam, z nichž by bylo možné alespoň dovodit, že odvolatel žádal, aby v trestním řízení bylo rozhodnuto o náhradě škody, v jaké výši a z jakých důvodů. Nelze tedy mít za to, že odvolatel nárok na náhradu škody řádně a včas (rozuměj do zahájení dokazování při hlavním líčení před soudem prvního stupně) uplatnil. **Ve smyslu § 246 odst. 1, písm. d) tr. řádu tedy odvolatel není osobou oprávněnou podat odvolání.**

3. Usnesení 62 Co 18/2017 – 494 – Městský soud v Praze jako odvolací soud

- Žalobce: Václav S.
- Žalovaný: Průmstav a.s. a Česká pojišťovna a.s.

Rozsudek soudu I. stupně se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení

Skutkový stav:

Soud I. stupně shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, aby žalovaný společně a nerozdílně s vedlejším účastníkem na jeho straně byl povinen zaplatit žalobci částku 993.224 Kč a dále částku 23.146 Kč měsíčně od 1. 6. 2015, to vše s úrokem z prodlení v zákonné výši.

Argumentace:

Soud I. instance po právní stránce s odkazem na ust. § 366 odst. 1 a § 380 odst. 1 zák. práce dospěl k závěru, že žaloba není opodstatněná, protože se žalobci přes poučení soudem podle § 118a odst. 3 o. s. ř. při jednání dne 25. 2. 2016, nepodařilo prokázat, že příčinnou jeho pádu dne 7. 6. 2007 na staveništi v Xxxxx bylo, že mu při výkonu technického dozoru spadl na přilbu neznámý předmět

z výšky, jinými slovy řečeno, že příčinou pádu žalobce byl pád neznámého předmětu z výšky při výkonu jeho technického dozoru na pracovišti. Dále konstatoval, že soudem ustanovený znalec uvedl, že pád žalobce na zem mohl nastat ze dvou příčin, a to jednak v důsledku onemocnění žalobce nebo v důsledku nárazu neznámého předmětu z výšky do přilby. Poukázal však na to, že znalec zjistil, že v roce 2005 bylo žalobci diagnostikováno vážné obecné onemocnění srdce, které může způsobit a také způsobuje stav, kdy dochází k nekontrolovanému pádu s následkem poranění pacienta. Dále soud uvedl, že má sice za prokázané, že poškození ochranné přilby žalobce bylo způsobené pádem předmětu z výšky, avšak současně nebylo prokázáno, kdy k poškození došlo, přičemž nebylo postaveno ani najisto, že k poškození přilby, která je majetkem žalobce, došlo právě dne 7. 6. 2007, a nikoliv již v době tomuto datu předcházející.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání, v němž vytkl prvostupňovému soudu nesprávně zjištěný skutkový stav, vady řízení a nesprávné právní posouzení. Zdůraznil přitom, že je nepochybné, že byl dne 7. 6. 2007 nalezen svědky jako ležící a v bezvědomí se nacházející na zemi stavebního objektu, ve kterém žalovaný prováděl rekonstrukční práce, a že nedaleko od něj byla nalezena zvnějšku poškozena ochranná přilba. V této souvislosti akcentoval povinnosti zaměstnavatele při prošetřování příčin a okolnosti pracovního úrazu ve smyslu § 105 zák. práce s tím, že žalovaný takto nepostupoval.

Právní věta:

Městský soud dospěl k závěru, že z odůvodnění napadeného rozsudku a z obsahu spisu (provedených důkazů, přednesů účastníků a toho, co za řízení před soudem vyšlo jinak najevo) je zřejmé, že prvostupňový zcela nevzal v úvahu všechny skutečnosti, které vyplynuly z provedených důkazů a přednesů účastníků, že část rozhodných skutečností, které se z provedených důkazů podávají, zcela pomínil, a že v jeho hodnocení důkazů a poznatků, které vyplynuly i z přednesu žalobce, je z hlediska závažnosti a věrohodnosti logický rozpor. Zároveň uložil soudu I. instance, že v případě, že dospěje k závěru, že žalobní nároky nejsou promlčeny, popřípadě, že jsou promlčeny pouze částečně, bude se zabývat tím, **zda jsou v daném případě splněny ostatní předpoklady odpovědnosti žalovaného vůči žalobci z titulu tohoto pracovního úrazu, tj. vznikem škody a příčinnou souvislosti mezi tímto pracovním úrazem a vznikem škody. (Otázku přímé souvislosti utrpěného úrazu s plněním pracovních úkolů je třeba posuzovat z hlediska místního, časového a věcného, tedy zda lze k takové souvislosti dospět vzhledem ke vztahu činnosti, při níž k úrazu došlo, k plnění povinností, které pro zaměstnance vyplývají z pracovního poměru (srov. rozsudek Nejvyššího soudu za dne 23. 5. 2014, sp. zn. 21 Cdo 884/2014)) s tím, **že ke vzniku nároku na náhradu škody je zapotřebí, aby všechny uvedené předpoklady odpovědnosti zaměstnavatele vůči zaměstnanci ve smyslu § 366 odst. 1 zák. práce byly splněny současně; chybí-li kterýkoliv z nich, nárok nevzniká. Odpovědnost za škodu při pracovním úrazu je tzv. objektivní odpovědností; zaměstnavatel tedy odpovídá za samotný výsledek (za škodu), aniž je uvažováno jeho zavinění.****

4. Usnesení 14To 128/2018 – 480 – Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře jako odvolací soud

- Odvolání Okresního státního zastupitelství v Písku
- Žalovaný: xxxxxx

Odvolání se zamítá jako nedůvodné

Skutkový stav:

Rozsudkem Okresního soudu v Písku byli obžalovaní xxxx a zzzz podle § 226 písm. c) tr. řádu zproštěni obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Písku, spočívající v tom, že jako prováděli revitalizaci předmětného objektu, a to xxxx jako hlavní stavbyvedoucí a zzzz jako stavbyvedoucí, kdy na základě pracovní a obstaravatelské smlouvy měli odpovědnost za dodržování bezpečnosti práce na staveništi a na místě předmětného záboru, **nezajistili, aby oplocení staveniště a záboru bylo rozestavěno minimálně v souladu se zákonem č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nařízením vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na BOZP při práci na staveništích, a dále v souladu se souhlasem vlastníka o záboru pozemku, vydaného na základě žádosti o zábor veřejného prostranství společnosti Izogarant, s. r. o., a aby bylo rozestavěno v souladu s montážním návodem společnosti Tonstav Service, dodaným s mobilním oplocením Heras, Betafence, kdy v důsledku výše uvedeného jednání došlo k pádu jednoho nezajištěného dílce oplocení na nezletilou yyyy, která procházela po chodníku kolem mobilního oplocení, čímž nezletilá yyyy utrpěla zranění s následným omezením na obvyklém způsobu života do v čemž byl spatřován přečin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že tento skutek spáchali obžalovaní.**

Argumentace:

Soud I. instance se poměrně obšírně zabíral odpovědností obou obžalovaných, kdy podle soudu na základě vyhodnocených důkazů nevyplývá, že by činnost týkající se zabezpečení předmětného staveniště měl vykonávat obžalovaný xxxx, který dle názoru soudu nemůže být odpovědný za dodržování BOZP a i za dodržování určité míry minimální opatrnosti a obezřetnosti ve věci, neboť ve vztahu k této konkrétní stavbě neměl žádné konkrétní pověření společnosti Izogarant. Soud dále konstatoval, že trestní odpovědnost může dopadat v tomto případě pouze na obžalovaného, který k této konkrétní stavbě měl určité povinnosti, spočívající právě v dodržování BOZP, **kdy ale dle názoru soudu oba obžalovaní nenesou odpovědnost za pád jednoho výše uvedeného plotového dílce a soud v jejich případě neshledává zavinění a rozhodl zprošťujícím výrokem.**

Proti tomuto rozsudku bylo Okresním státním zastupitelstvím podáno odvolání, kdy se státní zástupce neztotožnil s hodnocením provedených důkazů, kdy je zcela zřejmé, a bylo dostatečně prokázáno jednak postavení obou obžalovaných na předmětné stavbě, jejich povinnosti a oprávnění, rovněž to, jakým způsobem tyto povinnosti a tato oprávnění porušili, kdy v důsledku jejich pochybení následně došlo k pádu plotového dílce na procházející nezletilou yyyy. Rovněž byla prokázána zranění poškozené.

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru, že soud I. stupně, ačkoli nepochybně existovalo důvodné podezření, že se obžalovaní xxxx a zzzz dopustili žalovaného **přečinu ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 trestního řádu,** s ohledem na to, že **nezajistili, aby oplocení staveniště a záboru bylo rozestavěno minimálně v souladu se zákonem č. 309/2006 Sb.,**

o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nařízením vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na BOZP při práci na staveništích, shromážděné důkazy pak závěry a tvrzení, jak uvedeny v podané obžalobě, vážným způsobem zpochybňují, a to do té míry, že nelze mít jednání, pro které byli oba obžalovaní stíháni a které popsáno v podané obžalobě, za bezpochybně prokázané.

5. Usnesení 5 To 569/2016 – 720 – Krajský soud v Ústí nad Labem jako odvolací soud

- Odvolání obžalovaných xxxx a yyyy

Odvolání se zamítá

Skutkový stav:

Rozsudkem Okresního soudu v Chomutově byli obžalovaní uznáni vinnými přečinem obecného ohrožení z nedbalosti podle § 273 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, jehož se měli dle skutkových závěrů soudu I. stupně dopustit tím, že v hale odvodňování energosádrovce, jako zaměstnanci zhotovitele-společnosti Vítkovice - IOS s.r.o., v průběhu svářečských prací elektrickým obloukem, nezkontrolovali jednotlivá místa svařování a aniž by řádně a důsledně zkontrolovali pracoviště, po skončení svářečských prací odešli z pracoviště, kdy tato nedůsledná kontrola měla za následek, že nezjistili, že ještě za jejich přítomnosti na pracovišti došlo k vzplanutí plastové podložky, jež byla umístěna na železnou konstrukci, ke které prováděli sváření kovových zářezek proti pohybu, načež došlo k rozšíření požáru, jež byl odhalen až operátorem kamer v čase 11:53 hod., přičemž požár zasáhl celé I. nadzemní podlaží včetně technologií a způsobil škodu na majetku společnosti ČEZ, a.s. v celkové výši 153.036.856,- Kč. Za tento přečin byl obžalovaný xxxx odsouzen podle § 273 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. Obžalovaný yyyy byl za uvedený přečin odsouzen podle § 273 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 62 odst. 1 tr. zákoníku a § 63 odst. 1 tr. zákoníku k trestu obecně prospěšných prací ve výměře tři sta hodin.

Argumentace:

Soud I. stupně provedl v hlavním líčení úplné dokazování, když postupoval v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr. ř. tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, přičemž plně respektoval zákonná ustanovení trestního řádu upravující realizaci jednotlivých důkazů. Soud I. stupně rovněž osvětlil právní kvalifikaci jednání obžalovaných a věnoval dostatek pozornosti i otázce trestu, který jim byl uložen.

Proti rozsudku obžalovaní podali odvolání, v němž poukazují na to, že skutek, tak jak je popsán v napadeném rozsudku, nenaplnuje znaky přečinu, jimiž byli shledáni vinnými. Soud I. instance

dle jejich názoru zcela rezignoval na hodnocení jejich podílu na vytýkaném jednání, přičemž je jim za vinu kladeno jednání, k němuž ani nebyli povinni. Současně je jim přičítáno způsobení škody, která ani není v příčinné souvislosti s vytýkaným jednáním. V podrobnostech pak namítají, že soud I. stupně dospěl k závěru, že nezkontrolovali jednotlivá místa svařování, kdy tato nedůsledná kontrola měla za následek, že nezjistili, že ještě za jejich přítomnosti došlo k vzplanutí podložky. Mezi zapříčiněním, tedy způsobením požáru a nezajištěním, že došlo ke vzplanutí, je však zásadní rozdíl. Způsobením požáru je nutno rozumět jednání směřující ke vzniku požáru. Ve skutkové větě jim však není kladeno za vinu, že zapříčinili požár, ale že nezjistili, že hoří. Zároveň namítají, že pokud jim soud I. stupně vytýká, že řádně neprováděli průběžnou kontrolu a neprovedli ani následnou kontrolu, tak napadené rozhodnutí na žádném místě neuvádí, **z čeho by takováto jejich povinnost měla vyplývat. Zdůrazňují, že povinnost vztahující se k požární bezpečnosti, a to mj. též k průběžné a následné kontrole, by mohly vyplynout pouze z právního předpisu či svařovacího příkazu (S/V příkazu).** Jak navíc soud I. instance v odůvodnění rozsudku uzavírá, **tak porušení povinnosti vyplývající z vyhlášky č. 87/2000 Sb. jim ani nebylo kladeno za vinu.**

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru, že soud I. instance postupoval soud I. stupně nepochybil, pokud dospěl k závěru, že obžalovaní se dopustili skutku, tak jak je specifikován ve výroku napadeného rozsudku (přečin obecného ohrožení z nedbalosti podle § 273 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. Zákoníku). Neměl jakýchkoliv pochyb o tom, že obžalovaní ve vzájemné součinnosti prováděli v objektu poškozené svářecí práce, a to svařování kovových zarážek proti pohybu, přičemž obžalovaný xxxx přidržel přivařované zarážky a obžalovaný yyyy prováděl jejich samotné přivaření. Dle závěru **krajského soudu** vznik požáru spočívá v koexistenci několika faktorů, jejichž vzájemná interakce způsobila vychýlení do nestandardního postavení při držení a přivařování kovové zarážky, když nestandardní postavení zarážky umožnilo dostatečné dlouhé tepelné působení na plastovou podložku, při kterém došlo k vzplanutí a k následnému hoření (tak, jak vyplývá ze znaleckého posudku). **Krajský soud současně dospěl k závěru, že nelze souhlasit s tím, že obžalovaní nemohli vzniku požáru zamezit. Jak totiž bylo prokázáno, tak obžalování zcela rezignovali na své povinnosti, neprovedli jakoukoliv kontrolu či jiné opatření, kterým by eliminovali po provedeném svařování riziko vznícení, které museli v situaci, kdy svařovali v okolí hořlavých materiálů očekávat.**

6. Usnesení 5 To 121/2019 – 498 a 5 To 504/2017 - 397– Krajský soud v Ústí nad Labem jako odvolací soud – opakované odvolání

- Odvolání Okresního státního zastupitelství v Chomutově
- Žalovaný: xxxx

Rozsudek se zrušuje a věc se vrací soudu I. stupně

Skutkový stav:

Rozsudky Okresního soudu v Chomutově byl obžalovaný xxxx podle § 226 písm. a) tr. ř. opakovaně zproštěn obžaloby státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Chomutově, kterou mu bylo kladeno za vinu, že ačkoliv jako vlastník budovy v Chomutově věděl, že omítka domu je v havarijním stavu v důsledku zanedbaného stavu a probíhající rekonstrukce, tak v rámci postupující rekonstrukce objektu, která byla zhotovována více dodavateli a na objektu byly vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, tak neurčil koordinátora BOZP, který by zajistil zabezpečení ohroženého prostoru. Současně ani sám ohrožený prostor nezajistil, ač k tomu byl ve smyslu nařízení vlády č. 362/2005 Sb. Povinen. V důsledku tohoto stavu byla poškozená zasažena kusem ztvrdlé stavební hmoty do oblasti hlavy, což si vyžádalo lékařské ošetření s dobou léčby cca 2 měsíců, čímž měl spáchat přečin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 148 odst. 1 tr. zákoníku.

Argumentace:

Soud I. stupně neměl pochybnosti o tom, že ke zranění poškozené došlo v příčinné souvislosti s pádem kusu omítky z nemovitosti obžalovaného. Měl však pochybnosti, zda došlo k naplnění subjektivního znaku trestného činu alespoň v podobě nevědomé nedbalosti. Současně odmítl pak odpovědnost obžalovaného vyplývající z předpisů regulujících bezpečnost při stavebních úpravách i z odpovědnosti vlastníka nemovitosti podle příslušných ustanovení občanského zákoníku.

Proti rozsudkům bylo Okresním státním zastupitelstvím podáno odvolání, v němž se neztotožnilo se závěrem soudu I. stupně, že ve vztahu ke stavebním pracím zajistil obžalovaný xxxx smluvně osobu odpovědnou za bezpečnost práce (tuto ani soud I. stupně blíže nespecifikoval). Zároveň se neztotožnil se závěrem, že obžalovaný nemohl předpokládat, že dojde k náhodnému uvolnění omítky. Jak vyplývá z provedené fotodokumentace i závěrů znaleckého posudku, musela být omítka u oken třetího nadzemního podlaží poškozena v důsledku rekonstrukce.

Právní věta:

Krajský soud dospěl opakovaně k závěru, že obžalovaný věděl, že omítka domu je v havarijním stavu v důsledku zanedbaného stavu a probíhající rekonstrukce, a pochybil, když v rámci postupující rekonstrukce objektu, která byla zhotovována více dodavateli, neurčil koordinátora BOZP, který by zajistil zabezpečení ohroženého prostoru v šířce 2 m vyloučením provozu nebo dozorem ohrožených osob po celou dobu ohrožení nebo vztyčením zabezpečovací konstrukce umožňující bezpečný průchod, ani když sám zabezpečení ohroženého prostoru nezajistil, ačkoli k tomu byl ve smyslu nařízení vlády č. 362/2005 Sb. povinen. Podle § 14 odst. 1 zák. č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, byl obžalovaný povinen jako zadavatel stavby písemně určit jednoho nebo více koordinátorů s přihlédnutím k druhu a velikosti stavby a její náročnosti na koordinaci opatření k zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce na staveništi, neboť musel vědět, že budou na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele. Koordinátor musí být určen při přípravě stavby od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení do jejího předání zadavateli stavby a při realizaci stavby od převzetí staveniště prvním zhotovitelem do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby. Podle nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších

požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky, přílohy V. Zajištění pod místem práce ve výšce a v jeho okolí, je dána povinnost podle čl. 1 vždy bezpečně zajistit prostory, nad kterými se pracuje, a v nichž vzhledem k povaze práce hrozí riziko pádu osob nebo předmětů. **V jednání (nekonání) obžalovaného lze spatřovat zavinění ve formě nevědomé nedbalosti podle § 16 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, neboť porušil důležitou povinnost stanovenou v § 152 odst. 1 zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu**, podle kterého je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby; tato povinnost se týká i terénních úprav a zařízení. Nařízením vlády č. 362/2005 Sb. je dána zároveň povinnost při provádění prací ve výšce (tj. prací na fasádě objektu, výměna střešní krytiny, výměna oken apod.) zajistit ohrožený prostor pod místem práce ve výšce, v němž hrozí riziko pádu osob nebo předmětů, jak ukládá § 4, příloha V. bod 1. Ohrožený prostor musí být v jeho plné šíři zajištěn – příloha V. bod 2. Zároveň soud I. stupně **pochybil i ve výroku o náhradě škody**, když odkázal Zdravotní pojišťovnu ministerstva vnitra České republiky s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, ačkoli se k trestnímu řízení připojila Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky.

7. Usnesení 4 To 460/2018 – 624 – Krajský soud V Českých Budějovicích jako odvolací orgán

- Žalovaní xxxx a yyyy – odvolání
- **rozsudek částečně zrušuje, a to v obou výrocích o náhradě škody. Poškození a Vojenská zdravotní pojišťovna ČR, nepřipouštějí k trestnímu řízení s nárokem náhrady škody**

Skutkový stav:

Rozsudkem soudu I. stupně byli obžalovaní uznáni vinnými přečinem těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1 tr. zákoníku, a odsouzeni za něj každý k peněžitému trestu ve výměře 20 000 Kč se stanovením náhradního trestu odnětí svobody v délce tří měsíců. Oba obžalovaní byli zavázáni k povinnosti solidárně zaplatit poškozeným 97 730 Kč a Vojenské zdravotní pojišťovně 89 456 Kč.

Argumentace:

Soud I. stupně shledal, že se obžalovaní přečinu dopustili zjednodušeně řečeno tím, že jako jednatele společnosti XXXXX s.r.o. provádějící renovaci mateřské školy v XXXXX XXXXX nezajistili, aby lešení potřebné k provádění prací bylo postaveno odborně způsobilou osobou, v důsledku čehož byla v lešení postaveném nezjištěnou osobou použita dřevěná podlážka s nevyhovující únosností, a takto postavené lešení nechali užívat zaměstnanci a další osoby činné na stavbě, přičemž se závadová podlážka prolomila pod zaměstnancem, který po pádu z výšky nejméně dvou metrů narazil na konstrukci lešení či hranu dřevěného bednění vodovodní šachty a utrpěl vážné zranění což si vyžádalo léčení v délce několika měsíců.

Proti rozsudku podali obžalovaní odvolání, v němž nesouhlasí se závěrem soudu I. stupně, kdy stav podlážky nemohl být odpovídající již v době její instalace do lešení, neboť po lešení se pohybovala řada osob, a to i se značnou hmotností, a přesto žádná nezaznamenala jakýkoli problém. Fotodokumentace ve spise neprokazuje, jak opticky předmětná podlážka vypadala před nehodou, a zda tedy její vnitřní hniloba byla navenek objektivně seznatelná. Odvolatelé dále zdůraznili, že lešení v místě pádu poškozeného stavěl zzzzz jako odborně způsobilá osoba, lešení opakovaně také užíval tělnatý koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP)

www, a kromě toho je v jejich dobré víře v kvalitu lešení posilovaly jak vlastní kontroly lešení, tak i kontroly prováděné zaměstnanci, přičemž nikdo nesignalizoval nic závadného.

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru, že obžalovaní se mýlí, pokud dovozují, že podstatou jejich odpovědnosti je skutečnost, že nerozpoznali (ne)kvalitu jedné z podlažek lešení. Taková skutečnost by byla jádrem dokazování v případě, že by byla podána obžaloba proti odborně způsobilé osobě oprávněné zbudovat dočasné stavební konstrukce. V projednávaném případě však nejde o to, že by lešení bylo nedbale zbudováno odborně způsobilou osobou, ale jádro věci tkví právě ve skutečnosti, že odborně způsobilá osoba lešení nebudovala a zbudoval je někdo jiný. Obžalovaní tedy nejsou viněni z toho, že by měli rozpoznat (ne)kvalitu podlažky, ale jejich odpovědnost je dovozována ze skutečnosti, že k provedení odborné činnosti (ke stavbě lešení) nepřibrali odborně způsobilou osobu, jak jim coby subjektům jednajícím za zaměstnavatele ukládá nařízení vlády č. 362/2005 Sb. ve svém ustanovení § 3 odst. 2 konkretizovaném pak v bodě VII/5 své přílohy. Kdyby obžalovaní dodrželi stanovený postup, totiž nechali lešení zbudovat odborně způsobilou osobou, a takové lešení řádně převzali pravým a realitě odpovídajícím předávajícím protokolem (viz rovněž bod VII/5 přílohy k vládnímu nařízení č. 362/2005 Sb.), pak by nebyla řešena jejich odpovědnost za nehodový děj, ale muselo by být šetřeno a dokazováno, zda odborně způsobilá osoba mohla a měla čas odhalit prohnitou podlažku. Tím, že však obžalovaní odborně způsobilou osobu ke stavbě lešení nepřibrali, založili tím pochybení, které pak bylo jednou z příčin, bez níž by nehodový děj nenastal.

Krajský soud dále dospěl k závěru, že soud I. instance pochybil ve výroku o náhradě škody. Ta byla v projednávaném případě přivozena škůdcem – právnickou osobou XXXXX s.r.o. a tento škůdce za způsobenou škodu také dle § 2914 o.z. odpovídá. Obžalovaní sice za způsobený následek nesou trestní odpovědnost jako fyzické osoby ovládající škůdce, charakter jejich počínání však nezakládá žádný mimořádný exces z jejich pravidelné činnosti tak, aby bylo možno dovozovat, že stíhané jednání se odehrálo mimo rámec aktivit subjektu, za který jednali, a uzavírat, že obžalovaní jsou za způsobenou škodu odpovědni jako fyzické osoby vedle něho nebo dokonce nezávisle na něm. Krajský soud proto uzavřel, že u obžalovaných, vůči nimž jsou jako proti fyzickým osobám uplatňovány vznesené nároky, je nedostatek pasivní legitimace a rozhodování o takových nárocích proto nemělo být do trestního řízení vůbec připuštěno.

8. Usnesení 17 Co 331/2018-325 – Krajský soud v Ústí nad Labem jako soud odvolací

- Žalobkyně: Hortech s.r.o
- Žalovaný: Kovo Děčín s.r.o

Rozsudek se zrušuje a vrací soudu I. Stupně k dalšímu řízení

Skutkový stav:

Okresní soud v Děčíně uložil žalované ve výroku I. povinnost zaplatit žalobkyni částku 18 513 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z částky 18 513 Kč. Dále okresní soud zamítl ve výroku II. žalobu co do částky 14 157 Kč s příslušenstvím. Ve výroku III. rozhodl o nákladech řízení a to tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo. V odůvodnění rozsudku

Okresní soud v Děčíně konstatoval, že žalobkyně se podanou žalobou domáhala zaplacení částky 32 670 Kč s příslušenstvím z titulu smlouvy o dílo uzavřené mezi stranami, **jejímž předmětem byl výkon funkce technického dozoru investora a koordinátora bezpečnosti a zdraví při práci** (dále jen BOZP) žalobkyně při výstavbě výrobní haly v areálu KOVO Děčín, za sjednanou cenu dle objednávky ze dne 25. 2. 2014 č. 0315022014 ve výši 32 670 Kč měsíčně. Žalobní nárok se pak konkrétně týká smluvní odměny za měsíc září 2014, za který žalobkyně žalované vystavila fakturu ze dne 1. 10. 2014 č. FH65- 14 se splatností 16. 10. 2014, kterou žalovaná ani na výzvu neuhradila.

Argumentace:

Okresní soud V Děčíně konstatoval ve svém rozhodnutí, že mezi účastníky bylo nesporným, že na základě objednávky č. 0315022014 ze dne 25. 2. 2014 měla žalobkyně od 1. 3. 2014 **vykonávat pro žalovanou činnost technického dozoru a koordinátora bezpečnosti** za sjednanou cenu 27 000 Kč (32 670 2 17 Co 331/2018 Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Hrochová Kč s DPH) měsíčně. Soud I. stupně dospěl k závěru, že žalobkyně v únoru 2014 uzavřela s žalovanou smlouvu, na základě které žalobkyně od 1. 3. 2014 vykonávala pro žalovanou činnost technického dozoru a koordinátora bezpečnosti za paušální cenu 32 670 Kč s DPH měsíčně. Po právní stránce vyhodnotil soud I. stupně předmětný vztah jako **platně uzavřenou smlouvu o dílo dle § 2586 a násl. z. č. 89/2012 Sb.** Dle soudu I. stupně z této smlouvy vzniklo objednateli (žalované) právo, aby pro něj zhotovitel (žalobkyně) dle zadání provedla dílo, čemuž souvztažně odpovídá povinnost objednatele (žalované) zaplatit sjednanou cenu díla. Cena díla byla ujednána tak, že byla stanovena paušální měsíční cena. Žalobkyně nevydala žalované písemné potvrzení o převzetí objednávky díla, s tímto však zákon nespojuje žádnou sankci (např. neplatnost smlouvy). Soud I. stupně současně dospěl k závěru, že jsou naplněny všechny podmínky k postupu dle § 2620 odst. 1, 2 OZ, neboť cena byla ujednána pevnou měsíční částkou, a tedy nemůže ani objednatel ani zhotovitel žádat změnu ceny proto, že si dílo vyžádalo jiné úsilí nebo jiné náklady, než bylo dohodnuto. Je zřejmé, že strany se dohodly na ukončení spolupráce 30. 9. 2014, nicméně s ohledem na zjištěné skutečnosti, kdy žalobkyně prokazatelně od 17. září funkci TDI a BOZP nevykonávala, neboť byla na zahraniční dovolené a od 22.9. Funkci TDI vykonával pan xxxxx, rozhodl soud o ukončení smlouvy k 17. 9. 2014, přičemž žalobkyni za období sedmnácti dnů přiznal cenu dle smlouvy $[(17/30) \times 27\ 000] \times 1,21 = 18\ 513$ Kč včetně DPH. Žalovaná cenu za měsíc září 2014 neuhradila. Ode dne prodlení (tj. ode dne následujícího po dni, kdy měla být cena dle splatnosti faktury uhrazena – 17. 10. 2014) pak má žalobkyně právo požadovat úrok z prodlení v souladu s § 1970 občanského zákoníku ve výši vyplývající z nařízení vlády č. 351/2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Proti tomuto rozhodnutí podala v zákonem stanovené lhůtě žalovaná odvolání a to do výroku I. a III. předmětného rozsudku. Žalovaná v této souvislosti nesouhlasila se závěrem soudu I. stupně o řádném výkonu funkce žalobkyně pro žalovanou a poukazuje na výslech svědků, když z výslechu svědka vyplývá, že činnost žalobkyně pro žalovanou rozhodně standardní nebyla, naopak byla nedostatečná. Současně uvedla, že tedy nelze souhlasit s tím, že by ze všech opatřených důkazů vyplývalo, že práce žalobkyně pro žalovanou byla standartní. Žalovaná v závěru svého odvolání zcela nesouhlasila s právním posouzením věci dle § 620 odst. 1 a 2 OZ, kdy měla to být právě žalobkyně, která měla kontrolovat, jak zhotovitel svou činnost provádí. Žalovaná tudíž zrekapitulovala, že žalobkyně nevykonávala řádně svou činnost, a to též v měsíci září 2014, navíc v této době svou činnost vykonávala pouze po část měsíce, když byl jednatel na dovolené a nezajistil činnost jinou osobou.

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru, že předmětný právní vztah je nutno posoudit dle ustanovení § 2430 a násl. z. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, **upravující smlouvu příkazní**, přičemž služby technického dozoru při provádění staveb či služby kontroly dodržování bezpečnosti práce jsou typickou příkazní činností, **byť bývá častým jevem chybné posouzení této činnosti jako smlouvy o dílo**. Je tedy nutné posoudit práva a povinnosti účastníků, resp. stran této příkazní smlouvy, dle ust. § 2430 až § 2443 z. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Z výše uvedených důvodů krajský soud rozsudek ve výrocích I. a III., napadených odvoláním, dle § 219a odst. 2 o.s.ř. zrušil a věc vrátit soudu I. stupně k dalšímu řízení.

9. Usnesení 19 Co 857/2018 – 348 – Krajský soud v Českých Budějovicích jako odvolací soud

- Žalobkyně: xxxx
- Žalovaný: Ideal Automotive Bor

Rozsudek se zrušuje a vrací soudu I. Stupně k dalšímu řízení

Rozsudek soudu I. stupně se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení

Skutkový stav:

Soud I. stupně žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti částku ve výši 150.901 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně jdoucím z této částky od 1. 3. 2016 do zaplacení a dále žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti částku ve výši 143.156 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně jdoucím z částky 1.275 Kč od 1. 3. 2016 do zaplacení a z částky 66.221 Kč od 1. 1. 2017 do zaplacení, dále s úrokem z prodlení ve výši 8,5 % ročně jdoucím z částky 11.943 Kč od 10. 3. 2018 do zaplacení, z částky 56.651 Kč od 10. 3. 2018 do zaplacení a z částky 7.066 Kč od 10. 3. 2018 do zaplacení. Současně žalobu v části týkající se úroku z prodlení ve výši 8,05 % ročně jdoucím z částky 11.943 Kč od 1. 1. 2017 do 9. 3. 2018 a úroku z prodlení ve výši 8,5 % ročně jdoucím z částky 56.651 Kč od 1. 1. 2018 do 9. 3. 2018 a z částky 7.066 Kč od 1. 2. 2018 do 9. 3. 2018, **zamítl**. Žalované pak uložil povinnost zaplatit žalobkyni na nákladech řízení před soudem prvního stupně částku 44.367,10 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku a v téže lhůtě uložil žalované povinnost zaplatit České republice, na účet Okresního soudu ve Strakonici, na soudním poplatku z žaloby 14.703 Kč a dále na nákladech řízení částku 5.497,90 Kč.

Argumentace:

Soud I. stupně měl za prokázané, že žalobkyně byla u žalované zaměstnána na základě pracovní smlouvy ze dne 31. 5. 2010 na pozici šička, a to na plný úvazek. Žalobkyně se domáhá náhrady škody na zdraví s odůvodněním, že dne 22. 3. 2014 utrpěla na pracovišti úraz, ke kterému došlo

v okamžiku, kdy šila těžký koberec, kdy musela na koberec náhle zatlačit, aby jej dostala na stroj pod jehlu. Při zatlačení na koberec jí v ruce prasklo, pocítila prudkou bolest a s rukou nemohla hýbat. Utrpěla podvrtnutí a zhmoždění zápěstního kloubu vlevo, příčinou tvrzeného poškození zdraví byl tlak na koberec levou horní končetinou. Žalobkyni byl následně přiznán invalidní důchod I. stupně. Ze znaleckého posudku dále vyplynulo, že přiznání invalidního důchodu žalobkyni má přímou souvislost s pracovním úrazem ze dne 22. 3. 2014. Soud I. stupně tak dospěl k závěru, že škoda nastala následkem pracovního úrazu, dovodil, že poškození zdraví žalobkyně je v příčinné souvislosti s úrazovým dějem a učinil závěr o tom, že nárok na náhradu za ztrátu na výdělek po dobu pracovní neschopnosti a po skončení pracovní neschopnosti je dán.

Proti rozsudku soudu I. stupně bylo podáno ze strany žalované odvolání v němž konstatuje, že soud I. stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a závěrům o skutkovém stavu věci, neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržený důkaz revizním lékařským posudkem, skutková zjištění, která řádně provedl, nesprávně hodnotil. Žalovaná byla toho názoru, že soud I. stupně nesprávně hodnotil jak znalecký posudek, tak doplnění znaleckého posudku i výslech znalce. Znalecký posudek měl řešit dvě stěžejní otázky, otázku existence pracovního úrazu a **otázku příčiny trvalé nezpůsobilosti zaměstnance vykonávat konkrétní práci. Právě absencí odpovědi na druhou otázku je zdůvodňováno rozhodnutí odvolacího soudu o nevydání mezitímního rozhodnutí.** Žalovaná setrvala na svém stanovisku o tom, že o pracovní úraz se nejedná. Soud I. stupně nesprávně hodnotil výslech svědkyně xxxx a žalobkyně. Podle žalované měl soud z provedených důkazů zjistit, že k žádnému zevnímu vlivu nedošlo, že tuto namáhavou práci vykonávala žalobkyně dlouhodobě a že se nemohlo jednat o okamžité nutné vzepětí sil ve smyslu pojmu pracovní úraz.

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru na základě zadaného znaleckého posudku, že v současné době uváděné zdravotní potíže kromě „bolesti ruky“ nemají přímou souvislost s úrazem. Z výše uvedeného učinil závěr o tom, že v období, po které se žalobkyně domáhá náhrady za ztrátu na výdělek, byl zbývající pracovní potenciál žalobkyně plně využit, zkrácení pracovního úvazku zdravotnímu stavu žalobkyně zcela odpovídalo. Nárok na náhradu za ztrátu na výdělek po skončení pracovní neschopnosti vzniká dnem, kdy došlo k poklesu (ztrátě) výdělků. Výdělek dosahovaný žalobkyní při výkonu méně placené práce ve zkráceném pracovním úvazku je nutno ve smyslu ust. § 371 zákoníku práce a ust. § 271b zákoníku práce považovat za „výdělek dosahovaný po pracovním úrazu“ a rozdílem mezi průměrným výdělkem před vznikem škody a dosahovaným nižším výdělkem poté, s připočtením invalidního důchodu poskytovaného z téhož důvodu, je vyjádřeno snížení pracovní způsobilosti žalobkyně a výše škody, která jí v důsledku toho vzniká.

Krajský soud dále dospěl k závěru, že Soud I. stupně pochybil při valorizování průměrného výdělků. Odvolací soud je toho názoru, že nařízení vlády č. 351/2015 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výdělek po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých podle pracovníprávních předpisů (nařízení o úpravě náhrady) upravuje průměrný výdělek rozhodný pro výpočet náhrady za ztrátu na výdělek, popř. zvýšení podle pracovníprávních předpisů tak, že tento průměrný výdělek rozhodný pro výpočet náhrady za ztrátu na výdělek, se zvyšuje o 40 Kč, tedy o 40 Kč měsíčně a nikoliv 40 Kč denně, jak uvádí okresní soud. Při dalších valorizacích pak nutno mít na zřeteli, že je třeba valorizovat ve smyslu § 1 nařízení vlády č. 433/2016 Sb. a nařízení vlády č. 406/2017 Sb., výdělek za předchozí rok již oproti průměrnému výdělků valorizovaný a nikoliv počáteční průměrný výdělek rozhodný pro výpočet náhrady za ztrátu na výdělek.

10. Rozsudek 55 Co 398/2009 – 277 – Městský soud v Praze jako odvolací soud

- Žalobce: Petr K.
- Žalovaný: Zdeněk Kutnohorský
- Vedlejší účastník: Česká pojišťovna a.s.

Rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje, v části o nákladech řízení se mění

Skutkový stav:

Rozsudkem soud I. stupně **uložil žalovanému** povinnost zaplatit žalobci částku 452.344,80 Kč s 9 % úrokem ročně za dobu od 11. 4. 2006 do 31. 12. 2006, s 9,5 % úrokem ročně za dobu od 1. 1. 2007 do 30. 6. 2007, s 9,75 % úrokem ročně za dobu od 1. 7. 2007 do 31. 12. 2007, s 10,5 % úrokem ročně za dobu od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2008, s 10,75 % úrokem ročně za dobu od 1. 7. 2008 do 31. 12. 2008, s 9,25 % úrokem ročně za dobu od 1. 1. 2009 do 18. 2. 2009 a za dobu od 19. 2. 2009 do zaplacení s ročním úrokem ve výši, která v každém jednotlivém kalendářním pololetí trvání prodlení odpovídá v procentech součtu čísla 7 a výše limitní sazby pro dvoutýdenní repo operace České národní banky vyhlášené ve Věstníku České národní banky a platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku. Současně žalobu **zamítl** v části, v níž se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 185.781,60 Kč, 9 % úroku ročně z částky 638.126,40 Kč za dobu od 26. 1. 2006 do 10. 4. 2006, a úroky z částky 185.781,60 Kč ve výši 9 % ročně za dobu od 11. 4. 2006 do 31. 12. 2006, ve výši 9,5 % ročně za dobu od 1. 1. 2007 do 30. 6. 2007, ve výši 9,75 % ročně za dobu od 1. 7. 2007 do 31. 12. 2007, ve výši 10,5 % ročně za dobu od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2008, ve výši 10,75 % ročně za dobu od 1. 7. 2008 do 31. 12. 2008, ve výši 9,25 % ročně za dobu od 1. 1. 2009 do 18. 2. 2009 a za dobu od 19. 2. 2009 do zaplacení a ročního úroku ve výši, která v každém jednotlivém kalendářním pololetí trvání prodlení odpovídá v procentech součtu čísla 7 a výše limitní sazby pro dvoutýdenní repo operace České národní banky vyhlášené ve Věstníku České národní banky a platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí. Dále řízení **zastavil** v části, ve které se žalobce domáhá po žalovaném zaplacení 97.600,- Kč s 9 % úrokem ročně za dobu od 26. 1. 2006 do zaplacení. Žalovanému a vedlejšímu účastníku na straně žalovaného **uložil povinnost společně a nerozdílně zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12.690,10 Kč k rukám zástupkyně žalobce do tří dnů od právní moci rozsudku**. Žalobci uložil povinnost zaplatit České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 10 38,5 % nákladů řízení, které platil stát, a jejichž výše bude stanovena samostatným usnesením a žalovanému a vedlejšímu účastníku na straně žalovaného uložil povinnost zaplatit společně a nerozdílně České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 10 61,5 % nákladů řízení, které platil stát. Usnesením ze dne 30. 9. 2009 soud I. stupně určil výši těchto nákladů, které je povinen zaplatit žalobce, částkou 9.413,25 Kč, a výši těchto nákladů, které jsou povinni zaplatit společně a nerozdílně žalovaný a vedlejší účastník, částkou 15.036,75 Kč.

Argumentace:

Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalobce byl v době úrazu (amputace pravé ruky nad zápěstím) v pracovním poměru u žalovaného a pracoval jako pomocný dělník, který měl ostatním pracovníkům asistovat a pomáhat, pokud bylo potřeba. Soud I. stupně po právní stránce posoudil předně podle ust. § 190 odst. 1 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění účinném do 31. 12. 2006 (dále jen „zák. práce“) a podle § 25 nařízení vlády 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony, ve znění účinném do 31. 12. 2006, a dospěl k závěru, že úraz žalobce ze dne 6. 2. 2004 **je pracovním úrazem**, neboť k němu došlo při plnění pracovního úkolu. Odkázal na ustálenou rozhodovací praxi soudů, dle níž je pro závěr, zda zaměstnanec plnil pracovní úkoly, významné, zda z hlediska věcného, místního i časového objektivně jde o činnost

konanou pro zaměstnavatele. K úrazu žalobce došlo v rámci jeho pracovní doby, na místě, kam byl žalovaným jako svým zaměstnavatelem vyslán, a při činnosti, která sledovala splnění pracovního úkolu zaměstnavatele. Soud i. stupně nepřihlédl k názoru žalovaného i vedlejšího účastníka, kteří uplatnili úplné i částečné zproštění se odpovědnosti za pracovní úraz podle ust. § 191 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) zák. práce, když tvrdili, že žalobce svým jednáním porušil ustanovení § 73 odst. 1 písm. a), c), § 132 odst. 2 a § 135 odst. 4 písm. d) zák. práce, s poukazem na to, že neuvedli žádné konkrétní právní nebo ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které měl žalobce svým zaviněným jednáním porušit. Názor žalovaného, jímž se částečně zprostil odpovědnosti za způsobenou škodu v rozsahu 70 %, neboť dle jeho názoru žalobce jednal lehkomyšlně, když začal pracovat na stroji, který neznal a s jehož obsluhou a bezpečným zacházením nebyl seznámen a pro ně vyškolen, a jeho jednání lze proto charakterizovat jako nebezpečné riskování a hazardérství, soud I. stupně tuto obranu shledal částečně důvodnou. Dospěl k závěru, **že žalovaný se ve smyslu ust. § 191 odst. 2 písm. c), odst. 3 zák. práce částečně zprostil odpovědnosti, když míra spoluzavinění žalobce na úrazu dosáhla 20 %.**

Proti rozsudku podali odvolání oba účastníci i vedlejší účastní.

Žalovaný podaným **odvoláním** napadl výroky I., IV., V. a VI., z důvodů, že soud I. stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním (§ 205 odst. 2 písm. e) o.s.ř.) a jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř.). Podle názoru žalovaného tvrzení svědka P., žalobce, žalovaného a dalších svědků vykazují zásadní rozpory, na něž žalovaný konkrétně poukázal. Pokud jde o právní posouzení, pak žalovaný považoval za nesprávné posouzení míry zavinění žalobce, když se soud nezabýval závěry Ing. Horníčkové, znalkyně z oboru BOZP. 20% míra spoluzavinění je nepřiměřená prokázanému faktu, že žalobce se dopustil hazardérského jednání, čímž vybočil z obvyklého rámce pracovního jednání, kterým bylo dle pracovního úkolu žalovaného pouze nakoupení plechů a na nich provedení zakreslení budoucích stříhů pro stroj a jako pomůcky pro pracovníky jiného zaměstnavatele, kteří stříhy na padacích nůžkách museli provést. Závěr soudu I. stupně, že žalovaný nespecifikoval předpisy, které žalobce svým jednáním porušil, nemá oporu v provedeném dokazování, když soud I. stupně opomněl zohlednit prokázané porušení předpisů BOZP, kterého se žalobce svým hazardérským jednáním dopustil. (konkrétně ust. §§ 73 odst. 1 písm. a), písm. c), d), 132 odst. 2, § 135 odst. 4 písm. d) a 191 odst. 5 zák. práce). Současně uvedl, že zproštění se odpovědnosti žalovaného podle § 191 odst. 1 písm. a) zák. práce bylo prokázáno ve vyšší míře, než shledal soud I. stupně, když žalovaný se zprostil odpovědnosti rovněž z důvodů dle § 191 odst. 2 písm. c) zák. práce, neboť žalobce jednal lehkomyšlně.

Vedlejší účastník na straně žalované podal odvolání proti výrokům I., IV. a VI. Namítal zejména, že z výpovědi žalobce je zřejmé, že si není jist tím, že by pokyn k započítání stříhání plechů vzešel od kolegy P.. Je proto názoru, že soud došel na základě provedených důkazů k nesprávnému skutkovému zjištění. Je zřejmé, že žalobce vinou svého lehkomyšlného jednání nese část škody sám, přičemž výše spoluzavinění je dána v rozsahu nejméně 50 %, když žalovaný se částečně liberoval dle § 191 odst. 2 písm. c) zák. práce. Vedlejší účastník nesouhlasí se souběhem hodnocení položek 015 a 016 dle vyhl. č. 440/2001 Sb., neboť zastává názor, že položka 016 se má používat pouze v případech, kdy nedošlo k přímému viditelnému poranění při úrazu, ale kdy důsledkem působení otřesných zážitků nebo jiných nepříznivých psychologických činitelů a tísnivých situací došlo ke značnému zhoršení psychického stavu. Souběh uvedených položek je obecně považován za duplicitní.

Žalobce podal odvolání pouze proti nákladovým výrokům (IV., V. a VI.). Namítl, že soud I. stupně měl rozhodnout o nákladech řízení podle ust. § 142 odst. 3 o.s.ř.

Právní věta:

Městský soud v Praze dospěl k závěru, že odvolání žalovaného a vedlejšího účastníka důvodná nejsou, odvolání žalobce v oblasti nákladů řízení důvodné je. Městský soud se ztotožnil se závěrem soudu I. stupně, že úraz žalobce je pracovním úrazem, neboť k němu došlo při plnění úkolů pro zaměstnavatele. Dle ustálené soudní praxe (viz. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 21 Cdo 454/2002) je pro závěr, zda zaměstnanec plnil pracovní úkoly, rozhodující, zda z hlediska věcného, místního i časového jde objektivně o činnost konanou pro zaměstnavatele. Žalobce byl zaměstnán jako pomocný dělník, úkolem kterého bylo být „k ruce“, tedy plnit pracovní úkoly dle pokynů daných žalovaným (zaměstnavatelem) nebo ostatními zaměstnanci. Žalobce se v daném případě řídil pokynem staršího a zkušenějšího kolegy svědka P., který vypověděl, že pokyn k nastříhání plechů vzešel od něho. Soud I. stupně proto nepochybil, když uzavřel, že se v daném případě jedná o pracovní úraz. Soud I. stupně dále zcela správně neshledal podmínky pro úplné, resp. částečné zproštění odpovědnosti zaměstnavatele podle § 191 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) zák. práce, neboť žalovaný ani vedlejší účastník, na nichž v tomto směru spočívalo břemeno tvrzení a břemeno důkazní, přes poučení soudu neoznámili žádný konkrétní bezpečnostní předpis, který by žalobce porušil. Liberace dle ust. § 191 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) zák. práce však vyžaduje porušení konkrétních předpisů, když porušení předpisů obecného charakteru nemůže mít za následek zproštění se odpovědnosti za škodu. Nestačí tedy tvrdit, že zaměstnanec nedodržel obecné předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nýbrž v daném případě bylo třeba označit např. právní předpis, který by upravoval práci na padacích nůžkách a v něm ustanovení, které měl žalobce porušit. Navíc žalovaný ani neprokázal, že by žalobce byl řádně proškolen z bezpečnostních předpisů, jak podrobně žalobce rozvedl ve vyjádření. Soud I. stupně příležitostně na daný případ aplikoval ust. § 191 odst. 2 písm. c) zák. práce, když není pochyb, že žalobce dne xxxxx jednal v rozporu s obvyklým způsobem chování tak, že je zřejmé, že ač neporušil právní nebo ostatní předpisy nebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jednal lehkomyšlně a musel si přitom být vzhledem povaze uvedeného stroje a své kvalifikaci a zkušenostem vědom, že si může přivodit újmu na zdraví, dopustil se tedy tzv. kvalifikované lehkomyšlnosti, a tudíž se zaměstnavatel částečně své odpovědnosti za škodu vzniklou žalobci zprostil. Soud I. stupně nepochybil ani při stanovení míry spoluzavinění žalobce. Městský soud považuje 20% spoluúcast žalobce za přiměřenou a odpovídající všem zjištěným okolnostem. Městský soud současně dospěl k závěru, že společnost DAMA spol. s r. o. nezajistila bezpečnost a ochranu zdraví při práci pro osoby, které se s jejím vědomím zdržovaly na pracovišti tím, že na pracovišti neumístila bezpečnostní značky a signály. Městský soud nesdílel názor vedlejšího účastníka, že pokud žalobce nedochází na léčení přímo k psychiatrovi, nemůže mít trvalé následky v této oblasti. Psychický stav žalobce hodnotili dva soudní znalci, Doc. MUDr. Baštecký a MUDr. Krekule, přičemž oba určili souběžně položku 015 a 016 přílohy 2 vyhl. č. 440/2001 Sb., přičemž MUDr. Krekule si své závěry obhájil i ve výpovědi před soudem I. stupně. U položky 016 jde o rozvoj posttraumatické stresové poruchy, tedy u této položky není třeba žádného tělesného poranění, zatímco u pol 015 jde o rozvoj depresivních stavů v rámci vážného tělesného poranění, přičemž oba druhy psychických obtíží mohou existovat vedle sebe a nevylučují se.

11. Rozsudek 23 Co 3/2015 – 85 – Městský soud v Praze jako odvolací soud

- Žalobce: a) Martin Č., b) Jana Č., c) Lukáš Č., d) Marek Č)
- Žalovaný: Potápěčská stanice a.s.
- Vedlejší účastník: Kooperatva, a.s., Vienna Insurance Group,

Rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje, v části o nákladech řízení se mění tak, že se žalované nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

Skutkový stav:

Rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, kterou se žalobci a) a b) domáhali po žalované každý zaplacení částky 120.000 Kč a žalobci c) a d) každý částky 175.000 Kč, dále rozhodl, že žalobci jsou povinni uhradit žalované na náhradě nákladů řízení částku 39.784,80 Kč, a konečně vyslovil, že ve vztahu vedlejšího účastníka řízení a žalobců nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Takto soud I. stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobci a) a b), jako rodiče zemřelého Filipa Č., nar. xxxxx(dále jen „zemřelý“), jakož i žalobci c) a d), jako sourozenci zemřelého, domáhali po žalované zaplacení shora uvedených částek z titulu jednorázového odškodnění pozůstalých s tvrzením, že zemřelý byl zaměstnán jako potápěč u žalované, přičemž dne xxxxx zemřel při plnění svých pracovních povinností, a to v důsledku udušení z utopení s tím, že smrt zemřelého byla v přímé příčinné souvislosti s porušením právních povinností zaměstnance žalované - Róberta Z. (případně zaměstnanců - Róberta Z. a Petra A.).

Argumentace:

Soud I. stupně v odůvodnění svého rozsudku vyšel ze zjištění, že k úmrtí zemřelého došlo při plnění pracovních povinností, když se tohoto dne účastnil potápěčských prací na vodním díle Xxxxx v Xxxxx, které spočívaly ve vyčištění nánosu bahna zanesené spodní výpusti pod vodní hladinou rybníka; smrt byla v přímé souvislosti se špatně zvoleným pracovním postupem, který měl za žalovanou zpracovávat její zaměstnanec Róbert Z. Věc byla projednávána v trestním řízení sp. zn. 2 T 47/2012 s tím, že ze strany R. Z. došlo k porušení povinnosti na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, přičemž smrt zemřelého byla v příčinné souvislosti s porušením těchto povinností; žalovaná po úmrtí zemřelého prostřednictvím pojišťovny vyplatila žalobcům a) a b) – rodičům zemřelého - částku 240.000 Kč (pro každého 120.000 Kč), a to dne 07. 05. 2012, přičemž již dne 10. 10. 2011 vyplatila těmto žalobcům částku 100.000 Kč (cit.): „na úhradu prvních nezbytných nákladů spojených s vybavením pohřbu a věcnou škodu, uhradil pohřeb“. Pokud jde o právní stránku věci, soud I. stupně předeslal, že žalobci své dílčí nároky opřeli o ust. § 420 a následující obč. zák., dále o ust. § 444 a následující obč. zák., jakož i o ust. § 427 obč. zák.; následně [to po citování ust. § 375 odst. 1 písm. b), d) a ust. § 378 odst. 1 zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění účinném v době úmrtí zemřelého (dále jen „zákoník práce“), jakož i po citování závěrů rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 08. 04. 2010 sp. zn. 21 Cdo 1084/2009] soud I. stupně uzavřel, že (cit.): „V daném případě je nárok na náhradu škody odvozen od porušení povinností zaměstnance, jedná se o nárok podle zákoníku práce a nepřipadá v úvahu výměr podle občanského zákoníku. Výše uvedené vyplývá i z judikátu Nejvyššího soudu viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1084/2009. Z výše pokračování 3 23Co 3/2015 uvedeného

vyplývá, že za nárok na náhradu škody vzniklý úmrtím zaměstnance, zodpovídá zaměstnavatel podle zákoníku práce podle ustanovení § 375 zákoníku práce...“; vzhledem k tomu, že žalovaná již vyplatila zákonné nároky na odškodnění pozůstalých a uhradila věcnou škodu, přičemž v úvahu nepřipadá postup podle občanského zákoníku, soud I. stupně žalobu v celém rozsahu zamítl, přičemž o náhradě nákladů řízení mezi žalobci a žalovanou rozhodl s odkazem na ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., a mezi žalobci a vedlejším účastníkem na straně žalované pak podle ust. § 142 odst. 2 o. s. ř. s tím, že vedlejší účastník náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Proti tomuto rozsudku bylo podáno žalobci odvolání v němž, nesouhlasili se závěrem, že pouhá skutečnost o úmrtí zemřelého při plnění pracovních úkolů vede bez dalšího k vyloučení odpovědnosti podle § 420 a násl. obč. zák. v případě, že současně není dána odpovědnost jiné osoby podle obč. zák. Takový závěr fakticky znamená, že pokud zemře zaměstnanec, který je svobodný, bezdětný a nežije s rodiči ve společné domácnosti, a to v důsledku porušení právní povinnosti jiného zaměstnance (kolegy), pak žádná osoba nemá nárok na náhradu škody, když podle zákoníku práce mají nárok na odškodnění jen manželka, děti a rodiče, kteří žijí se zemřelým ve společné domácnosti (a podle obč. zák. podle závěru soudu I. stupně nárok na náhradu škody nevznikne). Stran poukazu soudu I. stupně na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1084/2009 žalobci namítli, že toto rozhodnutí nelze bez dalšího aplikovat na daný případ, když zmíněné rozhodnutí řeší případ, kdy smrt zaměstnance byla způsobena výlučně jím samým, nikoliv porušením právních povinností třetí osoby; naproti tomu v tomto případě byla smrt zemřelého způsobena prokazatelně porušením právních povinností třetí osoby - R. Z., který byl primárně odpovědný za vzniklou škodu, ovšem ve smyslu ust. § 420 obč. zák. za škodu odpovídá žalovaná; to, že je osoba odpovědná totožná s osobou žalované (zaměstnavatele zemřelého) je v daném případě nerozhodná. Žalobci uzavřeli, že mají nárok na náhradu škody podle § 420 obč. zák., a to ve spojení s ust. § 444 odst. 3 obč. zák. s tím, že závěr soudu I. stupně o existenci odpovědnosti žalované pouze podle zákoníku práce je nesprávný.

Právní věta:

Městský soud v Praze dospěl k závěru, že spornou otázku, na jejímž řešení závisí rozhodnutí v předmětné věci, tzn. (právní) otázka, zda v případě konkurence pracovněprávní odpovědnosti zaměstnavatele za škodu vzniklou pracovním úrazem zaměstnance s následkem smrti (§ 366 odst. 1 zákoníku práce, a to ve spojení s ust. § 375 odst. 1 zákoníku práce) a občanskoprávní odpovědnosti podle ust. § 420 obč. zák. mohou být práva pozůstalých ve vztahu k zaměstnavateli řešena též (a to na základě volby pozůstalých) podle ust. § 444 odst. 3 obč. zák. či výlučně podle ust. § 378 zákoníku práce posoudil správně, kdy shodně dospěl k závěru, že žalobcům nepřisluší žalobou uplatnění dílčí nároků podle úpravy v obč. zák.,. Při svém závěru vycházel ze soudní praxe konkrétně Rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 08. 04. 2010 sp. zn. 21 Cdo 1084/2009, kdy (cit.): „V soudní praxi nejsou pochybnosti o tom, že pracovněprávní odpovědnost zaměstnavatele za škodu vzniklou zaměstnanci pracovním úrazem nevyklučuje občanskoprávní odpovědnost jiného subjektu za škodu z téže škodné události. Sama možnost uplatnění nároku na náhradu škody proti zaměstnavateli, u něhož je poškozený v pracovním poměru, podle ustanovení zákoníku práce o odškodnění pracovního úrazu, nebrání tomu, aby poškozený úspěšně uplatnil nárok na náhradu škody proti jinému odpovědnému subjektu podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu. V takovém případě, jsou-li splněny předpoklady jak odpovědnostní skutkové podstaty podle zákoníku práce, tak odpovědnostní skutkové podstaty podle občanského zákoníku, mohou

být nároky na náhradu škody úspěšně uplatněny poškozeným vůči tomu odpovědnému subjektu, který si poškozený vybere; odpovědnost jednoho subjektu nevylučuje odpovědnost druhého subjektu.“, a že (cit.): „Jednou žalobou lze dokonce uplatňovat nárok na náhradu škody proti zaměstnavateli podle ustanovení zákoníku práce o odškodňování pracovních úrazů, jakož i nárok na náhradu škody z téže škodné události proti tomu, kdo za ni odpovídá podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu“. Nejvyšší soud však současně v uvedeném rozhodnutí v daném směru dodal, že (shora) nastíněná možnost volby dopadá (cit.): „toliko na situace, kdy připadají v úvahu minimálně dva odlišné odpovědné subjekty, tedy vedle zaměstnavatele, u něhož je poškozený v pracovním poměru, též jiný subjekt, který odpovídá poškozenému za škodu podle občanského zákoníku. Pouze tehdy má poškozený možnost volby, zda svůj nárok na náhradu škody uplatní vůči zaměstnavateli podle ustanovení zákoníku práce o odškodnění pracovního úrazu nebo zda bude náhradu škody požadovat po druhém subjektu podle příslušných ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu, anebo vůči oběma“. Shora uvedené závěry Nejvyššího soudu se přitom uplatní i ve vztahu k nárokům pozůstalých, které jsou nároky odvozenými od nároku zaměstnance, jenž utrpěl pracovní úraz.

12. Rozsudek 29 Co 125/2007 – 54 – Městský soud v Praze jako odvolací soud

- Žalobce: Eva P.
- Žalovaný: M-Beton s.r.o

Rozsudek I. stupně se potvrzuje

Skutkový stav:

Soud I. stupně napadeným rozsudkem rozhodl mezitímním rozsudkem o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala zaplacení částky 182.850,-Kč s úroky z prodlení od 8. 11. 2002 do zaplacení a placení částky 4.688,-Kč měsíčně od 1. 6. 2005 z titulu **náhrady nákladů pozůstalé manželky po Josefu P. tak, že co do základu je žaloba důvodná, a že o výši nároku a nákladech řízení bude rozhodnuto v konečném rozsudku.**

Argumentace:

Soud I. stupně vycházel ze skutečnosti, že žalobkyně uplatnila nároky podle ust. § 197 zák. práce jako pozůstalá manželka po Josefu P., který byl v pracovním poměru u žalovaného na betonáře ve xxxxx, kde utrpěl pracovní úraz, na jehož následky zemřel. Soud I. stupně po provedeném dokazování měl za prokázáno, že manžel žalobkyně pracoval na betonáře ve Xxxxx jako pomocník při výrobě betonových směsí, kdy měl dne 7. 11. 2002 za úkol přitahovat písky a šterky nahoru a při této práci utrpěl úraz. Inspektorát bezpečnosti práce pro Středočeský kraj zjistil, že žalovaný a zemřelý Josef P. porušili bezpečnostní předpisy. Soud I. stupně dospěl k závěru, že je na místě rozhodnout mezitímním rozsudkem o základu nároku a dále pak k závěru, že mezi žalovaným a manželem žalobkyně vznikl pracovní poměr podle ust. § 29 odst. 1 zák. práce, protože se dohodli na všech třech podstatných náležitostech pracovní smlouvy a nedostatek písemné formy pracovní smlouvy nemá za následek její neplatnost. Soud I. stupně neuvěřil tvrzení žalovaného, že manžel žalované pracoval na betonáře na základě Dohody o provedení práce z 30. 10. 2002, protože vzhledem k závěru znaleckého posudku nebylo prokázáno, že ji podepsal, a kromě toho manžel žalované neměl živnostenské oprávnění k činnosti, jíž prováděl

u žalovaného, ale k pískování a žárovým nástřikům. Současně podle závěru soudu I. stupně byl-li manžel žalobkyně seznámen s předpisy bezpečnosti práce, pak zcela nedostatečně a žalovaný se nemůže ani zčásti zprostit odpovědnosti za škodu podle ust. § 197 a násl. zákoníku práce.

Proti rozsudku podal žalovaný odvolání, ve kterém vytkl soudu I. stupně nesprávné posouzení provedených důkazů a nesprávný právní závěr o existenci pracovního poměru mezi manželem žalobkyně a žalovaným. Žalovaný předložil Dohodu o provedení práce podepsanou manželem žalobkyně, a znalecký posudek, na který soud I. stupně odkazuje, nevyvrátil tvrzení žalovaného, že Dohodu p. P. podepsal, pouze konstatuje, že to nelze s jistotou určit.

Právní věta:

Městský soud dospěl k závěru, že soud I. stupně rozhodl o žalobě na podkladě dostatečně a správně zjištěného skutkového stavu věci, který mu umožnil rozhodnout o základu žaloby mezitímním rozsudkem, a ten posoudil správně i po stránce právní, jestliže dospěl k závěru, že žalobkyně má vůči žalovanému nároky podle ust. § 197 a násl. zákoníku práce. Městský soud se skutkovými zjištěními soudu I. stupně i s jeho závěry zcela souhlasí, pro stručnost odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku. Bylo by za této situace nelogické, aby Josef P. ještě předtím, než si ji nechal posoudit, jedno vyhotovení Dohody podepsal a ponechal je jednateli žalovaného, nadto ve fotokopii. Nebylo prokázáno, že Josef P. vykonával činnost u žalovaného jako osoba samostatně výdělečně činná na základě Dohody o provedení práce, ale všemi provedenými důkazy bylo prokázáno, že jmenovaný v provozu žalovaného pracoval a vykonával práci podle dohody s jednatelům žalovaného a za sjednanou odměnu. Je proto správný závěr soudu I. stupně, že mezi nimi byly dohodnuty podstatné náležitosti pracovní smlouvy podle ust. § 29 odst. 1 písm. a) až c) zákoníku práce a že smlouva byla uzavřena ústně a fakticky, když s Josef P. vykonával práce podle pokynů vedoucího betonárky Františka M.a. a že nároky žalobkyně uplatněné jsou důvodné.

13. Co 606/2008 – 79 – Krajský soud v Ostravě jako odvolací soud

- Žalobce: Vojenská zdravotní pojišťovna ČR
- Žalovaný: Miroslav S.

Rozsudek okresního soudu se mění tak, že žaloba, aby žalovaný byl povinen zaplatit žalobci 48.102,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75% ročně od 3. 6. 2007 a dále až do zaplacení s úrokem z prodlení ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou k 1. dni kalendářního pololetí, v němž trvá prodlení, zvýšené o 7 procentních bodů, se z a m í t á.

Skutkový stav:

Rozsudkem uložil soud I. stupně žalovanému, aby zaplatil žalobci částku 48.102,- Kč s uvedeným úrokem z prodlení a náhradu nákladů řízení ve výši 173,- Kč. Dále zavázal žalovaného, aby zaplatil České republice soudní poplatek ve výši 1.930,- Kč, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Argumentace:

Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že žalovaný v době, kdy došlo k pracovnímu úrazu vykonával funkci prokuristy firmy ROJANA s.r.o. Rýmařov a z této funkce byl odpovědný za zajišťování a průběh vstupních školení bezpečnosti práce nově příchozích zaměstnanců, včetně následných pravidelných školení. Z odborného vyjádření Oblastního inspektorátu v Ostravě vyplynulo, že poškozený nebyl řádně seznámen s povinnostmi, které mu byly při provádění předmětné činnosti (manipulace s laminátovými deskami) uloženy, a že bezpečný pracovní postup nebyl ani stanoven, zaměstnanci s ním tedy nebyli seznámeni a prováděn byl pracovní postup, při němž došlo k úrazu. Soud I. stupně vzal za prokázané, že usnesením ze dne 13. 7. 2006 bylo zahájeno trestní stíhání proti žalovanému, který byl obviněn z trestného činu ublížení na zdraví, kterého se měl dopustit jako prokurista firmy ROJANA tím, že (mimo jiné) připustil zbytečnou manipulaci s laminátovými deskami a neudělil zaměstnancům žádné pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. V důsledku těchto pochybení došlo ke zranění Vítězslava P. V souvislosti s léčbou poškozeného byly vynaloženy náklady zdravotní péče ve výši celkem 48.102,- Kč. Po právní stránce soud I. stupně věc posoudil podle ustanovení § 55 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb. ve znění do 31. 5. 2008 a dospěl k závěru, že žalobě lze vyhovět, neboť bylo prokázáno, že žalobce uhradil za péči poškozeného částku 48.102,- Kč, a že žalovaný byl ve společnosti ROJANA s.r.o. Rýmařov přímo odpovědný za dodržování předpisů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnanců a za přijímání opatření k prevenci rizik, přičemž nebylo prokázáno, že by poškozený byl v této oblasti řádně proškolen. Jednání žalovaného bylo jednáním zaviněným, a to nejméně ve formě nevědomé nedbalosti, když na straně poškozeného nelze dovodit spoluzavinění na vzniklé škodě. Proto soud zavázal žalovaného k náhradě požadované škody.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolání, kterým se domáhal jeho změny tak, aby žaloba byla zamítnuta a žalobci uložena povinnost zaplatit žalovanému náklady řízení před soudy obou stupňů. Odvolání odůvodnil ustanovením § 205 odst. 2 písm. e) a g) o.s.ř. s tím, že závěr soudu o tom, že to byl jediné žalovaný, kdo na daném pracovišti odpovídal za dodržování předpisů o BOZP, nemá v provedeném dokazování podklad. Také z provedeného dokazování nevyplývá, že by účast poškozeného na pravidelných povinných školeních o BOZP nebyla řádně prokázána, nebo že by poškozený vykonával činnost – manipulaci s dřevotřískovými tabulemi – která by nebyla jeho pravidelnou pracovní náplní, ke které byl vyškolen. Soud zcela pominul zkoumat, zda poškozený konal na pokyn nadřízeného a zda tento nadřízený byl oprávněn poškozenému takový pokyn dát a zda nebylo jeho povinností zaměstnance k tomuto zvláště vyškolit z hlediska předpisů o BOZP.

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru, že skutková zjištění soudu I. stupně lze převzít jako správná a odpovídající obsahu spisu, ovšem krajský soud považuje z nich za podstatné, že žalovaný vykonával pro třetí osobu, to znamená zaměstnavatele poškozeného určitou činnost, nikoliv v pracovním poměru, a ta spočívala ve školení zaměstnanců ohledně předpisů o BOZP. Okolnost, že žalovaný zároveň vykonával funkci prokuristy zaměstnavatele poškozeného, to znamená obchodní společnosti, podle náhledu odvolacího soudu nehraje roli. Dalšími skutkovými okolnostmi se odvolací soud nezabýval s ohledem na jiný právní názor na věc,

než jaký zaujal soud I. stupně. Za zásadní považuje okolnost, že žalovaný může pojišťovně odpovídat do výše vynaložených částek, ovšem za předpokladu, že by jinak odpovídal za škodu podle předpisů občanského zákoníku. V tomto případě ovšem došlo ke konkurenci s dalším kodexem, to znamená zákoníkem práce, který otázku odpovědnosti za škodu ve vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem řeší odchylně a v zásadě platí s ohledem na ust. § 193 zákoníku práce, že za škodu v souzeném případě by odpovídal zaměstnavatel, k čemuž je třeba dále dodat, že zaměstnavatele stíhala další povinnost, a to v tomto případě prevence rizik ve smyslu ust. § 132a zákoníku práce, což m.j. znamená, že zaměstnavatel byl povinen vytvářet podmínky pro bezpečné, nezávadné a zdravé neohrožující pracovní prostředí, vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k prevenci rizik. Prevencí rizik se m.j. rozumí všechna opatření, která mají za cíl předcházet rizikům, odstraňovat je nebo minimalizovat působení neodstranitelných rizik, což m.j. znamená dle náhledu odvolacího soudu také zajistit odpovídající školení zaměstnanců tak, aby vyhovovalo shora uvedeným hlediskům. **Jak už bylo výše uvedeno, odpovědnost za porušení takových právních povinností pak leží výhradně na zaměstnavateli, to znamená obchodní firmě zaměstnávající poškozeného a nelze ji přenášet na třetí osobu, byť byl prokuristou takové firmy. To v konkrétním případě znamená, že nemůže odpovídat za škodu, kterou nahradila pojišťovna bez ohledu na okolnost, že byl trestně stíhán, a to právě pro to, že za škodu odpovídá jiná, v tomto případě právnická osoba.**

14.19 Co 306/2017-137 – Krajský soud v Českých Budějovicích jako dovolací orgán (Souvisí s Usnesení 19 Co 857/2018 – 348 –)

- Žalobkyně: xxxx
- Žalovaný: Ideal Automotive Bor

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci I. p o t v r z u j e .

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci III. až V. m ě n í tak, že mezitímní rozsudek se nevydává.

Odvolání žalované proti výroku II. rozsudku soudu prvního stupně se o d m í t á .

Skutkový stav:

Soud prvního stupně **zastavil** mezitímním rozsudkem, v němž se žalobkyně po žalované domáhá odškodnění pracovního úrazu, řízení co do částky 300 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně jdoucím z této částky od 1. 3. 2016 do zaplacení. Zároveň **připustil změnu žaloby** spočívající v jejím rozšíření o náhradu za ztrátu na výděлку ve výši 155.219 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně jdoucím z této částky za dobu od 1. 12. 2016 do zaplacení. Současně **rozhodl** o tom, že nárok žalobkyně na náhradu za ztrátu na výděлку je opodstatněn a opodstatněn je i nárok žalobkyně na náhradu za bolest s tím, že o výši nároku žalobkyně na náhradu za ztrátu na výděлку a o výši nároku na náhradu za bolest a o náhradě nákladů řízení **bude rozhodnuto v konečném rozsudku.**

Argumentace:

Soud I. stupně měl za prokázané, že žalobkyně byla u žalované zaměstnána na základě pracovní smlouvy ze dne 31. 5. 2010 na pozici šička, a to na plný úvazek. Žalobkyně se domáhá náhrady škody na zdraví s odůvodněním, že dne 22. 3. 2014 utrpěla na pracovišti úraz, ke kterému došlo v okamžiku, kdy šila těžký koberec, kdy musela na koberec náhle zatlačit, aby jej dostala na stroj pod jehlu. Při zatlačení na koberec jí v ruce prasklo, pocítila prudkou bolest a s rukou nemohla hýbat. Utrpěla podvrtnutí a zhmoždění zápěstního kloubu vlevo, příčinou tvrzeného poškození zdraví byl tlak na koberec levou horní končetinou. Žalobkyni byl následně přiznán invalidní důchod I. stupně. Ze znaleckého posudku dále vyplynulo, že přiznání invalidního důchodu žalobkyni má přímou souvislost s pracovním úrazem ze dne 22. 3. 2014. Soud I. stupně tak dospěl k závěru, že škoda nastala následkem pracovního úrazu, dovodil, že poškození zdraví žalobkyně je v příčinné souvislosti s úrazovým dějem a učinil závěr o tom, že nárok na náhradu za ztrátu na výděleku po dobu pracovní neschopnosti a po skončení pracovní neschopnosti je dán.

Proti mezitímnímu rozsudku podala žalovaní odvolání a to, proti výroku o zastavení řízení co do částky 300 Kč s příslušenstvím a proti výroku o připuštění změny žaloby z důvodu nesprávného posouzení věci a neurčitosti výroku. Pokud jde o zastavení řízení co do částky 300 Kč, žalovaná neviděla důvod souhlasit s částečným zastavením řízení, když v tom samém řízení byla žaloba rozšiřována. Ve výroku II. je sice připuštěno rozšíření žaloby o 155.219 Kč, ale bez časového omezení, za jaké období se má o náhradu na výděleku jednat. Ani ve výroku III. není uvedeno, za jaké období je nárok žalobkyně za ztrátu na výděleku opodstatněn. Přitom tato délka je jednou z podstatných sporných otázek tohoto řízení, žalovaná i pojišťovna očekávají, že při správné léčbě a při neexistenci jiných souvisejících či nesouvisejících nemocí žalobkyně by namožení vyžadovalo léčení cca 2 měsíce, nikoliv pracovní neschopnost od 22. 3. 2014 do 7. 8. 2015, navíc s trvalými následky. Pokud jde o nárok na náhradu za ztrátu na výděleku a za bolest, soud nesprávně hodnotil výslech svědkyně, podle žalované **bylo prokázáno, že se o pracovní úraz nejednalo.** Žalobkyně dále uvedla, že vykonávala práci, na kterou byla zvyklá, která byla přiměřená jejím tělesným možnostem, kterou velmi dobře zvládala. Sama žalobkyně uvedla, že je vyučená šička a tuto náročnou práci vykonávala 28 let. Soud měl dle jejího názoru v řízení zjistit, že k žádnému zevnímu vlivu nedošlo, že tuto namáhavou práci vykonávala žalobkyně dlouhodobě a nemohlo se jednat o okamžité nutné vzepětí sil ve smyslu pojmu pracovní úraz. Podle žalované soud neúplně zjistil skutkový stav, neboť neprovedl důkaz navržený žalovanou, vypracování revizního znaleckého posudku, který měl vyjasnit okolnosti, které znalecký posudek ignoroval.

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru, že pokud jde o odvolání žalované proti výroku II. rozsudku soudu I. stupně, jímž byla připuštěna změna žaloby spočívající v rozšíření žaloby o náhradu za ztrátu na výděleku ve výši 155.219 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně jdoucím z této částky za dobu od 1. 12. 2016 do zaplacení, krajský soud odvolání žalované **odmítl** podle ust. § 218 písm. c) o.s.ř., neboť proti tomuto výroku rozsudku není odvolání ve smyslu ust. § 202 odst. 1 písm. d) o.s.ř. přípustné.

Zároveň krajský soud konstatoval, že soud I. stupně nepochybil, když řízení částečně zastavil co do částky 300 Kč s příslušenstvím, jejíhož zaplacení se žalobkyně domáhala v rámci náhrady za

ztrátu na výdělků za dobu od 1. 9. 2015 do 31. 12. 2015, a to poté, co žalobkyně co do této částky vzala žalobu zpět.

Krajský soud tak sdílí závěr soudu I. stupně o tom, že důvody pro vypracování revizního znaleckého posudku nebyly dány. Odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání je upravena jako objektivní odpovědnost za výsledek, za poškození zdraví, které zaměstnanec utrpěl za stanovených podmínek při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi. Podle ust. § 366 zákoníku práce zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu vzniklou pracovním úrazem, jestliže škoda vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Podle ust. § 366 odst. 4 zákoníku práce zaměstnavatel je povinen nahradit škodu, i když dodržel povinnosti vyplývající z právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pokud se odpovědnosti zcela nebo zčásti nezprostí, důvody vedoucí ke zproštění odpovědnosti jsou dále stanoveny v ust. § 367 zákoníku práce. **Předpoklady odpovědnosti zaměstnavatele vůči zaměstnanci jsou existence pracovního úrazu, vznik škody a příčinná souvislost mezi pracovním úrazem a vznikem škody. Ke vzniku nároku na náhradu škody je zapotřebí, aby všechny tyto tři předpoklady byly současně splněny, chybí-li kterýkoliv z nich, nárok nevzniká.** Soud prvního stupně učinil závěr o tom, že pokud jde o ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti a po skončení pracovní neschopnosti, pak žalobkyně byla v dlouhodobé pracovní neschopnosti v důsledku úrazu a po tuto dobu pobírala pouze dávky nemocenského pojištění. Pracovní úraz měl za následek ztrátu způsobilosti žalobkyně k výkonu dosavadní práce, resp. pracovní schopnost žalobkyně byla následkem pracovního úrazu snížena, a proto není schopna dosahovat stejný výdělek jako před poškozením, čímž došlo u žalobkyně k majetkové újmě spočívající ve ztrátě na výdělků, jak po dobu pracovní neschopnosti, tak po jejím skončení. Krajský soud je toho názoru, že tento závěr soudu prvního stupně je předčasný, neboť soud neposoudil všechny významné okolnosti odůvodňující závěr, že předpoklady odpovědnosti žalovaného jsou splněny. Odvolací soud s ohledem na shora uvedené postupoval dle § 220 o.s.ř. a rozsudek soudu prvního stupně ve výroku v odstavci III. a V. změnil tak, že mezitímní rozsudek se nevydává.

15. 2 To 9/2017 – 329 – Krajský soud V Ostravě pobočka v Olomouci jako odvolací soud

➤ Obžalovaný: Josef K.

Rozsudek Okresního soudu v Olomouci se z r u š u j e v celém rozsahu a za podmínek § 259 odst. 3 písm. a) tr. řádu s e n o v ě rozhoduje tak, že obžalovaný Josef K., se podle § 226 písm. b) tr. řádu

z p r o š t' u j e obžaloby OSZ v Olomouc

Skutkový stav:

Rozsudkem Okresního soudu v Olomouci byl obžalovaný Josef K. uznán vinným přečinem těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Za tento přečin byl odsouzen podle § 147 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 1 roku. Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku byl výkon trestu odnětí svobody podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 1 roku a 6 měsíců. Podle § 229 odst. 1 tr. řádu byla poškozená Všeobecná zdravotní

pojišťovna ČR, se sídlem Praha 3, Orlická 2020/4, IČ: 41197518, se svým nárokem na náhradu škody ve výši 109.617 Kč odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

Argumentace:

Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný Josef K., které zaměřil do všech výroků napadeného rozsudku. Z písemného odůvodnění podaného odvolání vyplývá, že odvolatel považuje rozsudek za nesprávný, ačkoliv soud I. stupně ve věci provedl poměrně obsáhlé dokazování. Má za to, že soud nalézací z provedených důkazů vyvodil nesprávné závěry, resp. nevypořádal se odpovídajícím způsobem se závěry znaleckého posudku a výslechem znalce Ing. Miroslava Chromečky. Také se nevypořádal se zjištěními vyplývajícími z výslechů svědků Jana H. a Ing. Václava T. a s řadou momentů, které jsou přitom zásadní i s ohledem na posouzení tzv. příčinné souvislosti mezi porušením povinností obžalovaného a vznikem úrazu a zraněním poškozeného. S tímto názorem se ztotožnila i státní zástupkyně KSZ v Ostravě – pobočka v Olomouci kdyvedla, že se s odvolacími námitkami obžalovaného zcela ztotožňuje. Soud I. stupně sice ve věci provedl rozsáhlé dokazování, nicméně má za to, že se dostatečně nezabýval příčinnou souvislostí mezi vznikem úrazu a tím, co měl obžalovaný porušit. Má za to, že soud neprovedl hodnocení všech důkazů v souladu s jejich obsahem, zejména se nevypořádal dostatečně se závěry znaleckého posudku znalce. Znalec totiž zcela jednoznačně uvedl, která osoba které předpisy porušila. Soud I. stupně se s touto situací nevypořádal, tedy zda skutečně porušení těch povinností obžalovaného, které uvedl znalec, bylo v příčinné souvislosti s tím, že poškozený spadl z lešení předmětného dne. Je nepochybné, že před úrazem začala demontáž lešení a od určitého okamžiku již lešení nebylo určeno k chůzi, ačkoliv se jednalo o v podstatě jedinou přístupovou cestu na jediné v té době použitelné WC na stavbě. Tato skutečnost je i dle státní zástupkyně KSZ v Ostravě – pobočka v Olomouci nejpodstatnější.

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru, že pokud jde o námitky obžalovaného Josefa K. směřující do výroku o vině napadeného rozsudku, těmto Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci jako soud odvolací přisvědčil a dospěl ve shodě jak s odvolatelem, tak státní zástupkyní KSZ v Ostravě – pobočka v Olomouci k závěru, že napadený rozsudek ve výroku **o vině trpí vadami, zejména nejasností a neúplností jeho skutkových zjištění**. Soud I. stupně se nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci jako soud odvolací tedy přisvědčil námitkám odvolatele, že soud I. stupně, ačkoliv ve věci provedl dokazování vyčerpávající a v dostatečném rozsahu, provedené důkazy nehodnotil odpovídajícím způsobem a s provedenými důkazy se náležitě nevypořádal. Soud I. stupně věnuje pozornost **posouzení příčinné souvislosti** vycházející přitom z tzv. **teorie podmínky, kdy učení o příčinném vztahu mezi jednáním a následkem je založeno na tom, že příčinou je každý jev, bez něhož by jiný jev vůbec nenastal, nebo by alespoň nenastal tím způsobem, jakým nastal**. Odkazuje také na judikaturou Nejvyššího soudu ČR týkající se zásady tzv. gradace příčinné souvislosti obsažené mimo jiné v rozhodnutí sp. zn. 7 Tdo 1626/2015. Uvedeným a připomenutým závěrům odvolací soud nepřisvědčil. Naopak má za to, že se soud prvního stupně nevypořádal se všemi provedenými důkazy jak jednotlivě, tak ve vzájemných souvislostech, a v tomto směru došlo především k porušení zásady volného hodnocení důkazů vyplývající z § 2 odst. 5, 6 tr. řádu, kdy provedené

dokazování a závěry učiněné soudem prvního stupně týkající se zavinění obžalovaného jsou dle odvolacího soudu v extrémním nepoměru. **Krajský soud je opačného názoru než soud I. stupně, tedy že nelze dovést** v daném případě příčinnou souvislost ani dle všech kritérií podrobně rozvedených soudem I. stupně mezi jednáním obžalovaného a následkem v podobě těžké újmy na zdraví poškozeného. Krajský soud se v tomto případě neztotožnil se závěrem soudu I. stupně, pokud jde o nedbalostní zavinění obžalovaného na způsobeném následku, neboť má za to, že vlastní „nepoučení“ poškozeného o případných rizicích a bezpečnosti práce obžalovaným nemohlo zapříčinit jeho následný pád z nefunkčního lešení. Má za to, že i bez poučení poškozeného, by škodlivý následek nenastal, pokud by lešení bylo především zabezpečeno vhodným způsobem, například zábranou, výstražnou tabulkou apod. O zavinění obžalovaného by se v určitém smyslu dalo hovořit teprve v případě, pokud by tento byl seznámen s nevyhovujícím stavem lešení, s jeho nefunkčností v den úrazu a přesto by souhlasil s odchodem poškozeného na WC. **Samo nepoučení o rizicích a bezpečnosti práce tedy v tomto konkrétním specifickém případě dle krajského soudu nemohlo způsobit pád poškozeného a jeho následné těžké zranění.**

16. 474/2009 – 343 - Krajský soud V Ostravě pobočka v Olomouci – jako odvolací soud

➤ Obžalovaný: Václav A.

rozsudek z r u š u j e v celém výroku o trestu a za splnění podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. se obžalovaný Václav A. n o v ě o d s u z u j e , při nezměněném výroku o vině, jak je uveden v napadeném rozsudku, podle § 224 odst. 2 tr. zák. za použití § 35 odst. 2 tr. zák. k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 (dvou) roků. Podle § 58 odst. 1 tr. zák. se výkon uloženého trestu obžalovanému podmíněně odkládá a podle § 59 odst. 1 tr. zák. se zkušební doba stanoví v trvání 3 (tří) roků.

Podle § 53 odst. 1 tr.zák. se obžalovanému ukládá peněžitý trest ve výměře 60.000,- (šedesát tisíc) Kč a podle § 54 odst. 3 tr.zák. se pro případ, že by tento trest nebyl ve stanovené lhůtě zaplacen, stanoví náhradní trest odnětí svobody v trvání 3 (tří) měsíců.

Jinak zůstává rozsudek nezměněn.

Skutkový stav:

Okresní soud v Olomouci rozhodl, že obžalovaného Václava A. uznal vinným ze spáchání trestného činu ublížení na zdraví dle § 224 odst. 1,2 tr. zák. Za to byl obžalovaný odsouzen podle § 224 odst. 2 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 2 roků, jehož výkon mu byl podle § 58 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen a podle § 59 odst. 1 tr. zák. byla zkušební doba stanovena v trvání 3 roků. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byl obžalovaný zavázán povinností zaplatit na náhradě škody poškozeným VZP ČR částku ve výši 1.695,- Kč a Aleně V. částku ve výši 240.000,- Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byla poškozená Alena V. odkázána se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Argumentace:

Proti rozsudku soudu I. stupně obžalovaný Václav A. podal odvolání, které směřoval do všech jeho výroků. Odvolatel se skutkovými a navazujícími právními závěry soudu I. stupně nesouhlasí a má za to, že neodpovídají provedeným důkazům. Tvrdí, že poškozený nebyl jeho zaměstnancem, byl sjednán a vyplácen za odvedenou práci svědkem K. To potvrzuje i ve své výpovědi svědek J. P., který v nepřítomnosti obžalovaného vedl evidenci odpracovaných hodin pracovníky sjednanými svědkem K. a tomuto svědkovi ji předával jako podklad pro výplatu mzdy. **Žádný důkaz opatřený a provedený v rámci hlavního líčení pak neprokazuje opak, neprokazuje tedy, že by byl zaměstnavatelem poškozeného obžalovaný. V návaznosti na to pak není případné použití předpisu na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců, které měl podle názoru soudu I. stupně obžalovaný porušit.** Problematiku bezpečnosti práce na předmětné stavbě podle názoru odvolatele zcela komplexně, jasně a úplně popsal ve svém znaleckém posudku Ing. P.Osička. Ten závěry vypracovaného znaleckého posudku potvrdil, rozvedl a upřesnil v průběhu hlavního líčení. Vyplývá z nich, že největší podíl na porušení bezpečnostních předpisů měli zadavatel a zhotovitel stavby a jejich koordinátoři. Z tohoto pohledu v souvislosti i s dalšími provedenými důkazy se pak jeví napadený rozsudek jako nesprávný, neboť jsou tu důvodné pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu věci. Pokud v závěru napadeného rozsudku soud I. stupně uznal, že došlo jednoznačně k porušení bezpečnostních předpisů i na straně společnosti Salzgitter Mannesmann Stahlhandel s.r.o. a společnosti PKD s.r.o., pak se to podle názoru odvolatele v napadeném rozsudku nijak neprojevovalo. Tyto společnosti podle platných předpisů o bezpečnosti práce měly ve spolupráci vypracovat plán zajištění bezpečnosti práce na staveništi a poskytnout obžalovanému účinnou součinnost, což evidentně nesplnily. I pokud by bylo prokázáno, že obžalovaný jako zaměstnavatel bezpečnostní předpisy porušil, pak to nebylo jedinou příčinou smrtelného úrazu poškozeného a měl by tomu odpovídat výrok o náhradě škody.

Krajský státní zástupce uvedl, že na rozdíl od obhajoby má za to, že rozsudek soudu I. stupně je zcela zákonný a souhlasí jak s věcnými, tak právními závěry.

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru, že soud I. stupně nepochybil při posouzení daného případu a správně vyhodnotil skutkový stav. Krajský soud dovodil, že obžalovaný v rámci své obhajoby tvrdil, že lidi, co přišli na střechu, byli seznámeni, co tam mají dělat, měli k dispozici lana, úvazky, měl svoje zaměstnance a dále lidi z místa, kdy některé zaměstnance si nasmlouval přímo v Lutíně prostřednictvím pana K., pracovníky poučoval a upozorňoval na hrozící rizika a podle svých možností i zabezpečil ochranné a bezpečnostní pomůcky. Nelze tudíž mít za to, že tito pracovníci, včetně poškozeného P. V., pracovali na stavbě tzv. „na sebe bez dalšího, tj. na vlastní riziko“, přičemž v této souvislosti lze podotknout, že podle § 101 odst. 1, 5 zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce v platném znění, zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví nejen zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce, ale povinnost zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci má i ve vztahu ke všem fyzickým osobám, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovišti. Z uvedeného lze tedy mj. dovodit, že i kdyby se přistoupilo na tvrzení obžalovaného, jako že toto bylo provedenými důkazy vyvráceno, že poškozený byl sjednán a za odvedenou práci vyplácen svědkem K., tak by to na povinnosti obžalovaného zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci nic neměnilo, neboť i skuteční pracovníci sv. K., ti ovšem v období předcházejícímu inkriminované události, konkrétně

do 3. 9. 2008, pracovali fakticky pro obžalovaného, a to na stavbě, k níž vystupoval jako její zhotovitel.

Krajský soud posoudil i otázku trestu napadeného rozsudku a ani ten by jako takový vadným shledán nebyl, ovšem krajský soud v rámci odvolacího řízení zjistil novou skutečnost, že obžalovaný Václav A. byl trestním příkazem Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 26.6.2009, č.j. 3T 68/2009-254, doručeným obžalovanému dne 7.7.2009 a právní moci dne 16.7.2009 (skutek z 13.3. – 14.3.2009), odsouzen za trestný čin krádeže k peněžitému trestu ve výměře 60.000,-Kč a k náhradnímu trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců, tedy jedná se o trestný čin sbíhající se s trestným činem nyní projednávaným. Z tohoto důvodu proto krajský soud napadený rozsudek zrušil v celém výroku o trestu a rozhodoval o nové trestní sankci pro obžalovaného, přičemž vycházel z kritérií ust. §§ 31 odst. 1, 23 odst. 1 a 35 odst. 1, 2 tr. zákona, zejména hodnotil stupeň nebezpečnosti činu obžalovaného pro společnost, možnosti jeho nápravy a poměry, jakož i účel trestu a v úvahu vzal i zásady pro ukládání trestu za více trestných činů i zásadu zákazu reformace in peius.

17. 7 To 20/2012 – 898 – Krajský soud v Ostravě jako odvolací soud

➤ Obžalovaní: Michal K., Daniela Š., Petr K., a Ing. Petr K.,

Rozsudek se zrušuje v plném rozsahu a obžalovaní Michal K. a Petr K. se nově uznávají vinnými, že

k a ž d ý jinému z nedbalosti způsobil smrt a spáchal tento čin proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání a uloženou mu podle zákona, t í m s p á c h a l i k a ž d ý trestný čin ublížení na zdraví dle § 224 odst. 1, 2 tr.zákona a o d s u z u j í s e :

Obž. Ing. Michal K.: Podle § 224 odst. 2 tr. zákona k trestu odnětí svobody v trvání 1 (jednoho) roku a 6 (šesti) měsíců. Podle § 58 odst. 1, § 59 odst. 1 tr. zákona se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu 2 (dvou) roků a 6 (šesti) měsíců. Současně se mu ukládá podle § 53 odst. 1, 2 písm. a), § 54 odst. 3 tr. zákona peněžitý trest ve výměře 100.000 Kč (jednostot tisíc korun českých) a pro případ, že peněžitý trest nebude ve lhůtě vykonán, se stanoví náhradní trest odnětí svobody v trvání 6 (šesti) měsíců.

Obž. Petr K.: Podle § 224 odst. 2 tr. zákona k trestu odnětí svobody v trvání 1 (jednoho) roku. Podle § 58 odst. 1, § 59 odst. 1 tr. zákona se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu 1 (jednoho) roku a 6 (šesti) měsíců. Současně se mu ukládá podle § 53 odst. 1, 2 písm. a), § 54 odst. 3 tr. zákona peněžitý trest ve výměře 50.000 Kč (padesát tisíc korun českých) a pro případ, že peněžitý trest nebude ve lhůtě vykonán, se stanoví náhradní trest odnětí svobody v trvání 3 (tří) měsíců.

Naproti tomu se obžalovaní - Ing. Daniel Š . a Ing. Petr K . , , k a ž d ý podle § 226 písm. b) tr.ř.

z p r o š ť u j í obžaloby Okresního státního zastupitelství ve Frýdku-Místku

Skutkový stav:

Rozsudkem soudu I. stupně byli obžalovaní Ing. Michal K., Ing. Daniel Š., Ing. Petr. K. a Petr K. uznáni vinnými pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, odst. 2 tr. zákona. Za to byli odsouzeni každý jednak podle § 224 odst. 2 tr. zákona k trestu odnětí svobody s podmíněným odkladem jeho výkonu podle § 58 odst. 1, § 59 odst. 1 tr. zákona, jednak podle § 53 odst. 1, odst. 2 písm. a), § 54 odst. 3 tr. zákona k trestu peněžitému. Takto byli odsouzeni obžalovaný Ing. Michal K. k trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v trvání 30 měsíců a k peněžitému trestu ve výměře 100.000,- Kč se stanovením náhradního trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců. Obžalovaní Ing. Daniel Š., Ing. Petr K. a Petr K. každý k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 1 roku s podmíněným odkladem výkonu trestu na zkušební dobu v trvání 18 měsíců a k peněžitému trestu ve výši po 50.000,- Kč, se stanovením náhradního trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců.

Argumentace:

Proti tomuto rozsudku podali odvolání všichni čtyři obžalovaní.

Obžalovaný Ing. Michal K. s odkazem na obsah dokazování provedeného před okresním soudem, se zdůrazněním znaleckého posudku Ing. Jaroslava Lukeše a obsahu jednotlivých smluv uzavřených v rámci realizace díla, především zdůraznil, že PSG byl zhotovitelem – dodavatelem stavby, který nezaměstnával na stavbě stavební zaměstnance. Má za to, že z pozice hlavního stavbyvedoucího mu nevyplývá z žádného právního předpisu povinnost kontrolovat užití prostředků kolektivní ochrany, event. její užití nařídit jiným zhotovitelům, a vytýká okresnímu soudu, že ve výrokové části rozsudku ani v jeho odůvodnění neuvedl, které ustanovení konkrétního právního předpisu obžalovaný porušil, když na stavbě nekontroloval užití prostředků kolektivní ochrany, event. jejich užití nenařídil jiným zhotovitelům. Subjekty, které neměly na dané střeše připustit zahájení prací, byly podle obžalovaného zaměstnavatelé, kteří jako zhotovitelé prováděli stavebně-montážní práce na střeše, tedy firmy Hasil, a.s., Hydroizol – Stavební, s.r.o. a Elora Group, s.r.o., a titíž zaměstnavatelé měli povinnost zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci ve smyslu § 101 odst. 5 zákoníku práce. Ustanovení § 160 odst. 1, odst. 2 stavebního zákona pak porušili jak odpovědní pracovníci těchto firem zhotovující dílo svými zaměstnanci, tak zadavatel stavby Matador – Dongwon, který neurčil potřebný počet koordinátorů. Ustanovení § 101 odst. 4 zákoníku práce neporušil, neboť z povinností této normy vyplývající měli zaměstnavatelé, jejichž zaměstnanci vykonávají práce na střeše stavby. Ust. § 102 odst. 1 zákoníku práce rovněž nemohl porušit, neboť PSG nebyl firmou provádějící svými zaměstnanci pracovní činnost na jednom pracovišti. Obdobně neporušil § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády č. 362/2005, § 160 odst. 2 a § 153 odst. 1 stavebního zákona ani § 16 odst. 1 zák. č. 309/2006, neboť PSG nebyl na předmětné stavbě zaměstnavatelem, neprováděl svými zaměstnanci pracovní činnost na tomto pracovišti a nezaměstnával na stavbě žádné stavební zaměstnance.

Obžalovaný Ing. Daniel Š. uvedl, že nebyl osobou odpovědnou za provedení požadovaných bezpečnostních opatření na předmětné stavbě. Vzhledem k tomu, že u jeho osoby nelze dovodit naplnění podmínek aplikace odst. 2, § 224 tr. zákona ani zavinění ve formě nedbalosti nutné k naplnění základní kvalifikované skutkové podstaty tohoto trestného činu, navrhl, aby byl

obžaloby zproštěn V době, kdy ke smrtelnému úrazu poškozeného došlo, nebyl na předmětném pracovišti žádný zaměstnanec společnosti Hasil, a.s., ani společnosti Markal Invest, s.r.o., která byla subdodavatelem navázaným na společnost Hasil. V předmětné době zde pracovali izolatěři, tedy zaměstnanci společnosti Hydroizol-Stavební spol. s.r.o., případně jejích subdodavatelů. Tyto skutečnosti opřel o popis technologického postupu při zhotovování předmětných světlíků. Zdůraznil, že ačkoliv společnost Hasil, a.s. nepochybně na dané stavbě měla postavení zhotovitele, pak návaznost na splnění povinností vyplývajících z příslušných ustanovení zákoníku práce ve smyslu § 12 písm. d) zák. č. 309/2006 Sb. je nutno posuzovat s přihlédnutím k podmínkám vykonávané činnosti nebo poskytování služeb a jejich rozsahu. V době, kdy k předmětné nehodě došlo, společnost Hasil neměla žádnou možnost kontroly nad předmětným pracovištěm a nad osobami, které se na něm pohybují, rozsah činnosti skutečně prováděné společností Hasil byl zcela nulový, tudíž nebyly dány podmínky vyplývající z citovaného § 12 písm. d) zák. č. 309/2006 Sb. ve vztahu ke společnosti Hasil.

Obžalovaný Ing. Petr K. jako stavbyvedoucí podzhotovitele Hydroizol- Stavební spol. s.r.o. nebyl zavázán k zajišťování a realizaci ochranných prostředků Tyto povinnosti dle uzavřené smlouvy o dílo smluvně převzala a k jejich plnění se zavázala firma IZOŠ s.r.o. Obžalovaný měl dle smlouvy o dílo povinnost sledovat, zda jsou práce realizované firmou IZOŠ s.r.o. prováděny v souladu se schváleným technologickým řešením a smlouvou o dílo a zabezpečovat potřebný materiál. Má za to, že pokud poškozený zjistil, že prostor, na kterém pracoval, není dostatečně zabezpečen, jak je to uloženo předpisy BOZP, měl na tuto skutečnost upozornit firmu IZOŠ, ta by upozornila společnost Hydroizol-Stavební a ta by upozornila společnost PSG International jako hlavního zhotovitele, respektive jejího hlavního stavbyvedoucího Ing. K.

Obžalovaný Petr K. jednoznačně odmítl konstrukci soudu I. stupně ve vztahu k určení staveniště, a zdůraznil, že společnost Markal Invest v době inkriminovaného pádu poškozeného do vytvořeného otvoru na stanoveném otvoru ani v jeho blízkosti nepracovala. K otázce aplikace ustanovení § 101/3,4 ZP ve spojení s § 3/2,3 nařízení vlády 362/2005 Sb. uvedl, že tímto ustanovením nemůže být založena odpovědnost zaměstnanců chránit jakéhokoliv jiného zaměstnance vůči jakémukoliv riziku potencionálně možně vzniklému na staveništi, to prakticky ani není možné realizovat. Navíc má za to, že je povinností zaměstnavatelů aplikovat prostředky kolektivní ochrany vůči pádu přednostně, nikoliv výlučně, a je toho názoru, že v tomto konkrétním případě není naplněna podmínka přednostního použití kolektivní ochrany z důvodu předpokládaného rozsahu a doby trvání práce a počtu dotčených zaměstnanců na uvedeném staveništi.

Právní věta:

Krajský soud dospěl k závěru u odvolání Ing. Michala K. a Petra K., že lze konstatovat, že se ztotožňuje se skutkovými i právními závěry soudu I. stupně. Oba tito obžalovaní měli podle tehdy účinného zákoníku práce a dalších předpisů na úseku BOZP, a v případě obžalovaného K. rovněž podle stavebního zákona, povinnost na místě nehody instalovat nebo zajistit instalaci technických zařízení kolektivní ochrany, a jejich zavinění spočívalo v nečinnosti při zajištění instalace potřebných prostředků kolektivní ochrany, které, pokud by instalovány byly, mohly pádu poškozeného Petera P. zabránit. Jediné pochybení, které bylo zapotřebí v odvolacím řízení

napravit, bylo nesprávné znění tzv. právní věty citující všechny alternativy ust. § 224 odst. 1, odst. 2 tr.zákona. Podle tohoto zákonného ustanovení se trestného činu ublížení na zdraví dopustí ten, kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt a spáchá tento čin proto, že poruší důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona. Obžalovaní Ing. Michal K. jakožto hlavní stavbyvedoucí hlavního zhotovitele stavby a obžalovaný Petr K. jako jednatel podzhotovitele stavby a současně jako vedoucí montážní skupiny a jako osoba, která vypracovala **pro tuto stavbu Technologický plán, jenž předpokládal používání prostředků kolektivní ochrany, se vytýkaného jednání z nedbalosti dopustili - proto, že porušili důležitou povinnost vyplývající z jejich zaměstnání a uloženou jim podle zákona.**

Ohledně obžalovaných **Ing. Daniela Š. a Ing. Petra K.** dospěl krajský soud po vyhodnocení výsledků provedeného dokazování z pohledu naplnění znaků subjektivní stránky skutkové podstaty vytýkaného trestného činu **k odlišnému právnímu závěru.** Otázku případné trestní odpovědnosti těchto dvou obžalovaných tedy vnímal krajský soud **odlišně od o soudu I. stupně,** a to s ohledem na znění § 12 d) zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovně-právních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovně-právní vztahy, ve znění pozdějších předpisů, z něhož vyplývá, že na právní vztahy týkající se zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, jde-li o fyzickou nebo právnickou osobu, která je zadavatelem stavby nebo jejím zhotovitelem, popřípadě se na zhotovení stavby podílí, se vztahuje §101 odst. 1 a 2, §102, §104 a §105 zákoníku práce s přihlédnutím k podmínkám vykonávané činnosti nebo poskytování služeb a jejich rozsahu (přičemž tam, kde se v zákoníku práce uvádí zaměstnavatel nebo zaměstnanec, rozumí se tím osoba uvedená v § 12 zák. č. 309/2006 Sb.) V případě obou těchto obžalovaných bylo prokázáno, **že na staveništi neměli žádné své zaměstnance a že jako objednatelé uzavřeli takové smlouvy o dílo, jimiž další podzhotovitelé, tj. firmy IZOŠ, s.r.o. a Markal Invest, převzali veškeré povinnosti za dodržování předpisů BOZP při práci na tomto díle.**

6. Trestněprávní odpovědnost koordinátora BOZP

Upozornění

Dle zadání ujasněného s garantem projektu není předmětem analýzy úprava trestní odpovědnosti právnických osob. V rámci plynulosti textu se u analyzovaných trestných činů neuvádí trestní sazby.

6.1 Právní úprava

Koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je unijním institutem majícím základ ve směrnici Rady č. 92/57/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na dočasných nebo mobilních staveništích (osmá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS). Transpozici směrnice do právního řádu České republiky lze nalézt především v ust. § 101 odst. 3 a 4 zákoníku práce, § 14 zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a dále též v § 3, 15, 18 a dalších ust. cit. zákona.

Předpokladem výkonu činnosti koordinátora je odborná způsobilost. Zákonná úprava v této souvislosti předpokládá dosažení určitého vzdělání (středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání technického zaměření nebo vysokoškolské vzdělání technického zaměření) a v návaznosti na typ dosaženého vzdělání odbornou praxi vykonávanou při přípravě nebo realizaci staveb (nejméně 3 u středoškolského vzdělání, resp. 1 rok u vzdělání vysokoškolského).¹⁸ Odborná způsobilost se ověřuje zvláštní zkouškou. Kvalifikace v podobě „technického“ zaměření je nutno dnes považovat za příliš širokou.¹⁹ Formálním dokladem je osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti nebo periodické zkoušky.

Má-li koordinátor vykonávat činnost koordinátora při hornické činnosti nebo při činnosti prováděné hornickým způsobem, je vyžadováno osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem. Funkci koordinátora může vykonávat např. architekt, musí však splnit též podmínku potřebné praxe a vykonání zkoušky z odborné zkoušky.

Zadavatel stavby je povinen písemně určit jednoho nebo více koordinátorů, pokud budou na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele. Je-li povinnost ustanovit koordinátora, koordinátor musí vykonávat svou činnost po dobu, kdy je to nezbytné pro koordinaci opatření k zajištění bezpečné a zdravé neohrožující práce na staveništi. Může se jednat i o jednu a tutéž osobu, tj. jednoho a téhož koordinátora BOZP.

Zadavatel stavby může postupně ustanovit více koordinátorů. Koordinátor musí být ustaven dle ust. § 14 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb. již ve fázi přípravy stavby, konkrétně od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení. Základní povinností koordinátora (a jeho jediného) je vytvořit plán BOZP. Plán je základním nástrojem pro zajištění BOZP.

Koordinátor musí vykonávat svou funkci nejméně do předání projektové dokumentace zadavateli stavby; koordinátor (nikoli nutně totožný) musí svou funkci vykonávat po dobu realizace stavby, tj. od převzetí staveniště prvním zhotovitelem do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby.

Právní úprava vedle povinnosti ustanovit koordinátora dále v podrobnostech konkretizuje povinnosti koordinátora.

Nejvyšší správní soud České republiky potvrdil, že koordinátor je povinen vyžadovat adekvátní míru součinnosti od stavebníka, resp. zadavatele stavby. Pokud mu taková míra součinnosti není poskytována: „... je povinen mu oznámit, že nadále již nemůže plnit své úkoly, a případně, vyžaduje-li to povaha věci, učinit i další vhodná opatření k tomu, aby nedošlo k újmám na zdraví či životech osob, jichž se stavební činnost může dotknout.“²⁰

18

¹⁹ Příliš široké vymezení lze demonstrovat na příkladu, kdy se zkoušky domáhal kandidát, který vystudoval opravu hudebních nástrojů. Legislativní praxi je nutno doporučit zakotvení vzdělání předepsané pro stavaře.

²⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. května 2019, č.j. 2 As 77/2017 – 70.

6.2 Trestní odpovědnost

Hrubé porušení právními předpisy zavedených povinností o bezpečnosti práce je stíháno též orgány činnými v trestním řízení.

Z judikatury trestních soudů vyplývá, že závěrům Státního úřadu inspekce práce, resp. OIP o tom, že došlo k porušení povinností zadavatele stavby, zhotovitele či jiných osob, trestní soudy přihlížejí a obvykle jim přiřkládají až nekritický význam (k tomuto viz Nejvyšší soud České republiky ve věci sp. zn. 4 Tdo 436/2014).

Určení trestně právní odpovědnosti je výsadním právem a zároveň povinností orgánů činných v trestním řízení. Stejně tak řízení před soudem je ovládáno zásadou obžalovací. Trestní stíhání před soudy je možné (§ 2 odst. 8 tr. ř.) jen na základě obžaloby, návrhu na potrestání nebo návrhu na schválení dohody o prohlášení viny a přijetí trestu, které podává státní zástupce. Je-li obžalován zhotovitel, stavbyvedoucí či vedoucí pracovní čety, neznamená to, že bude obviněn a obžalován též koordinátor. Orgány činné v trestním řízení mají v této oblasti relativně širokou míru diskrece.

S přihlédnutím k obvyklým charakteristikám skutkového děje v praxi přichází v úvahu nejčastěji naplnění znaků skutkových podstat trestných činů obecné ohrožení z nedbalosti a usmrcení z nedbalosti. Dále lze uvažovat o trestném činu těžké ublížení na zdraví a o dalších úmyslných trestných činech. Kvůli subjektivní stránce těchto činů (oproti prvně uvedeným, kde postačí zavinění z nedbalosti, zde je předpokladem úmyslné zavinění) se jedná spíše o teoretické možnosti. Shodné platí i pro možné účastenství ve vztahu ke spáchání trestného činu těžké ublížení na zdraví.

Pokud jde o možnou trestněprávní odpovědnost zadavatele stavby ve smyslu, zda nezanedbal své povinnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, lze poukázat na následující.

Dle ust. § 160 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění platí: *„Zhotovitel stavby je povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.“*

Dle ust. § 3 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb. platí: *„Zaměstnavatel, který provádí stavbu nebo se na jejím provádění podílí jako zhotovitel stavebních, montážních, stavebně montážních, bouracích nebo udržovacích prací bez ohledu na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály, konstrukce, účel jejich využití a dobu jejich trvání (dále jen "zhotovitel") pro jinou fyzickou osobu, podnikající fyzickou osobu nebo právnickou osobu (dále jen "zadavatel stavby") na jejím pracovišti vymezeném dočasně k realizaci stavby (dále jen "staveniště"), zajistí v součinnosti se zadavatelem stavby vybavení pro bezpečný a zdraví neohrožující výkon práce.“* Takto vymezený zhotovitel je povinen dle ust. § 3 odst. 2 písm. f) zákona č. 309/2006 Sb. k: *„provádění kontroly před prvním použitím, během používání, při údržbě a pravidelném provádění*

kontrol strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí během používání s cílem odstranit nedostatky, které by mohly nepříznivě ovlivnit bezpečnost a ochranu zdraví.“

6.2.1 Obecné ohrožení z nedbalosti

Obecným nebezpečím se rozumí stav nebo situace hrozící vznikem vážné poruchy vydávající stavební dělníky, ale i jiné osoby, které se byť i jen náhodou ocitnou v ohroženém prostoru, v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví anebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu. Pokud by se jednalo o obecné ohrožení, vzhledem ke smluvně převzaté povinnosti zhotovitele zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci (viz dále), přicházel by v úvahu pouze postih dle ust. § 273 Obecné ohrožení z nedbalosti trestního zákoníku. Obecné nebezpečí nastává – a trestný čin obecného ohrožení z nedbalosti je spácháno – jakmile nebezpečí dané povahy, rozsahu a intenzity – tedy nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví většího počtu osob nebo škody velkého rozsahu na cizím majetku – hrozí bezprostředně a zcela konkrétně (tak rozhodnutí publikovaná ve Sbírce zákonů podle č. 3/1963, 10/1965, I/1966 a 12/1988). Tento stav musí být pochopitelně navozen zaviněně. Předpokladem naplnění znaku vydání většího počtu lidí v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví je, aby bylo tímto způsobem ohroženo nejméně sedm lidí (R 39/1982).

Předpokladem trestní odpovědnosti je, že nedbalost zadavatele stavby se musí vztahovat jak k porušení povinnosti, kterou měl pachatel dodržovat, tak k faktu, že toto porušení povede ke způsobení smrtelného následku. Přitom je třeba brát v úvahu nejen povinnost pachatele předvídat možné ohrožení zájmu chráněného zákonem, ale současně i jeho subjektivní schopnost vynaložit v konkrétním případě potřebnou míru opatrnosti (srov. R 43/2002). Základní charakteristikou takovýchto nebezpečných stavů a situací je živelnost průběhu událostí v jejich rámci a s nimi spojené rozsáhlé ohrožení života a zdraví lidí nebo majetku anebo obojího.

Z hlediska trestní odpovědnosti zadavatele stavby je nutno poukázat na existující judikaturu, zejména na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 1401/2016. Dle odkazovaného rozhodnutí by orgány činné v trestním řízení byly povinny mimo jiné zkoumat, zda zadavatel stavby sám konal funkci koordinátora (mohl-li vůbec), či zda pověřil jinou osobou výkonem této činnosti. Jak konstatoval Nejvyšší soud: „Z přílohy je pak zřejmé, že odbornou způsobilost nemůže osoba nabýt pouhou praxí bez určitého vzdělání.“ (...) „Pokud jde o nedbalostní zavinění takové osoby za citované přečiny, je třeba v případě, že pověřila jinou osobu odborným vedením stavby, se zabývat i tím, zda vzhledem k předchozím zkušenostem mohla důvodně předpokládat, že odborné znalosti pověřené osoby jsou pro zajištění vedení předmětné stavby dostatečné. Přitom je nutné zkoumat, zda stavbyvedoucí vynaložil potřebnou míru opatrnosti a zda v průběhu stavby mohl zjistit, že způsob provádění stavby může ohrozit život a zdraví zde přítomných osob.“²¹

Za situace, kdy je dle smlouvy o dílo a též dle předávacího protokolu zhotovitel jako stavebník a profesionál povinen aktivně spoluvytvářet podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na celém staveništi,²² je nepochybně minimalizováno pro zadavatele stavby nebezpečí, že bude proti němu zahájeno trestní stíhání.

²¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 12. 2017, sp. zn. 8 Tdo 1304/2017.

²² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. února 2019, č.j. 10 As 144/2018 – 65.

6.2.2. Usmrcení z nedbalosti

Trestného činu usmrcení z nedbalosti podle ust. § 143 tr.z. se dopustí ten, kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt.²³

Pro zadavatele stavby i koordinátora je důležité vědět, kdo je povinen dle smlouvy zajistit dodržení BOZP. Obvykle předmětná povinnost tíží zhotovitele, resp. jeho stavbyvedoucí. V případě, kdy zadavatel stavby zajistí zpracování plánu BOZP a předání staveniště s příslušným poučením zhotoviteli, je jeho odpovědnost i odpovědnost koordinátora limitována uvedením plánu BOZP do praxe.

Zhotovitel, není-li sám stavbyvedoucím, je povinen zajistit na staveništi přítomnost stavbyvedoucího, který je pověřen odborným vedením stavby. V této souvislosti lze ze získaných rozhodnutí krajských soudů dospět k závěru, že neustavení koordinátora samo o sobě nenaplňuje objektivní stránku trestného činu usmrcení z nedbalosti. Za jeden z důvodů lze považovat, že koordinátor je poradcem zadavatele stavby, resp. stavbyvedoucího, není sám pověřen odborným vedením stavby. Dle Nejvyššího soudu ČR je povinností orgánů činných v trestním řízení: „zkoumat, zda stavbyvedoucí vynaložil potřebnou míru opatrnosti a zda v průběhu stavby mohl zjistit, že způsob provádění stavby může ohrozit život a zdraví zde přítomných osob.“²⁴

V navazujících odstavcích ust. § 143 tr. z. jsou formulovány kvalifikované skutkové podstaty usmrcení z nedbalosti. Dle ust. § 143 odst. 3 jmenovaného zákona bude odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li tento čin proto, že hrubě porušil zákony o bezpečnosti práce. Smrt člověka je okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby ve smyslu ust. § 143 odst. 4 tr. zákoníku. K hrubému porušení zákonů o bezpečnosti práce, jež má za následek způsobení smrti člověka, musí být podstatně závažnější, než jakým je porušení důležité povinnosti uložené podle zákona ve smyslu ust. § 143 odst. 2 tr. zákoníku. Musí jít o výrazně intenzivnější porušení jedné zákonné či podzákonné normy anebo porušení více zákonných či podzákonných norem příslušného zákona, což v souhrnu podstatně zvyšuje závažnost činu. Trestní soudy na hrubé porušení zákona usuzují z povahy a intenzity porušení příslušného zákona, které musí být závažné a k němuž dochází především tehdy, když se na vzniku smrtelného následku nepodílely další osoby, nebo pokud pachatel porušil více různých zákonných norem apod. Jestliže se na vzniku smrtelného následku podílelo jak jednání pachatele, tak jednání dalších osob, je třeba při úvaze o naplnění znaku spočívajícího v hrubém porušení zákona zkoumat konkrétní okolnosti skutku a hodnotit význam a důležitost jednání pachatele pro vznik tohoto následku (viz rozhodnutí uveřejněné pod č. 32/2016 Sb. rozh. tr.).²⁵

Stejně jako u základní skutkové podstaty platí i zde, že zadavatel stavby obvykle neprovádí stavební práce sám, ale výkonem prací i odborným dozorem nad jejich prováděním pověřil zhotovitele.

²³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. listopadu 2015, sp. zn. 4 Tdo 1025/2015.

²⁴ Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 11. 2016, sp. zn. 4 Tdo 1401/2016.

²⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 12. 2017, sp. zn. 8 Tdo 1304/2017.

V této souvislosti lze poukázat na případ, kdy ke smrti stavebního dělníka došlo z důvodu zřícení schodiště, trestní soudy uznaly vinným stavbyvedoucím s argumentací: „*Prověřit tuto skutečnost však měl bezpochyby mj. obviněný T. H. podílející se jakožto stavbyvedoucí na odborném vedení a provádění stavby. Obviněný T. H. při vedení stavby, dozoru nad ní a koordinování jednotlivých činností pochybil, neboť se měl zejména on s ohledem na své vzdělání, odbornost a praxi zasazovat o spoluúčast statika pro posouzení možnosti přetížení stávajícího starého schodiště konstrukcí bednění schodiště nového. Při akceptování jeho dovolací argumentace, v jejímž rámci popírá porušení jakýchkoli povinností a snaží se dovést odpovědnost u osoby další, by bylo možno dojít až k absurdnímu závěru, že tedy pozice stavbyvedoucího je nadbytečná.*“²⁶ Diskutabilní byla dále odpovědnost statutárního orgánu zhotovitele, neboť: „*...Především bylo jeho primární povinností jako zhotovitele stavby a stavebníka, předcházet hrozcím škodám, mj. dbát na řádnou přípravu a průběh stavby, tedy zajímat se o její průběh, tuto řídit, řešit každodenní problémy a reagovat na případné rizikové situace, které při provádění stavby vznikly či mohly vzniknout.*“²⁷

Diskutabilní je odpovědnost zadavatele stavby, který neustanovil koordinátora v případě, kdy sice jsou splněny zákonné podmínky pro vznik povinnosti ustanovit koordinátora, k úrazu však dojde jen u zaměstnanců zhotovitele. Tato skutková situace nás vrací k základnímu smyslu funkce koordinátora. Dle ust. § 18 zákona č. 309/2006 Sb. je koordinátor povinen zjednodušeně řečeno informovat, radit a dle prováděcího předpisu též doporučovat řešení a aktualizovat plán BOZP.²⁸ Za situace, kdy by k újmě na zdraví a smrti došlo u zaměstnanců zhotovitele, přítomnost koordinátora na staveništi by úrazu podle okolností konkrétního případu mohla v některých případech zabránit. Povědomost o rozšířené roli koordinátora je však u orgánů činných v trestním řízení nedostatečná. Proto právě v těchto případech je možná trestní odpovědnost zadavatele stavby limitována s ohledem na existenci zhotovitele a stavbyvedoucího, na něhož se klade obvykle příliš těžké břemeno v tomto ohledu. Jak konstatoval Nejvyšší soud: „*Zároveň ovšem platí, že tyto vztahy musí být založeny také na odpovídající míře vzájemné důvěry, ze které vyplývá opodstatněnost očekávání a předvídatelnost postupu účastníků obchodních vztahů. Korektnost postupu účastníků je totiž stejně významným předpokladem zdravých obchodních vztahů.*“²⁹ Zadavatel stavby se tedy může obvykle spolehnout na odbornou péči profesionála, a toto spolehnutí mu nelze přičítat jako nedbalost z hlediska trestní či správně trestní odpovědnosti.

6.2.3 Těžké ublížení na zdraví z nedbalosti

Subjektem/pachatelem trestného činu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti může být každá trestně odpovědná osoba (fyzická i právnická).

Objektivní stránka trestného činu spočívá v těžké újmě na zdraví jako důsledku jednání/opomenutí pachatele. Za těžkou újmou na zdraví se dle ust. § 122 tr. z. považuje vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví (a) zmrzačení, (b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti, (c) ochromení údu, (d) ztráta nebo podstatné

²⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 11. 2016, sp. zn. 4 Tdo 1401/2016.

²⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 11. 2016, sp. zn. 4 Tdo 1401/2016.

²⁸ Nařízení vlády č. 591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, v platném znění.

²⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. listopadu 2016, sp. zn. 7 Tdo 1426/2016.

oslabení funkce smyslového ústrojí, (e) poškození důležitého orgánu, (f) zohyzdění, (g) vyvolání potratu nebo usmrcení plodu, (h) mučivé útrapy, nebo (i) delší dobu trvající porucha zdraví (zpravidla alespoň 6 týdnů).

Z hlediska subjektivní stránky se vyžaduje nedbalost; postačí nedbalost nevědomá (pachatel měl a mohl vědět, že svým jednáním/opomenutím těžkou újmu na zdraví způsobí).

Z hlediska předmětu zkoumání projektu lze poukázat na kvalifikovanou skutkovou podstatu ust. § 147 odst. 2 tr. z. Odkazované ustanovení, v němž se navyšuje základní zákonná sazba odnětí svobody (až na 6 měsíců) na 6 měsíců až 4 léta a současně se umožňuje pachateli uložit i peněžitý trest, z hlediska objektivní stránky předpokládá těžkou újmu na zdraví způsobenou v důsledku porušení důležité povinnosti vyplývající ze zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce pachatele, příp. důležité povinnosti vyplývající pachateli ze zákona. Subjektivní stránka trestného činu se nemění, tzn. vyžaduje se nedbalostní zavinění.

Uzavřít lze v této souvislosti poukázáním na kvalifikovanou skutkovou podstatu ust. § 147 odst. 3 tr. z., u níž se z hlediska objektivní stránky předpokládá těžká újma na zdraví nejméně dvou osob, která byla přivozena jako důsledek porušení zákonů o ochraně životního prostředí nebo zákonů o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienických zákonů ze strany pachatele. Dochází zde k navýšení základní sazby odnětí svobody. Za spáchání předmětného trestného činu může být uložen pachateli trest odnětí svobody až na 8 let. Subjektivní stránka trestného činu se nemění, tzn. vyžaduje se nedbalostní zavinění.

6.3 Analytická část

Za účelem získání podkladů pro řešení projektu byly osloveny všechny krajské soudy v České republice. Soudy byly ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, požádány o poskytnutí následujících informací:

- A. *Název soudu, den přijetí rozhodnutí a sp. zn. rozhodnutí, kterým byla osoba způsobilá k zajišťování úkolů v prevenci rizik a/nebo koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci uznán vinen ze spáchání trestného činu či mu bylo uloženo nahradit způsobenou újmu.*
- B. *celé znění pravomocných soudních rozhodnutí, jimž bylo rozhodnuto o obžalobě či žalobě o náhradu újmy způsobené osobou způsobilou k zajišťování úkolů v prevenci rizik a/nebo koordinátorem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.*

Pro automatizované vyhledávání těchto údajů v soudním systému navrhuji využít tyto zkratky:

- *osoba způsobilá k zajišťování úkolů a prevenci rizik*
- *koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.*

Přístup soudů k žádostem byl odlišný. V některých případech bylo žádosti vyhověno, v některých byla žádost odmítnuta, v některých případech bylo sděleno, že by si vyhovění žádosti žádalo mimořádně rozsáhlé vyhledávání a byla vyčíslena záloha na vyhledávání, v některých případech byly informace poskytnuty. Proti rozhodnutí o odmítnutí či částečném odmítnutí žádosti byla využita možnost podání opravného prostředku. Soudy nicméně obvykle odvolání požadovaly za doplnění žádosti, resp. zvolily soud zcela mimo právní úpravu.

K žádosti neposkytly žádné informace, zpravidla se zdůvodněním, že nemají k dispozici databázi, ve které by bylo možné odpovídajícím způsobem vyhledávat, a že by s v případě manuálního vyhledávání jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledávání ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., které by muselo být zpoplatněno, tyto krajské soudy:

- Krajský soud v Ústí nad Labem – soud k žádosti sdělil, že nenalezl žádné rozhodnutí, které by bylo z hlediska žádaných informací relevantní. Současně doplnil, že jeho informační systémy nejsou uzpůsobeny k vyhledávání tohoto druhu informací, a že fakt, že odpovídající rozhodnutí při kombinaci vyhledávání v informačním systému a manuálního vyhledávání nebyla nalezena, neznamená, že žádná taková rozhodnutí nebyla vydána. V této souvislosti soud doplnil, že další vyhledávání by muselo probíhat výlučně manuálně, přičemž by se jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledávání, které by bylo třeba zpoplatnit. K tomu soud vyčísil zálohu na vyhledávání v částce 600 Kč. Záloha byla uhrazena. Proti rozhodnutí nebyla podána stížnost.
- Krajský soud v Praze – soud k žádosti sdělil, že se mu nepodařilo dohledat žádná relevantní rozhodnutí. Současně doporučil tazateli se obrátit na podřízené okresní soudy, které rozhodnutí v případě méně závažné trestné činnosti jako soudy prvního stupně.
- Krajský soud v Plzni – soud podobně jako Krajský soud v Ústí nad Labem k žádosti sdělil, že přímo se mu žádné informace vyhledat nepodařilo, nicméně z informačního systému soudu vyplývá, že na soudu je evidováno více jak 900 dokumentů obsahující tazatelem v žádosti o poskytnutí informace uvedená klíčová slova. Komunikací a jednáním s Krajským soudem v Plzni se podařilo záležitost vyřešit na místě. Krajskému soudu v Ústí nad Labem byl uhrazen poplatek ve výši 600 Kč a následně došlo k poskytnutí vyžádaných soudních rozhodnutí.
- Prověření těchto dokumentů by dle soudu bylo mimořádně rozsáhlým vyhledáváním ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., které by bylo třeba zpoplatnit.
- Krajský soud v Brně – soud podobně jako Krajský soud v Ústí nad Labem sdělil, že jeho informační systém neumožňuje odpovídající vyhledávání. Doplnil, že vznesl požadavek na správce systému, který provedl vyhledávání dle požadavků tazatele. Správci aplikace se nepodařilo dohledat žádnou relevantní informaci. Vedle toho předseda soudu vznesl dotaz na vyšší soudní úředníky soudu. Ti mu k žádosti sdělili, že se s případy odpovídajícími informací taktéž nesetkali. Na základě uvedených skutečností bylo tazateli k žádosti o poskytnutí informace sděleno, že soud žádné informace, které by odpovídali žádosti, k dispozici nemá.

K žádosti o poskytnutí informace tyto soudy poskytly rozhodnutí ve věci:

- Krajský soud v Českých Budějovicích – soud poskytl celkem pět rozhodnutí, z nichž tři byly v trestní věci a dvě v civilní věci (viz dále bod 3.1.);
- Krajský soud v Hradci Králové – soud poskytl jedno rozhodnutí v trestní věci (dále viz bod 3.1.);
- Krajský soud v Ostravě – soud poskytl pět rozhodnutí ve věci, z nichž byly čtyři ve věci trestní a jedno ve věci civilní (viz bod 3.1.);
- Městský soud v Praze – soud poskytl čtyři rozhodnutí. Ve všech případech se jednalo o rozhodnutí v civilních věcech (viz bod 3.1.).

6.3.1 Rozhodnutí

K žádosti o poskytnutí informace soudy poskytly následující rozhodnutí:

- Krajský soud v Českých Budějovicích – soud poskytl celkem pět rozhodnutí, z nichž tři byly v trestní věci a dvě v civilní věci. Z hlediska předmětu zkoumání v rámci projektu lze za relevantní označit toliko rozhodnutí v trestní věci sp. zn. 14 To 128/2018 (dále viz bod 3.2.);
- Krajský soud v Hradci Králové – soud poskytl jedno rozhodnutí v trestní věci. Konkrétně se jednalo o rozhodnutí ve věci sp. zn. 13 To 191/2019. Z hlediska předmětu zkoumání v rámci projektu je poskytnuté rozhodnutí relevantní (viz bod 3.2.);
- Krajský soud v Ostravě – soud poskytl pět rozhodnutí ve věci, z nichž byly čtyři ve věci trestní a jedno ve věci civilní. K rozhodnutím relevantním z hlediska předmětu zkoumání v rámci projektu viz bod 3.2.;
- Městský soud v Praze – soud poskytl čtyři rozhodnutí. Ve všech případech se jednalo o rozhodnutí v civilních věcech. Žádné z poskytnutých rozhodnutí není ve vztahu k předmětu zkoumání projektu relevantní.

6.3.2 Relevantní rozhodnutí

K žádosti o poskytnutí informace soudy poskytly tato rozhodnutí, která jsou (alespoň do určité míry relevantní) ve vztahu k odpovědnosti koordinátora:

- Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodnutí ve věci sp. zn. 14 To 128/2018 – z hlediska skutkového je podstatné, že došlo k poškození zdraví nezletilé v důsledku pádu nezabezpečené/nesprávně provedené části oplocení stavby. V této souvislosti soud konstatoval, že nelze dovozovat porušení povinnosti ohledně standardu provedení oplocení, pokud, jak plyne ze záznamů o provádění dohledu na pracovišti, inspekce prováděny byly,

příčemž v nich nebylo poukazováno na nesprávné provedení oplocení (poukazováno bylo toliko povinnost oplocení provést). V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že trestní soud v rozhodnutí o věci musí respektovat princip materiální pravdy;

- Krajský soud v Hradci Králové rozhodnutí ve věci sp. zn. 13 To 191/2019 – jádrem skutkového děje byl pád mostní konstrukce při rekonstrukci mostu v důsledku nerespektování právními předpisy stanovených povinností k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví spolu s nesprávným technickým prováděním prací. Z hlediska předmětu zkoumání v rámci projektu je rozhodnutí relevantní ve vztahu k vymezení skutkové podstaty trestného činu usmrcení z nedbalosti a těžké újmy na zdraví z nedbalosti. Dalším relevantním bodem je uplatnění zásady *in bis in idem* ve vztahu k souběhu správního a trestního postihu;
- Krajský soud v Ostravě rozhodnutí ve věci sp. zn. 2 To 19/2017 – jádrem skutkového děje byl pád zaměstnance z výšky, jehož důsledek byla těžká újma na zdraví. Z hlediska předmětu zkoumání v rámci projektu je rozhodnutí relevantní ve vztahu k vymezení skutkové podstaty trestného činu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti. Dále je rozhodnutí relevantní z hlediska vymezení obsahu povinností k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jednak zaměstnavatele a jednak koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v kontextu trestní odpovědnosti, to vše ve spojení se zásadou gradace příčinné souvislosti, jde-li o poškození zdraví při výkonu práce za současného nenaplnění zákonných povinností k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (určení významu nesplnění jednotlivých zákonných povinností pro vznik škodní události).
- Krajský soud v Ostravě rozhodnutí ve věci sp. zn. 3 To 403/2015 – jádrem skutkového děje byl pád z výšky, přičemž došlo k zabodnutí ocelového plechu do levé strany hrudníku, což mělo za důsledek těžké poškození zdraví. Z hlediska předmětu zkoumání v rámci projektu je rozhodnutí relevantní ve vztahu k vymezení skutkové podstaty trestného činu těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti. Dále je rozhodnutí relevantní z hlediska vymezení obsahu povinností k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jednak zaměstnavatele a jednak koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v kontextu trestní odpovědnosti. Podstatná je taktéž otázka rozdělení úkolů a odpovědnosti při působení více zaměstnavatelů v rámci pracoviště.
- Krajský soud v Ostravě rozhodnutí ve věci sp. zn. 55 To 474/2009 – rozhodnutí se z hlediska trestního práva vztahuje k právní úpravě obsažené z trestním zákoně (zákon č. 140/1961 Sb.). Ve vztahu k předmětu zkoumání v rámci projektu je rozhodnutí relevantní z hlediska kvalifikace postavení osob účastnících se zhotovování díla, kdy pro trestní soud byla pro určení odpovědnosti za plnění jednotlivých povinností na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podstatná faktická činnost jednotlivých osob a nikoli formálně tvrzené a v rámci smluvní dokumentace vymezené vztahy daných osob.
- Krajský soud v Ostravě rozhodnutí ve věci sp. zn. 7 To 20/2012 – rozhodnutí se z hlediska trestního práva vztahuje k právní úpravě obsažené z trestním zákoně (zákon č. 140/1961 Sb.). Jádro skutkového děje spočívá v pádu z výšky do nezabezpečené světlíkové šachty,

jehož důsledkem byla smrt zaměstnance. Ve vztahu k předmětu zkoumání v rámci projektu je rozhodnutí relevantní, jde-li o určení odpovědnosti k plnění jednotlivých povinností na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Rozhodnutí je dále významné z hlediska určení významu plánu BOZP a souvisejících úkonů odpovědných osob k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jde-li o trestněprávní odpovědnost.

V příloze této zprávy jsou připojena tato rozhodnutí:

- Kopie rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ve věci sp. zn. 14 To 128/2018
- Kopie rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ve věci sp. zn. 13 To 191/2019
- Kopie rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ve věci sp. zn. 2 To 9/2017
- Kopie rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ve věci sp. zn. 3 To 403/2015
- Kopie rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ve věci sp. zn. 55 To 474/2009
- Kopie rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ve věci sp. zn. 7 To 20/2012
- Kopie usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 17 Co 331/2018-325
- Kopie usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 5 To 121/2019-498
- Kopie usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 5 To 504/2017-397
- Kopie rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. To 201/2017-655

7. Roční souhrnné zprávy o výsledcích kontrolních akcí za roky 2019 – 2016

2019

Stavebnictví – druh kontrol:

- zda zadavatel stavby zajistil, aby před zahájením prací na staveništi byl zpracován plán bezpečnosti a ochrany zdraví,
- zda na staveništi, kde působili zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, zadavatel určil potřebný počet koordinátorů BOZP na staveništi v souladu se zák. č. 309/2006 Sb.,
- zda zadavatel zavazoval zhotovitele k součinnosti s koordinátorem BOZP,
- zda koordinátor BOZP plnil povinnosti dané ust. § 18 zák. č. 309/2006 Sb. a ust. § 7 a § 8 NV č. 591/2006 Sb.

Prevence BOZP při přípravě a provádění staveb – druh kontrol:

- kontrola projektových dokumentací,
- účast na kolaudačních řízeních staveb.

2018

Stavebnictví – druh kontrol:

- zda na staveništi, kde působí zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, zadavatel určil potřebný počet koordinátorů BOZP při práci na staveništi v souladu se zákonem o BOZP,
- zda zadavatel zavazuje zhotovitele k součinnosti s koordinátorem BOZP,
- zda koordinátor plní povinnosti dané § 18 zákona o BOZP a § 7 a § 8 NV
- zda se při práci více zhotovitelů na jednom staveništi tyto subjekty vzájemně informují o rizicích vyplývajících z jejich činnosti a přijatých opatřeních k ochraně před jejich působením, v případech, kdy není ustanoven koordinátor BOZP na staveništi.

Prevence BOZP při přípravě a provádění staveb – druh kontrol:

- kontrola projektových dokumentací,
- účast na kolaudačních řízeních staveb.

2017

Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi – druh kontrol:

- zda zadavatel stavby doručil oznámení o zahájení prací na inspektorát, zda oznámení splňuje náležitosti přílohy č. 4 k NV č. 591/2006 Sb. a zda je zajištěno jeho vyvěšení na staveništi,
- zda zadavatel stavby zajistil, aby byl před zahájením prací na staveništi zpracován plán bezpečnosti a ochrany zdraví,
- zda na staveništi, kde působí zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, zadavatel určil potřebný počet koordinátorů BOZP,
- zda zadavatel zavazuje zhotovitele stavby k součinnosti s koordinátorem BOZP,
- zda koordinátor plní povinnosti dané § 18 zák. č. 309/2006 Sb. a § 7 a 8 NV č. 591/2006 Sb.

Prevence BOZP při přípravě a provádění staveb – druh kontrol:

- kontrola projektových dokumentací,
- účast na kolaudačních řízeních staveb.

2016

Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby a koordinátora BOZP na staveništi – druh kontrol:

- zda zadavatel stavby doručil oznámení o zahájení prací na OIP, zda oznámení splňuje náležitosti přílohy č. 4 k NV č. 591/2006 Sb. a zda je zajištěno jeho vyvěšení na staveništi,
- zda zadavatel stavby zajistil, aby byl před zahájením prací na staveništi zpracován plán bezpečnosti a ochrany zdraví,
- zda na staveništi, kde působí zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, zadavatel určil potřebný počet koordinátorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi v souladu se zákonem č. 309/2006 Sb.,
- zda zadavatel zavazuje zhotovitele stavby k součinnosti s koordinátorem BOZP,
- zda koordinátor plní povinnosti dané § 18 zákona č. 309/2006 Sb. a § 7 a 8 NV č. 591/2006 Sb.

Prevence BOZP při přípravě a provádění staveb – druh kontrol:

- kontrola projektových dokumentací
- účast na řízeních k povolení užívání staveb